METODYKA

OCENY ODPOWIEDNIOŚCI CZŁONKÓW ORGANÓW PODMIOTÓW NADZOROWANYCH PRZEZ KOMISJĘ NADZORU FINANSOWEGO

KNF

KOMISJA
NADZORU
FINANSOWEGO

2020

WSTĘP

Szanowni Państwo!

Realizując politykę nadzoru transparentnego, opartego na przejrzystych zasadach funkcjonowania, oddaję w Państwa ręce Metodykę oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych: banków, spółdzielczych systemów ochrony instytucjonalnej, zakładów ubezpieczeń i reasekuracji, towarzystw emerytalnych oraz domów maklerskich.

Dokument prezentuje obiektywne kryteria oceny, oparte na regulacjach prawnych, którymi kierują się Komisja Nadzoru Finansowego oraz Urząd Komisji Nadzoru Finansowego w swej praktyce nadzorczej. Przedstawione wymogi zawierają przede wszystkim zbiór zasad, które powinny być uwzględniane w wewnętrznych procesach oceny odpowiedniości przeprowadzanych przez podmioty nadzorowane. Moją intencją jest, aby Metodyka była dla Państwa narzędziem pomocnym w dokonywanej ocenie osób mających wejść (bądź już wchodzących) w skład organów korporacyjnych, a także w przygotowaniu aplikacji do KNF. Z jednej strony jest ona pomyślana jako przewodnik dla podmiotów nadzorowanych – w szczególności ich rad nadzorczych – po odpowiednich wymaganiach regulacyjnych lub nadzorczych, z drugiej zmierza do realizacji polityki nadzoru transparentnego i przewidywalnego, którego decyzje podejmowane są na podstawie znanych rynkowi i zrozumiałych dla rynku zasad.

Metodyka systematyzuje różnorodną i obszerną tematykę w zakresie oceny odpowiedniości oraz znaczną liczbę regulacji prawnych: zarówno bezwzględnie obowiązujących, jak i mających charakter zaleceń lub dobrych praktyk. Charakter każdego z wymogów wyraźnie oznaczono w tekście dokumentu za pomocą odrębnych wyróżnień graficznych. Przy opracowaniu dokumentu dołożyliśmy wszelkich starań, aby zawarte w nim wymogi miały charakter możliwie uniwersalny, mający zastosowanie do wszystkich sektorów rynku finansowego oraz do wszystkich osób podlegających ocenie. Mając jednak na uwadze różnice pomiędzy regulacjami prawnymi dotyczącymi poszczególnych sektorów rynku, niezbędne było wskazanie wyjątków, tj. wymogów mających zastosowanie jedynie do niektórych kategorii podmiotów lub stanowisk.

Należy również pamiętać, że proces oceny odpowiedniości jest wieloaspektowy i wiele z kryteriów odzwierciedlonych w Metodyce ma charakter jakościowy. Naszym celem było, aby przedstawiony opis sposobu ich rozumienia był jak najbardziej praktyczny i przydatny, pozostając jednocześnie na tyle elastycznym, aby objąć swym zakresem wielość przypadków, charakterystykę stanowiska i różnorodność podmiotów nadzorowanych.

Sama ocena odpowiedniości pozostaje indywidualna i każdorazowo jest odnoszona do konkretnej funkcji w danym podmiocie w kontekście przyszłego jej pełnienia (ocena pierwotna) lub kontynuacji pełnienia (ocena wtórna). Proces oceny odpowiedniości przeprowadzany przez KNF i UKNF jest ściśle powiązany z nadzorem bieżącym i inspekcyjnym nad instytucjami finansowymi oraz uwzględnia całość cech, predyspozycji, zdarzeń i okoliczności składających się na wizerunek danej osoby.

Chcę, aby Metodyka przyczyniła się do realnego i właściwego ukształtowania poziomu kompetencji i odpowiedzialności osób zarządzających oraz nadzorujących rynek finansowy w Polsce. Rzeczywistość makroekonomiczna i tempo rozwoju technologicznego usług finansowych przynoszą wyzwania, którym trudno będzie sprostać bez właściwie uformowanego ładu korporacyjnego i kultury ryzyka w instytucjach finansowych. Adekwatne kompetencje oraz etyczna postawa w aktywności zawodowej osób kształtujących rynek finansowy są zasadniczymi elementami zdrowego ładu korporacyjnego. Są także kluczowe dla bezpiecznego i wiarygodnego systemu finansowego jako całości. Jest to też jedna z lekcji, jaką zarówno nadzór finansowy, jak i profesjonalni uczestnicy rynku powinni wyciągnąć z doświadczeń lat ubiegłych.

Właściwy dobór kadr zarządzających i nadzorujących w instytucjach finansowych jest wspólną odpowiedzialnością podmiotów nadzorowanych i Komisji Nadzoru Finansowego, dlatego też chcę zaprosić Państwa do przekazywania nam informacji zwrotnych dotyczących Metodyki w formie pytań lub komentarzy. Metodyka jest

pierwszym tego typu dokumentem publikowanym przez UKNF, a w toku prac nad nią następowały też zmiany legislacyjne wpływające na zakres postępowań autoryzacyjnych, co wpisuje się zresztą w ideę wyciągania wniosków z przeszłości. Dlatego Metodyka w obecnej wersji nie obejmuje niektórych postępowań autoryzacyjnych, w szczególności wprowadzonych w ostatnim czasie, gdzie praktyka nadzorcza będzie się dopiero kształtować. Publikowaną wersję Metodyki traktujemy jako zamknięcie istotnego etapu prac zespołu zaangażowanych pracowników UKNF, ale jednocześnie jako „wersję 1.0", która będzie dalej doskonalona na podstawie dialogu z interesariuszami oraz praktyki nadzorczej. Zakładamy iteracyjny model rozwoju Metodyki, która w kolejnej wersji nie tylko obejmie kolejne sektory i funkcje, ale przede wszystkim będzie zmierzała do uwzględnienia spostrzeżeń dotyczących stosowania obecnie publikowanej wersji. Liczymy, że Państwa opinie pozwolą nam udoskonalić wspólny warsztat pracy związany z oceną odpowiedniości.

dr hab. Jacek Jastrzębski, prof. UW
Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego

SPIS TREŚCI

1. Słowniczek pojęć i skrótów 8
2. Zastosowane oznaczenia graficzne 15
3. Kryteria oceny 17
3.1. Zasada proporcjonalności 18
3.2. Kryteria oceny indywidualnej 23
3.2.1. Kryteria wspólne dla wszystkich osób podlegających ocenie 24
3.2.1.1. Wiedza, umiejętności i doświadczenie zawodowe 25
3.2.1.1.4. Wiedza 25
3.2.1.1.5. Umiejętności 29
3.2.1.1.6. Doświadczenie zawodowe 30
3.2.1.1.7. Łączna ocena wiedzy, umiejętności i doświadczenia zawodowego 35
3.2.1.1.8. Znajomość języka polskiego 36
3.2.1.1.9. Stosowanie zasady proporcjonalności 38
3.2.1.2. Rękojmia 40
3.2.1.2.2. Karalność 41
3.2.1.2.3. Reputacja 44
3.2.1.2.4. Sytuacja finansowa 67
3.2.1.2.5. Niezależność osądu 69
3.2.1.2.5.4. Cechy behawioralne 70
3.2.1.2.5.5. Konflikt interesów 71
3.2.1.2.6. Stosowanie zasady proporcjonalności 72
3.2.1.3. Poświęcanie czasu 73
3.2.1.3.5. Stosowanie zasady proporcjonalności 77
3.2.1.4. Łączenie stanowisk i funkcji 78
3.2.1.4.6. Stosowanie zasady proporcjonalności 83
3.2.2. Kryteria specyficzne dla niektórych stanowisk lub funkcji 84
3.2.2.1. Komitet audytu lub pełnienie przez radę nadzorczą JZP funkcji komitetu audytu 85
3.2.2.1.3. Niezależność 86

SPIS TREŚCI

3.2.2.1.4. Wiedza w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych 88
3.2.2.1.5. Wiedza i umiejętności z zakresu branży, w której działa JZP 88
3.2.2.1.6. Zasada proporcjonalności 89
3.2.2.2. Członek zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem 91
3.3. Kryteria oceny zbiorowej 92
3.3.1. Zbiorowa ocena kompetencji 93
3.3.2. Inne kryteria ilościowe 96
3.3.2.1. Rada nadzorcza banku spółdzielczego 96
3.3.2.2. Zarząd zakładu ubezpieczeń – doświadczenie i znajomość języka polskiego 96
3.3.2.3. Organy statutowe towarzystwa emerytalnego 97
3.3.3. Stosowanie zasady proporcjonalności 97
4. Zdarzenia skutkujące koniecznością przeprowadzenia oceny 98
4.1. Ocena prowadzona przez podmioty nadzorowane 99
4.1.1. Pierwotna ocena odpowiedniości indywidualnej 99
4.1.2. Wtórna ocena odpowiedniości indywidualnej 100
4.1.3. Ocena zbiorowej odpowiedniości organów 102
4.2. Ocena prowadzona przez organ nadzoru w ramach nadzoru bieżącego 104
4.2.1. Pierwotna ocena odpowiedniości indywidualnej 104
4.2.2. Wtórna ocena odpowiedniości indywidualnej 104
4.2.3. Ocena zbiorowej odpowiedniości organów 106
4.3. Ocena prowadzona przez organ nadzoru w ramach sformalizowanego postępowania 107
4.3.1. Pierwotna ocena odpowiedniości indywidualnej 107
4.3.2. Wtórna ocena odpowiedniości indywidualnej 109
4.3.3. Ocena zbiorowej odpowiedniości organów 109
5. Skutki oceny 110
5.1. Działania podmiotu nadzorowanego 111
5.1.1. Działania związane z wynikami pierwotnej oceny indywidualnej 111
5.1.2. Działania związane z wynikami wtórnej oceny indywidualnej 115

SPIS TREŚCI

5.1.3. Działania związane z wynikami oceny zbiorowej odpowiedniości 117
5.2. Działania organu nadzoru 119
5.2.1. Działania związane z wynikami pierwotnej oceny indywidualnej 119
5.2.2. Działania związane z wynikami wtórnej oceny indywidualnej 122
5.2.3. Działania związane z wynikami oceny zbiorowej odpowiedniości 124
6. Narzędzia wspierające ocenę 126
6.1. Formularze oceny 127
6.1.1. Formularze oceny pierwotnej 127
6.1.2. Formularze oceny wtórnej 128
6.1.3. Formularze oceny zbiorowej 129
6.1.4. Komitet audytu 130
7. Wzorcowe procesy oceny 131
7.1. Proces pierwotnej oceny indywidualnej 132
7.2. Proces wtórnej oceny indywidualnej 140
7.3. Proces oceny zbiorowej odpowiedniości 148
Załącznik - Moduł Metodyki oceny odpowiedniości członków organów domów maklerskich

Zakres zmian wprowadzonych w Metodyce 1.0:

- 1 lutego 2021 r. – uzupełnienie punktu 3.2.1.1.6.2. o krajowe i międzynarodowe niekomercyjne infrastrukturalne instytucje finansowe oraz instytucje tzw. sieci bezpieczeństwa finansowego.

1. SŁOWNICZEK POJĘĆ I SKRÓTÓW

W NINIEJSZYM DOKUMENCIE ZASTOSOWANO NASTĘPUJĄCE ODNIESIENIA DO AKTÓW PRAWNYCH I INNYCH DOKUMENTÓW:

EIOPA Supervisory Handbook	EIOPA Supervisory Handbook Chapter on Supervision of the Administrative Management or Supervisory Body (AMSB) (Podręcznik nadzoru EIOPA Rozdział o nadzorze nad organem administrującym, zarządzającym i nadzorujacym)
ksh lub kodeks	ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych
rozporządzenie nr 575/2013	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012; zmienione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 r.
rozporządzenie nr 537/2014	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylające decyzję Komisji 2005/909/WE
rozporządzenie nr 35/2015	rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II)
RWTO	rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banków powierniczych

UBFG	ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji
UBRiNP	ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym
UDUiR	ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej
UFBS	ustawa z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających
UNRF	ustawa z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym
UOIF	ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi
UOFE	ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych
UPB	ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe
URF	ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym
Wytyczne EBA/ESMA	wytyczne Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego i Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych w sprawie oceny odpowiedniości członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje (ESMA71-99-598 EBA/GL/2017/12, 21/03/2018)
Wytyczne EIOPA	wytyczne dotyczące systemu zarządzania EIOPA-BoS-14/253 PL
ZŁK	Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych przyjęte uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 lipca 2014 r.

INNE POJĘCIA I SKRÓTY ZASTOSOWANE W NINIEJSZYM DOKUMENCIE MAJĄ NASTĘPUJĄCE ZNACZENIA:

BFG	Bankowy Fundusz Gwarancyjny
członek organu podmiotu nadzorowanego	członek zarządu, rady nadzorczej, rady administrującej, jednostki zarządzającej IPS
dyrektor i jego zastępcy	dotyczy głównego oddziału zagranicznego zakładu ubezpieczeń mającego siedzibę w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej lub zakładu reasekuracji mającego siedzibę w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej
IPS	instytucjonalne systemy ochrony, o których mowa w art. 22a-22n UFBS
JZP	jednostki zainteresowania publicznego zgodnie z art. 2 pkt 9 UBRiNP – jednostki interesu publicznego, o których mowa w rozporządzeniu nr 537/2014, obejmujące: a) emitentów papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym państwa członkowskiego Unii Europejskiej, mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których sprawozdania finansowe objęte są obowiązkiem badania ustawowego b) banki krajowe, oddziały instytucji kredytowych i oddziały banków zagranicznych w rozumieniu UPB c) zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji oraz główne oddziały i oddziały zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji w rozumieniu UDUiR d) instytucje pieniądza elektronicznego i krajowe instytucje płatnicze w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, spełniające kryteria dużej jednostki

e) otwarte fundusze emerytalne, dobrowolne fundusze emerytalne oraz powszechne towarzystwa emerytalne w rozumieniu UOFE

f) fundusze inwestycyjne otwarte, specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte oraz publiczne fundusze inwestycyjne zamknięte w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi

g) towarzystwa w rozumieniu ustawy wymienionej w lit. f, które na koniec danego roku obrotowego oraz na koniec roku obrotowego poprzedzającego dany rok obrotowy zarządzały aktywami o wartości nie mniejszej niż 10 000 000 000 zł oraz które zarządzały funduszami posiadającymi łącznie nie mniej niż 30 000 rejestrów otwartych dla uczestników

h) podmioty prowadzące działalność maklerską, które na koniec danego roku obrotowego oraz na koniec roku obrotowego poprzedzającego dany rok obrotowy posiadały na rachunkach klientów aktywa o wartości nie mniejszej niż 10 000 000 000 zł lub zarządzały aktywami o wartości nie mniejszej niż 10 000 000 000 zł i jednocześnie posiadały minimum 10 000 klientów, z wyłączeniem podmiotów prowadzących działalność wyłącznie w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych lub w zakresie doradztwa inwestycyjnego w rozumieniu UOIF

i) spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe w rozumieniu ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, spełniające kryteria dużej jednostki

kandydat osoba powoływana w skład organu podmiotu nadzorowanego po raz pierwszy lub po raz kolejny na kolejną kadencję

komitet audytu komitet audytu lub inny organ pełniący jego funkcję, o którym mowa w rozporządzeniu nr 537/2014, powoływany w jednostkach zainteresowania publicznego, na podstawie przepisów UBRiNP

oddział główny oddział zagranicznego zakładu ubezpieczeń mającego siedzibę w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej lub zakładu reasekuracji mającego siedzibę w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej

organ nadzoru lub KNF	Komisja Nadzoru Finansowego
organ podmiotu nadzorowanego	zarząd, rada nadzorcza, rada administrująca, dyrektor i zastępcy dyrektora oddziału, zarząd jednostki zarządzającej IPS
osoba podlegająca ocenie	członek organu podmiotu nadzorowanego, kandydat na członka organu podmiotu nadzorowanego, dyrektor i jego zastępcy
podmiot nadzorowany lub instytucja nadzorowana	zakład ubezpieczeń lub oddział, bank, IPS, PTE, PrTE
PTE	powszechne towarzystwo emerytalne
PrTE	pracownicze towarzystwo emerytalne
rada administrująca	organ zakładu prowadzącego działalność ubezpieczeniową lub reasekuracyjną w formie spółki europejskiej, w której przyjęto system monistyczny
sankcje administracyjne	sankcje nadzorcze, jak również kary i rozstrzygnięcia o charakterze sankcyjnym innych organów, w szczególności decyzje Prezesa UOKiK, a także BFG i Rzecznika Finansowego
sankcje nadzorcze	władcze i zaskarżalne rozstrzygnięcia organu nadzoru podejmowane w stosunku do podmiotów nadzorowanych w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami na podstawie przepisów Kpa w związku z przepisami ustaw sektorowych wymienionych w art. 1 ust. 2 UNRF (np. kary pieniężne)
środki nadzorcze	niewładcze i niezaskarżalne oddziaływania organu nadzoru na podmioty nadzorowane na podstawie przepisów ustaw sektorowych wymienionych w art. 1 ust. 2 UNRF (np. zalecenia, upomnienia), jak też analogiczne działania podejmowane przez inne uprawnione podmioty na podstawie odrębnych ustaw (np. URF, UBFG)

TRW	towarzystwo reasekuracji wzajemnej
TUW	towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych
UOKiK	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
zarząd, rada nadzorcza	zarząd, rada nadzorcza podmiotu nadzorowanego
zakład ubezpieczeń	zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji

2. ZASTOSOWANE OZNACZENIA GRAFICZNE

Mając na uwadze obszerność i złożoność niniejszego dokumentu, każdy akapit opatrzony został oznaczeniami graficznymi, pomagającymi określić charakter i zakres zastosowania zawartych w nim wymogów.

Aby ułatwić odróżnienie fragmentów odnoszących się do całego sektora finansowego oraz jedynie do niektórych jego sektorów, zastosowano następujące oznaczenia:

A

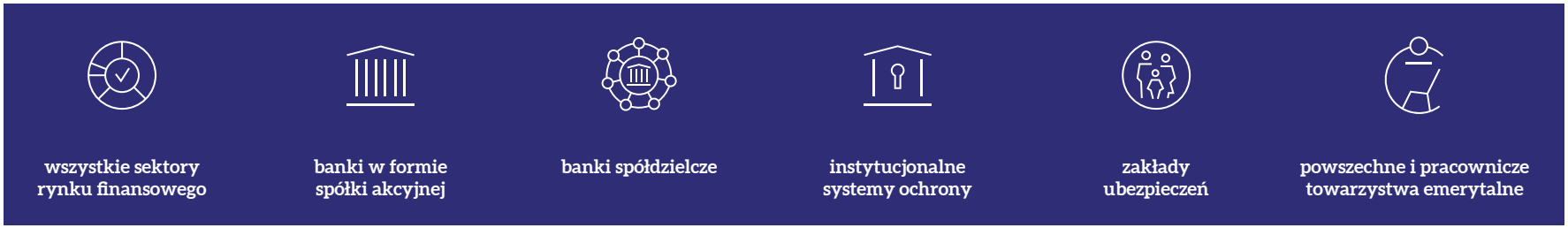

Aby ułatwić odróżnienie wymogów oceny mających zastosowanie do wszystkich osób podlegających ocenie oraz jedynie do wybranych stanowisk, zastosowano następujące oznaczenia:

B

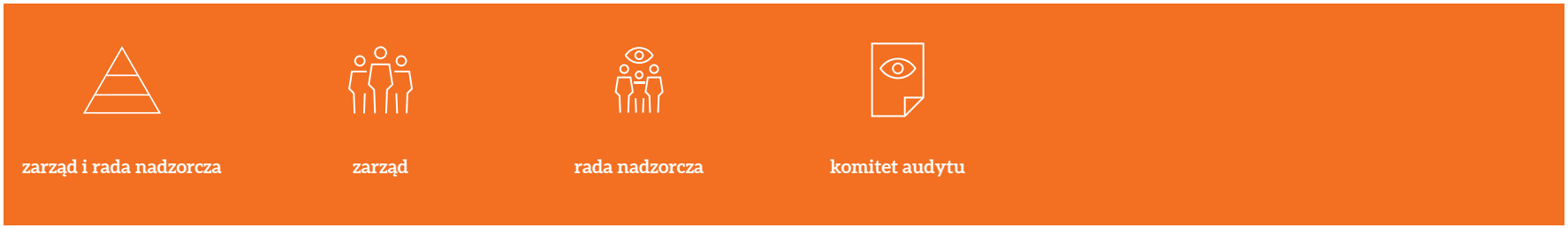

Aby odróżnić kryteria wynikające z bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa oraz kryteria mające charakter zaleceń lub dobrych praktyk, zastosowano następujące oznaczenia:

C

3. KRYTERIA OCENY

Osoby zarządzające i nadzorujące w instytucjach finansowych, podlegających nadzorowi publicznemu muszą być w stanie podejmować należyte i ostrożne decyzje zapewniające stabilność i bezpieczny rozwój zarządzanych przez nich podmiotów. Dlatego też muszą spełniać kryteria odpowiedniości (*fit and proper criteria*).

W niniejszym rozdziale opisano kryteria, według których powinna być przeprowadzana ocena członków organów podmiotów nadzorowanych, a także kandydatów na te stanowiska. Przedstawione kryteria mają zastosowanie do oceny przeprowadzanej zarówno przez podmioty nadzorowane, jak i przez Komisję Nadzoru Finansowego jako organ nadzoru.

Oprócz indywidualnej odpowiedniości poszczególnych osób organy podmiotów nadzorowanych powinny spełniać kryteria odpowiedniości zbiorowej, kryteria tej oceny opisane zostały w końcowej części rozdziału.

3.1. ZASADA PROPORCJONALNOŚCI

3.1.1.

W polskim systemie prawnym nie ma definicji legalnej zasady proporcjonalności, lecz na potrzeby niniejszego opracowania wykorzystane zostały w szczególności: Traktat o Unii Europejskiej, opracowania Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA) oraz regulacje unijne dotyczące funkcjonowania instytucji kredytowych. Zgodnie z zasadą proporcjonalności zakres i forma działania Unii nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów traktatów. Instytucje Unii stosują zasadę proporcjonalności zgodnie z Protokołem w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności[1]. Protokół określa m.in., że każdy projekt aktu ustawodawczego powinien zawierać szczegółowe stwierdzenie umożliwiające ocenę zgodności z zasadami pomocniczości i proporcjonalności, zawierać dane umożliwiające ocenę skutków finansowych danego projektu aktu. Projekty aktów ustawodawczych biorą pod uwagę konieczność zminimalizowania wszelkich obciążeń finansowych lub administracyjnych nakładanych na Unię, rządy krajowe, władze regionalne lub lokalne, podmioty gospodarcze i obywateli oraz to, by takie obciążenia były współmierne do zamierzonego celu[2].

3.1.2.

W zakresie funkcjonowania instytucji kredytowych zasada proporcjonalności została uwzględniona w najnowszych regulacjach unijnych, m.in. w preambule do Rozporządzenia PE i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 r. w motywie 7 określono:

Na potrzeby ukierunkowanych uproszczeń wymogów odnoszących się do stosowania zasady proporcjonalności niezbędna jest dokładna definicja małych i niezłożonych instytucji. Jednolity próg w wartościach bezwzględnych sam w sobie nie uwzględnia specyfiki krajowych rynków bankowych. W związku z tym niezbędne jest, aby państwa członkowskie miały możliwość skorzystania ze swobody uznania w zakresie dostosowania progu zgodnie z sytuacją krajową i skorygowania go w dół, stosownie do przypadku. Ponieważ wielkość instytucji nie jest sama w sobie miarodajna dla jej profilu ryzyka, niezbędne jest również zastosowanie dodatkowych kryteriów jakościowych w celu zapewnienia, aby dopiero po spełnieniu wszystkich stosownych kryteriów instytucja mogła zostać uznana za małą i niezłożoną instytucję i mogła czerpać korzyści z bardziej proporcjonalnych zasad[3].

[1] Art. 5 ust. 4 Traktatu o Unii Europejskiej http://oide.sejm.gov.pl/oide/index.php?option=com_content&view=article&id=14803&Itemid=945.

[2] Art. 5 Protokół nr 2 http://oide.sejm.gov.pl/oide/index.php?option=com_content&view=article&id=14806&Itemid=947#2.

[3] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2018:150:FULL&from=EN (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 150).

3.1. ZASADA PROPORCJONALNOŚCI

3.1.3.

W szerszym ujęciu zasada proporcjonalności jest przedmiotem sprawozdania „Proportionality in bank regulation" Banking Stakeholder Group (BSG) EBA[4], gdzie przy odwołaniu się do definicji traktatowej zawarto tezę, że zasadę proporcjonalności można streścić w trzech słowach: odpowiedniość, konieczność i proporcjonalność (sensu stricto).

W sprawozdaniu autorzy zdefiniowali w odniesieniu do regulacji również pięć filarów zasady proporcjonalności w kontekście ich celu, całości, złożoności, zróżnicowania oraz istotności do kosztów i korzyści dla wszystkich zainteresowanych stron (w tym banków i konsumentów usług bankowych). Przykładowo filar IV zakłada, że tworząc (stosując) regulacje, należy zapewnić zróżnicowanie między różnymi typami banków bez narażania celów regulacji, np. w zakresie wielkości, modeli biznesowych, struktury własnościowej itp. Nakładanie jednolitych wymagań (syndrom jednego rozmiaru dla wszystkich) na małe i duże banki w niektórych aspektach regulacji finansowych może wywołać niepożądane skutki, ponieważ te pierwsze będą musiały ponieść nieproporcjonalnie wyższe nakłady, podczas gdy ich znaczenie systemowe jest małe.

[4] https://eba.europa.eu/documents/10180/807776/European+Banking+Authority+Banking+Stakeholder+Group-+Position+paper+on+proportionality.pdf, s. 16.

3.1. ZASADA PROPORCJONALNOŚCI

3.1.4.

W odniesieniu do funkcjonowania zakładów ubezpieczeń zasada proporcjonalności została uwzględniona w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II)[5].

Wymogi określone dyrektywą powinny być stosowane w sposób proporcjonalny do natury, skali i złożoności ryzyk właściwych dla działalności zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji. Akty delegowane oraz regulacyjne i wykonawcze standardy techniczne przyjęte przez Komisję powinny uwzględniać zasadę proporcjonalności, w szczególności w odniesieniu do małych zakładów ubezpieczeń.

W motywach 19-21 zwrócono uwagę, że zasada proporcjonalności powinna mieć zastosowanie zarówno do wymogów wobec zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji, jak i do wykonywania uprawnień nadzorczych.

Wymogi regulacyjne nie powinny stanowić nadmiernego obciążenia dla zakładów ubezpieczeń wyspecjalizowanych w oferowaniu szczególnych rodzajów ubezpieczeń lub w świadczeniu usług dla szczególnych segmentów odbiorców.

Z uwagi na specyficzny charakter wewnętrznych zakładów ubezpieczeń i wewnętrznych zakładów reasekuracji (tzw. captives), które pokrywają jedynie ryzyka związane z grupą, do której należą, należy stosować zasadę proporcjonalności celem odzwierciedlenia charakteru, skali i złożoności ich działalności. Z kolei Komisja Europejska zwróciła uwagę, że środki nadzorcze nie powinny wychodzić poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów Dyrektywy Wypłacalność II oraz powinny być stosowane proporcjonalnie, w szczególności w odniesieniu do małych zakładów ubezpieczeń, przy jednoczesnym uniknięciu stwarzania nadmiernego administracyjnego lub proceduralnego ciężaru dla zakładów[6].

[5] Art. 29 ust. 3 i 4 oraz motywy 19-21 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. U. UE. L. 2009.335.1 ze zm.).

[6] The European Commission Request to EIOPA for technical advice on the review of the Solvency II Directive 2009/138/EC, s. 2.

3.1. ZASADA PROPORCJONALNOŚCI

STOSOWANIE ZASADY PROPORCJONALNOŚCI

3.1.5.

Zasada proporcjonalności wiąże się ściśle z organizacją systemu zarządzania – instytucje nadzorowane zapewniają proporcjonalność systemu zarządzania do charakteru, skali i złożoności swojej działalności[7]. Oznacza to, że kształt systemu zarządzania[8] powinien być dostosowany do specyfiki instytucji, na którą składają się[9]:

charakter działalności – czyli m.in. forma prowadzenia działalności (spółka akcyjna, TUW, TRW, banki spółdzielcze, IPS), profil działalności (banki specjalistyczne, np. samochodowe, hipoteczne);

skala działalności – czyli np. liczba zawartych umów lub liczba ubezpieczonych, liczba przyjętych depozytów, suma bilansowa, przypis składki (zakłady ubezpieczeń z działu II), wielkość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (zakłady ubezpieczeń z działu I), liczba zatrudnionych pracowników, a także pozycja w sektorze finansowym, przekładająca się na związane z jej działalnością ryzyko systemowe;

złożoność prowadzonej działalności – czyli np. wielość oferowanych produktów z zakresu poszczególnych grup ubezpieczenia (jednej lub wielu) w związku z zakresem zezwolenia zakładu na prowadzenie działalności, różnorodność oferowanych produktów bankowych w połączeniu z zakresem wykonywanych czynności bankowych, stopień ich skomplikowania – powodujące zwiększoną ekspozycję na ryzyko.

> Zasada proporcjonalności nie tworzy uprawnienia do bycia wyłączonym spod niektórych wymagań, jednakże ani wymagania, ani środki nadzorcze stanowiące wdrożenie tych wymagań nie powinny stanowić nadmiernego obciążenia dla mniejszych podmiotów.

Proporcjonalność systemu zarządzania do skali, charakteru i złożoności działalności danej instytucji finansowej jest przesłanką podwyższenia lub złagodzenia w stosunku do niego wymagań. Oznacza to w dużym uproszczeniu, że największe podmioty rynku finansowego powinny spełniać wymogi na podwyższonym poziomie, a w stosunku do mniejszych podmiotów można przyjąć mniej restrykcyjne wymagania.

[7] Na przykład art. 45 ust. 2 UDUiR.

[8] Pismo KNF do podmiotów nadzorowanych z dnia 16 lutego 2016 r. nr DLU/WO/606/59/1/2016.

[9] Bardziej szczegółowy wykaz okoliczności, które powinny zostać uwzględnione przy stosowaniu zasady proporcjonalności, znaleźć można w pkt 23 Wytycznych EBA/ESMA.

3.1. ZASADA PROPORCJONALNOŚCI

PRZYKŁADOWE WYMOGI REALIZUJĄCE ZASADĘ PROPORCJONALNOŚCI

3.1.6.

Liczba członków zarządu i rady nadzorczej powinna zapewniać skuteczne, prawidłowe i ostrożne zarządzanie instytucją, a w szczególności uwzględniać zakres, skalę i złożoność prowadzonej działalności, przy czym w skład zarządu powinny wchodzić co najmniej dwie/trzy osoby (w zależności od sektora).

3.1.7.

W skład zarządu i rady nadzorczej mogą wchodzić wyłącznie osoby posiadające odpowiedni profil wykształcenia, nieposzlakowaną opinię w związku ze sprawowanymi funkcjami, wiedzę, kompetencje i doświadczenie niezbędne do skutecznego, prawidłowego oraz ostrożnego zarządzania (lub nadzorowania), w tym zarządzania ryzykiem, z uwzględnieniem zakresu, skali i złożoności prowadzonej działalności.

3.1.8.

Instytucja finansowa jest obowiązana zapewnić środki niezbędne do przygotowania członków zarządu i rady nadzorczej do pełnienia przez nich funkcji i środki niezbędne do ich szkolenia.

3.1.9.

Ilość poświęcanego czasu oraz ewentualne łączenie pełnienia mandatu członka zarządu z nadzorem nad funkcją kluczową powinny uwzględniać rozmiar, specyfikę i zakres działalności danego podmiotu.

3.1.10.

Funkcję komitetu audytu można powierzyć radzie nadzorczej lub innemu organowi nadzorczemu lub kontrolnemu JZP, pod warunkiem spełnienia kryteriów określonych w UBRiNP.

[10] W bankach krajowych zgodnie z art. 22a ust. 1 UPB zarząd składa się z min. 3 osób. Zastosowanie mają również pkt 70 i 129 Wytycznych EBA/ESMA.

[11] W sektorze ubezpieczeniowym zarząd powinien składać się co najmniej z 2 osób zgodnie z art. 50 ust. 1 i 2 UDUiR; w przypadku TUW i TRW zgodnie z art. 50 ust. 7 możliwy jest zarząd jednoosobowy.

[12] W odniesieniu do sektora bankowego – art. 22aa ust. 1 UPB; w odniesieniu do sektora ubezpieczeniowego – art. 45 ust. 2.

[13] Art. 22aa ust. 8 UPB; art. 91 ust. 9 CRD; pkt 94 Wytycznych EBA/ESMA.

[14] W sektorze ubezpieczeniowym zasada ta wynika z art. 258 ust. 1 lit. c i d rozporządzenia nr 35/2015.

[15] Art. 22aa UPB; pkt 27 Wytycznych EBA/ESMA.

[16] § 15 ust. 3 i 4 oraz § 17 ZŁK; na tę zasadę KNF zwracała również uwagę w piśmie z dnia 16 lutego 2016 r. nr DLU/WO/606/59/1/2016.

[17] Dotyczy podmiotów, o których mowa w art. 2 pkt 9 lit. f UBRiNP.

3.2. KRYTERIA OCENY INDYWIDUALNEJ

Ocena indywidualna prowadzona jest każdorazowo według określonych kryteriów. Kryteria te zostały zdefiniowane odrębnie w regulacjach prawnych odnoszących się do funkcjonowania poszczególnych sektorów rynku finansowego. Jednak pomimo różnic między poszczególnymi regulacjami sektorowymi można zidentyfikować wspólne wymogi, mające zastosowanie do wszystkich osób podlegających ocenie, dotyczące w szczególności:

- **adekwatnego poziomu wiedzy, umiejętności i doświadczenia zawodowego,**
- **rękojmi należytego wykonywania powierzonych obowiązków.**

Ponadto w większości sektorów rynku finansowego funkcjonują wymogi dotyczące:

- **poświęcania odpowiedniej ilości czasu,**
- **łączenia stanowisk (liczby zajmowanych równolegle stanowisk).**

Oprócz kryteriów mających zastosowanie wobec wszystkich osób podlegających ocenie zidentyfikować można również kryteria specyficzne dla niektórych stanowisk lub funkcji – do takich należą np. kryteria niezależności odnoszące się do członków komitetu audytu.

3.2.1. KRYTERIA WSPÓLNE DLA WSZYSTKICH OSÓB PODLEGAJĄCYCH OCENIE

3.2.1.1. Wiedza, umiejętności i doświadczenie zawodowe

3.2.1.1.1.

Przy ocenie organów podmiotów nadzorowanych we wszystkich sektorach rynku finansowego wiedza, umiejętności i doświadczenie (kompetencje) osoby podlegającej ocenie powinny być rozpatrywane łącznie. Chodzi zatem o to, by osoba podlegająca ocenie posiadała wiedzę, umiejętności i doświadczenie zawodowe oraz by łącznie stanowiły one o zasobie wiedzy, umiejętności i doświadczenia, odpowiednich do pełnionych funkcji i powierzonych obowiązków.

Kompetencje[18] te powinny wynikać z:

a) wiedzy (wynikającej z wykształcenia, szkoleń, tytułów i uprawnień zawodowych lub stopni zawodowych oraz nabytej w inny sposób w trakcie kariery zawodowej),

b) doświadczenia (nabytego podczas sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk),

c) umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonej funkcji.

3.2.1.1.2.

W sektorze bankowym członek organu instytucji nadzorowanej powinien posiadać wiedzę, umiejętności i doświadczenie, odpowiednie do pełnionych przez niego funkcji i powierzonych mu obowiązków. Wymóg ten stosuje się też odpowiednio do członków zarządu jednostki zarządzającej systemem ochrony.

[18] ZŁK - § 13 ust. 2, 4 i 5 oraz § 19 ust. 1, 2 i 4.

[19] Art. 22aa UPB; art. 22f ust. 3 UFBS.

3.2.1.1. WIEDZA, UMIEJĘTNOŚCI I DOŚWIADCZENIE ZAWODOWE

3.2.1.1.3.

W sektorze ubezpieczeniowym każdy członek organu administrującego, zarządczego lub nadzorczego powinien posiadać indywidualnie kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie zawodowe, które są niezbędne do wykonywania powierzonych mu zadań[21].

Ocena kompetencji danej osoby obejmuje ocenę jej kwalifikacji zawodowych i formalnych, wiedzy oraz odpowiedniego doświadczenia w sektorze ubezpieczeniowym, innych sektorach finansowych lub innych rodzajach działalności oraz uwzględnia obowiązki powierzone tej osobie, a także, o ile ma to znaczenie dla wykonywania tych obowiązków, jej umiejętności w dziedzinie ubezpieczeń, finansów, rachunkowości, funkcji aktuarialnych i zarządzania.

3.2.1.1.4.

Wiedza

3.2.1.1.4.1.

Wiedzę, która wynika m.in. ze zdobytego wykształcenia, bierze się pod uwagę przy ocenie członków organów podmiotów nadzorowanych.

Przepisy bezwzględnie obowiązujące nie ustanawiają wymogów dotyczących konkretnych kierunków/profili studiów – wykształcenie musi być odpowiednie[22] do powierzonych funkcji i wykonywanych w ramach tych funkcji zadań (tj. zakresu odpowiedzialności na obejmowanym stanowisku), a także specyfiki działalności danego podmiotu.

[20] Art. 273 ust. 2 rozporządzenia nr 35/2015.

[21] Art. 258 ust. 1 lit. d rozporządzenia nr 35/2015.

[22] Art. 48 ust. 1 pkt 2 UDUiR; art. 22aa ust. 1 UPB, art. 103 ust. 1a UOIF.

3.2.1.1.4. WIEDZA

Co do zasady preferowane jest wykształcenie ekonomiczne (np. ekonomia, zarządzanie, finanse, rachunkowość), prawnicze lub z zakresu nauk ścisłych (np. matematyka, fizyka, informatyka). Wykształcenie humanistyczne czy techniczne, które nie znajduje bezpośredniego zastosowania na zajmowanym stanowisku, powinno być uzupełnione wiedzą zdobytą m.in. dzięki ukończeniu studiów podyplomowych, kierunkowych szkoleń czy kursów, uzyskaniu szczególnych uprawnień zawodowych. Brak wykształcenia kierunkowego może także uzupełniać odpowiednio duże doświadczenie zawodowe na rynku finansowym.

W ramach oceny bieżącej należy uwzględniać także ciągłą dbałość o rozwój zawodowy i podnoszenie kwalifikacji oraz aktualizowanie i pogłębianie wiedzy i umiejętności koniecznych do wypełniania obowiązków[23].

3.2.1.1.4.2.

W sektorze bankowym członek organu podmiotu nadzorowanego powinien posiadać wykształcenie odpowiednie do profilu działalności danej instytucji i zakresu odpowiedzialności na danym stanowisku. Co do zasady od członków organów podmiotów nadzorowanych oczekuje się posiadania wykształcenia wyższego na kierunku związanym z sektorem rynku finansowego, w szczególności w zakresie bankowości i finansów, ekonomii, prawa, rachunkowości, audytu, administracji, regulacji finansowych, technologii informacyjnej i metod ilościowych[24]. W przypadku osób, których profil wykształcenia nie znajduje bezpośredniego zastosowania na zajmowanym stanowisku, wykształcenie powinno zostać uzupełnione odpowiednimi studiami podyplomowymi i/lub kursami specjalistycznymi lub doświadczeniem zawodowym.

[23] W odniesieniu do sektora bankowego – vide pkt 91 Wytycznych EBA/ESMA; w odniesieniu do sektora ubezpieczeniowego – art. 273 ust. 1 rozporządzenia nr 35/2015 oraz EIOPA Supervisory Handbook, s. 10 i 12.

[24] Vide pkt 62 Wytycznych EBA/ESMA.

3.2.1.1.4. WIEDZA

3.2.1.1.4.3.

W sektorze ubezpieczeniowym członek zarządu, rady administrującej oraz dyrektor i jego zastępcy powinni posiadać wykształcenie wyższe uzyskane w Polsce lub w innym państwie, będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa[25]. W odniesieniu do członka rady nadzorczej obowiązek taki nie został przewidziany, lecz przy ocenie przesłanki rękojmi wykonywania zadań w sposób należyty kwestia wykształcenia może być brana pod uwagę, z uwzględnieniem zasady proporcjonalności.

Przepisy nie określają wymogów wskazujących na konkretne kierunki/profile studiów[26]. Wykształcenie powinno być odpowiednie do wykonywanych zadań i zakresu odpowiedzialności. Co do zasady od członków organów oczekuje się posiadania wykształcenia wyższego na kierunku związanym z sektorem rynku finansowego, w szczególności w zakresie ubezpieczeń lub bankowości, finansów, ekonomii, prawa, rachunkowości, audytu, zarządzania, matematyki, fizyki, informatyki, administracji[27]. W odniesieniu do osób, których wykształcenie nie znajduje bezpośredniego zastosowania na zajmowanym stanowisku (np. jest to wykształcenie techniczne czy humanistyczne), powinno ono zostać uzupełnione odpowiednimi studiami podyplomowymi i/lub kursami specjalistycznymi.

W sektorze ubezpieczeniowym kryteria odnoszące się do weryfikacji wiedzy powinny uwzględniać:

- zajmowane stanowisko oraz związany z tym zakres odpowiedzialności;
- kierunek ukończonych studiów wyższych, studiów podyplomowych, tematykę ukończonych szkoleń i kursów specjalistycznych oraz czas ich trwania;
- rodzaj posiadanych uprawnień dodatkowych, w tym z zakresu nauk aktuarialnych, biegłego rewidenta, doradcy inwestycyjnego lub innych adekwatnych do powierzonej funkcji i wykonywanych zadań, np. audytora wewnętrznego;
- wiedzę praktyczną wynikającą z dotychczas zajmowanych stanowisk/prowadzonej działalności, potwierdzoną profesjonalizmem wykazanym w czasie ich wykonywania.

Od wymogu posiadania wykształcenia wyższego można odstąpić – w drodze decyzji organu nadzoru, na wniosek zakładu ubezpieczeń, po uwzględnieniu w szczególności doświadczenia zawodowego kandydata[28].

[25] Art. 48 ust. 1 pkt 2 i art. 180 ust. 1 pkt 2 UDUiR.

[26] Art. 48 ust. 1 pkt 2 UDUiR.

[27] Art. 273 ust. 2 rozporządzenia nr 35/2015.

[28] Art. 48 ust. 4 UDUiR oraz art. 180 ust. 6 UDUiR.

3.2.1.1.4. WIEDZA

3.2.1.1.4.4.

W sektorze ubezpieczeniowym duże znaczenie ma posiadanie przez osobę podlegającą ocenie szczególnych uprawnień zawodowych, np. uprawnień aktuariusza, zwłaszcza w odniesieniu do członków zarządu odpowiadających za tworzenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, taryfikację czy zarządzanie ryzykiem. Dodatkowym atutem przy ocenie wiedzy powinno być też posiadanie uprawnień biegłego rewidenta, a w odniesieniu do osób odpowiedzialnych za inwestycje – doradcy inwestycyjnego.

3.2.1.1.4.5.

W sektorze emerytalnym ustawowy obowiązek posiadania wykształcenia wyższego został sformułowany wobec wszystkich członków zarządu towarzystwa emerytalnego, przy czym przynajmniej jedna trzecia członków organu zarządzającego powinna legitymować się wyższym wykształceniem prawniczym, ekonomicznym lub być wpisana na listę doradców inwestycyjnych[29].

W przypadku rady nadzorczej towarzystwa emerytalnego przynajmniej połowa członków organu powinna posiadać wykształcenie wyższe kierunkowe – prawnicze lub ekonomiczne. Dodatkowo – w przypadku PrTE – wymóg dotyczy co najmniej połowy członków rady nadzorczej wybranych w sposób inny niż przez członków pracowniczego funduszu[30].

W odniesieniu do wszystkich członków organów statutowych (zwłaszcza zarządu) preferuje się wykształcenie ekonomiczne lub prawnicze. Uzupełnienie go dodatkowymi kwalifikacjami, jak np. posiadanie tytułów: doradcy inwestycyjnego, maklera czy aktuariusza, buduje pozytywny aspekt oceny osoby podlegającej ocenie w kontekście jej wiedzy i umiejętności.

Na rynku emerytalnym nie przewidziano możliwości odstąpienia przez organ nadzoru od stosowania wymogów dotyczących wykształcenia.

[29] Art. 41 ust. 2 UOFE.

[30] Art. 44 ust. 2 UOFE.

3.2.1.1.5. UMIEJĘTNOŚCI

3.2.1.1.5.1.

Dokonując oceny kandydata, należy uwzględnić jego umiejętności, zarówno „twarde", wynikające bezpośrednio z posiadanego wykształcenia i doświadczenia, jak i „miękkie", niezbędne do zarządzania instytucją. Zestaw umiejętności wymaganych w ramach oceny indywidualnej na poszczególnych stanowiskach powinien być skorelowany z umiejętnościami uwzględnianymi w ramach oceny zbiorowej odpowiedniości organów podmiotu nadzorowanego.

3.2.1.1.5.2.

Dokonując oceny umiejętności, podmioty nadzorowane uwzględniają wykaz stosownych umiejętności przypisanych do danego stanowiska z uwzględnieniem roli i obowiązków wykonywanych na stanowisku zajmowanym przez daną osobę. W ramach tej oceny, niezależnie od kompetencji „twardych", należy uwzględnić takie kwestie, jak: umiejętności behawioralne – autentyczność, język, stanowczość, komunikowanie się, osąd, zorientowanie na klienta i jakość, zdolności przywódcze, lojalność, świadomość zewnętrzna, zdolności negocjacyjne, przekonywanie, praca zespołowa, umiejętności strategiczne, odporność na stres, poczucie odpowiedzialności oraz przewodniczenie posiedzeniom/kierowanie zespołem[31].

[31] Pkt 61 Wytycznych EBA/ESMA; art. 258 ust. 1 lit. c i d oraz art. 273 ust. 2 rozporządzenia nr 35/2015; § 13 ust. 2 pkt 3 i ust. 4 oraz § 19 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ZŁK; EIOPA Supervisory Handbook, s. 7, 10 i 13.

3.2.1.1.6. DOŚWIADCZENIE ZAWODOWE

3.2.1.1.6.1.

Kluczowym aspektem oceny odpowiedniości jest posiadanie doświadczenia zawodowego przez osobę podlegającą ocenie. Przy ocenie doświadczenia zawodowego uwzględnia się w szczególności: specyfikę działalności danego podmiotu, zakres kompetencji, uprawnień i obowiązków związanych ze stanowiskiem, pozycję względem organów podmiotu (od członków zarządu oczekuje się posiadania doświadczenia na stanowiskach kierowniczych, tj. co najmniej bezpośrednio podległych zarządowi), liczbę pośrednich i bezpośrednich podwładnych. Przy ocenie doświadczenia niezbędnego do pełnienia funkcji członka rady nadzorczej uwzględnia się doświadczenie zdobyte na odpowiednich stanowiskach akademickich lub administracyjnych bądź poprzez zarządzanie, nadzór lub kontrolę instytucji finansowych lub innych firm[32].

3.2.1.1.6.2.

W sektorze bankowym doświadczenie zawodowe powinno być odpowiednie do pełnionych funkcji i powierzonych obowiązków. Poziom odpowiedniości doświadczenia zawodowego kandydata ocenia się indywidualnie, biorąc pod uwagę zdobyte przez kandydata umiejętności praktyczne oraz doświadczenie, uwzględniając w szczególności:

- czy doświadczenie zostało zdobyte na stanowiskach związanych z sektorem finansowym, w tym:
  (a) w instytucjach finansowych w następujących obszarach ich działania:
    - wymogów prawnych i ram regulacyjnych;
    - planowania strategicznego (rozumienia strategii działalności lub biznesplanu instytucji oraz ich realizacji);
    - zarządzania ryzykiem (identyfikowania, oceny, monitorowania, kontrolowania i minimalizacji głównych rodzajów ryzyka dotyczącego instytucji);
    - księgowości i audytu;
    - oceny efektywności zasad obowiązujących w instytucji zapewniających skuteczne zarządzanie, nadzór i kontrolę;
    - interpretacji informacji finansowych instytucji, identyfikacji kluczowych kwestii w oparciu o te informacje oraz odpowiednich kontroli i środków[33]; lub

[32] Vide pkt 66 Wytycznych EBA/ESMA.

[33] Pkt 64 Wytycznych EBA/ESMA.

3.2.1.1.6. DOŚWIADCZENIE ZAWODOWE

(b) w krajowych i międzynarodowych niekomercyjnych infrastrukturalnych instytucjach finansowych oraz instytucjach tzw. sieci bezpieczeństwa finansowego, w tym w szczególności:

- w międzynarodowych lub multilateralnych infrastrukturalnych instytucjach finansowych;
- w instytucjach tzw. sieci bezpieczeństwa finansowego tworzonej w szczególności przez: bank centralny, organ (lub organy) nadzoru, instytucję gwarancyjną (bądź instytucje gwarancyjne), instytucję uporządkowanej restrukturyzacji (resolution), organ nadzoru makroostrożnościowego, organ opracowujący regulacje prawne dotyczące rynku finansowego (w szczególności regulacje ostrożnościowe) oraz inne organy odgrywające szczególną rolę w sytuacjach kryzysowych dotyczących rynku finansowego;

- rolę i obowiązki przypisane do stanowiska, które ma być obsadzone, oraz wymagane zdolności[34];
- wymiar praktyczny i zawodowy doświadczenia zdobytego na poprzednich stanowiskach[35]; oceny dokonuje się z uwzględnieniem zajmowanych stanowisk, wymiaru czasu i stażu pracy, faktycznie wykonywanych obowiązków, jak również rozmiaru i specyfiki pracodawcy;
- potwierdzonego profesjonalnego zachowania się kandydata[36]; w zakresie tego kryterium uwzględnia się, czy w ramach dotychczasowego zatrudnienia osoba podlegająca ocenie otrzymała zarówno wyróżnienia, nagrody, pochwały, jak i nagany, upomnienia itp. związane z wykonywanymi przez nią czynnościami.

Oceny praktycznego i zawodowego wymiaru doświadczenia dokonuje się poprzez uwzględnienie stażu pracy na stanowisku kierowniczym w instytucjach finansowych według następujących kryteriów:

- charakteru zajmowanego stanowiska kierowniczego oraz jego poziomu w hierarchii[37];
- stażu pracy[38];
- charakteru i stopnia złożoności organizacji, w której zajmowane było stanowisko, w tym struktury organizacyjnej podmiotu[39];
- zakresu kompetencji i uprawnień w procesie decyzyjnym oraz obowiązków danej osoby[40];
- wiedzy technicznej uzyskanej na stanowisku[41];
- liczby podległych pracowników[42].

Oceny praktycznego i zawodowego wymiaru doświadczenia zdobytego w pracy w instytucjach, o których mowa w pkt (b) powyżej dokonuje się natomiast z uwzględnieniem:

- rangi piastowanego stanowiska;
- stażu pracy;
- realizowanych zadań;

[34] Pkt 60 lit. c Wytycznych EBA/ESMA.

[35] Pkt 60 lit. c Wytycznych EBA/ESMA.

[36] Pkt 60 lit. d Wytycznych EBA/ESMA.

[37] Pkt 65 lit. a Wytycznych EBA/ESMA.

[38] Pkt 65 lit. b Wytycznych EBA/ESMA.

[39] Pkt 65 lit. c Wytycznych EBA/ESMA.

[40] Pkt 65 lit. d Wytycznych EBA/ESMA.

[41] Pkt 65 lit. e Wytycznych EBA/ESMA.

[42] Pkt 65 lit. f Wytycznych EBA/ESMA.

3.2.1.1.6. DOŚWIADCZENIE ZAWODOWE

- przyznanych kompetencji kierowniczych oraz
- zakresu odpowiedzialności.

Odpowiedniość doświadczenia zawodowego bada się w szczególności pod względem adekwatności dotychczasowego zakresu odpowiedzialności i obszarów działalności w stosunku do zakresu odpowiedzialności i obszarów działalności oraz aktualnej sytuacji ekonomiczno-finansowej banku, w którym obejmowane jest stanowisko.

W związku z tym, aby można było uznać adekwatność dotychczasowego stażu pracy na stanowiskach kierowniczych związanych z sektorem finansowym, staż ten powinien spełniać następujące warunki:

- być na tyle długi, aby pozwolił na zdobycie doświadczenia zawodowego potrzebnego do kierowania podmiotem nadzorowanym, tj. na pozyskanie – na podstawie własnych obserwacji i przeżyć związanych z zawodowym praktykowaniem kierowania – niezbędnego zasobu wiedzy i umiejętności; co do zasady łączny staż na odpowiednich stanowiskach kierowniczych nie powinien być krótszy niż dwa lata;
- mieć praktyczny wymiar, tj. polegać na faktycznym wykonywaniu pracy na stanowisku kierowniczym, a nie tylko formalnym pełnieniu danej funkcji (np. w okresie długotrwałej nieobecności w pracy), czy też jedynie doraźnym zastępowaniu osoby zajmującej stanowisko kierownicze w czasie jej nieobecności, lub jedynie zapoznawaniem się z zakresem powierzonych obowiązków w początkowym okresie pracy[43];
- być pod względem długości i charakteru (zakres uprawnień i odpowiedzialności, podległe obszary działalności, struktura organizacyjna jednostki, liczba podległych pracowników) odpowiednim do specyfiki, rozmiaru, zakresu działalności oraz aktualnej i potencjalnej, przyszłej sytuacji ekonomiczno-finansowej banku, którym kandydat ma kierować, w tym w aspekcie szczególnych obszarów jego działalności, za które kandydat miałby być odpowiedzialny[44].

3.2.1.1.6.3.

W sektorze ubezpieczeniowym odpowiednie doświadczenie zawodowe i znajomość rynku finansowego są niezbędne do wykonywania powierzonych zadań, w tym do zarządzania zakładem ubezpieczeń. Doświadczenie powinno być nabyte w sektorze ubezpieczeniowym, innych sektorach rynku finansowego lub innych rodzajach działalności, w tym na stanowiskach kierowniczych i menedżerskich[45], oraz powinno uwzględniać obowiązki powierzane w ramach funkcji.

[43] Vide pkt 65 Wytycznych EBA/ESMA.

[44] Vide pkt 63 Wytycznych EBA/ESMA.

[45] Art. 273 ust. 2 rozporządzenia nr 35/2015.

3.2.1.1.6. DOŚWIADCZENIE ZAWODOWE

Odpowiedniość doświadczenia zawodowego bada się pod względem adekwatności dotychczasowego zakresu odpowiedzialności i obszarów aktywności zawodowej w stosunku do zakresu odpowiedzialności i obszarów działalności oraz aktualnej sytuacji ekonomiczno-finansowej zakładu ubezpieczeń, w którym obejmowane jest stanowisko.

Staż pracy powinien z kolei spełniać następujące warunki:

- być na tyle długi, aby pozwolił na zdobycie wiedzy, poznanie mechanizmów działania rynków finansowych, zdobycie doświadczenia w zarządzaniu firmą i kierowania zespołami pracowników; co do zasady staż na stanowiskach kierowniczych nie powinien być krótszy niż 2 lata;
- mieć praktyczny wymiar, tj. powinien polegać na faktycznym wykonywaniu zadań na danym stanowisku (merytorycznym lub kierowniczym); obliczając łączny okres doświadczenia zawodowego na stanowiskach zarządczych, nie należy wliczać okresów zatrudnienia trwających krócej niż pół roku jako niewystarczających do podjęcia praktycznych działań w ramach sprawowanej funkcji i do nabycia odpowiedniego doświadczenia w zarządzaniu (wdrożenie w nowe obowiązki), nie należy również wliczać krótkotrwałych okresów związanych z doraźnym zastępowaniem osó b na kierowniczych stanowiskach;
- być pod względem zakresu kompetencji porównywalny do zakresu kompetencji na obejmowanym stanowisku.

W procesie oceny odpowiedniości należy uwzględnić obowiązki powierzone konkretnej osobie, a także umiejętności odpowiednie do wykonywania tych obowiązków. Oceniając poziom odpowiedniości doświadczenia zawodowego, bierze się pod uwagę znajomość co najmniej:

- rynków finansowych;
- rynku ubezpieczeniowego;
- analizy finansowej i aktuarialnej;
- rachunkowości;
- systemu zarządzania, w tym zarządzania ryzykiem;
- strategii i modelu biznesowego;
- ram i wymogów prawnych[46].

[46] Art. 273 ust. 2 rozporządzenia nr 35/2015 oraz Wytyczna EIOPA nr 11 pkt 1.43.

3.2.1.1.6. DOŚWIADCZENIE ZAWODOWE

Co najmniej połowa członków zarządu, w tym prezes, członek zarządu odpowiedzialny za ryzyko oraz dyrektor i przynajmniej jeden jego zastępca, powinna posiadać doświadczenie zawodowe niezbędne do zarządzania zakładem[47]. W odniesieniu do tej przesłanki członkowie organu zarządzającego powinni wykazać, czy sprawowali funkcje kierownicze i zarządcze w sektorze ubezpieczeniowym, sektorze finansowym, ewentualnie innych rodzajach działalności, wskazując stanowiska, długość zatrudnienia, zakres uprawnień i obowiązków oraz liczbę podwładnych pracowników.

3.2.1.1.6.4.

W sektorze emerytalnym co najmniej 2/3 składu zarządu towarzystwa emerytalnego powinno legitymować się stażem pracy nie krótszym niż 7 lat[48]. Przepisy nie precyzują, jakiego rodzaju staż pracy jest preferowany.

Sam 7-letni staż zawodowy osoby podlegającej ocenie nie jest wyłączną przesłanką oceny. Istotne dla rękojmi pełnienia funkcji będzie bowiem ten rodzaj doświadczenia, który pozwolił danej osobie na poznanie mechanizmów działania rynków finansowych, zarządzania firmą czy kierowania zespołami pracowników. Pod uwagę bierze się również skalę działalności dotychczasowych pracodawców, zajmowane stanowiska i zakres obowiązków oraz odpowiedzialności.

Analizie podlegają m.in. dłuższe okresy niewykonywania pracy zawodowej, zasadnicza zmiana sektora, w którym osoba podlegająca ocenie zdobywała doświadczenie zawodowe, oraz jego istotność dla funkcji, jaką ma objąć w towarzystwie emerytalnym.

[47] Art. 50 ust. 6 i 7 oraz art. 180 ust. 7 UDUiR.

[48] Art. 41 ust. 3 UOFE.

3.2.1.1.7. ŁĄCZNA OCENA WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I DOŚWIADCZENIA ZAWODOWEGO

Podsumowując kwestie dotyczące wykształcenia, umiejętności i doświadczenia zawodowego – trzeba zaznaczyć, że wszystkie te płaszczyzny są ze sobą powiązane i muszą być rozpatrywane łącznie. Ocenie w zakresie niezbędności i adekwatności do wykonywania funkcji w organie administrującym, zarządczym czy nadzorczym podlega bowiem ogół wiedzy i umiejętności posiadanych przez daną osobę w wyniku uzyskania określonego wykształcenia i doświadczenia zawodowego, a nie odrębnie samo wykształcenie albo samo doświadczenie zawodowe.

3.2.1.1.8. ZNAJOMOŚĆ JĘZYKA POLSKIEGO

3.2.1.1.8.1.

Jedną z umiejętności ocenianych w ramach oceny kompetencji kandydata na członka organu podmiotu nadzorowanego jest znajomość języka polskiego. Znajomość języka jest istotna z punktu widzenia wykonywania obowiązków w sposób efektywny i niezależny, w tym w szczególności samodzielnego zapoznawania się z informacjami mogącymi mieć istotny wpływ na ostrożne i stabilne zarządzanie instytucją. Dlatego za dobrą praktykę należy uznać znajomość języka polskiego przez wszystkich członków organów podmiotów nadzorowanych[49].

Wyjątki od tej zasady dopuszczalne są, jeżeli podmiot nadzorowany wdrożył rozwiązania organizacyjne gwarantujące możliwość zapoznania się przez członków organów z kluczowymi informacjami pomimo braku znajomości języka polskiego (np. obowiązek sporządzania dokumentacji wewnętrznej w wersji dwujęzycznej, oddanie do dyspozycji członków organów wysokiej jakości usług tłumaczenia). Jednak również w takich przypadkach odstąpienie od wymogu znajomości języka polskiego przez członków organów powinno mieć charakter nadzwyczajny.

3.2.1.1.8.2.

W sektorze bankowym brak znajomości języka polskiego stanowi przesłankę uniemożliwiającą powołanie danej osoby na stanowisko prezesa zarządu banku lub członka zarządu banku nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności banku[50].

Od wymogu posiadania znajomości języka polskiego organ nadzoru może w drodze decyzji, na wniosek banku[51], odstąpić, jeżeli nie jest to niezbędne ze względów nadzoru ostrożnościowego, biorąc w szczególności pod uwagę poziom dopuszczalnego ryzyka lub zakres działalności banku.

[49] § 13 ust. 5 i § 19 ust. 4 ZŁK.

[50] Art. 22b ust. 3 UPB.

[51] Art. 22b ust. 4 UPB.

3.2.1.1.8. ZNAJOMOŚĆ JĘZYKA POLSKIEGO

3.2.1.1.8.3.

W sektorze ubezpieczeniowym udowodnioną znajomość języka polskiego powinna posiadać co najmniej połowa członków zarządu, w tym prezes i członek zarządu odpowiedzialny za ryzyko[52].

Od wymogu posiadania znajomości języka polskiego organ nadzoru może odstąpić w drodze decyzji, na wniosek zakładu, jeżeli znajomość języka polskiego nie jest niezbędna ze względów nadzoru ostrożnościowego, biorąc w szczególności pod uwagę zakres działalności tego zakładu[53]. W przypadku jednoosobowego zarządu TUW lub TRW przepis o odstąpieniu od wymogu posiadania znajomości języka polskiego nie ma zastosowania[54].

3.2.1.1.8.4.

W sektorze emerytalnym udowodniona znajomość języka polskiego jest wymogiem, który dotyczy co najmniej dwóch osób wchodzących w skład zarządu towarzystwa emerytalnego – w tym jego prezesa[55]. Przepisy UOFE nie przewidują odstąpienia od powyższego wymogu.

[52] Art. 50 ust. 4 i 7 UDUiR oraz art. 180 ust. 4 UDUiR.

[53] Art. 50 ust. 5 UDUiR oraz art. 180 ust. 5 UDUiR.

[54] Art. 50 ust. 7 UDUiR.

[55] Art. 41 ust. 1a UOFE.

3.2.1.1.9. STOSOWANIE ZASADY PROPORCJONALNOŚCI

3.2.1.1.9.1.

W sektorze bankowym kryterium wykształcenia i doświadczenia zawodowego członków organów instytucji nadzorowanej podlega zasadzie proporcjonalności rozumianej w ten sposób, że kandydaci powinni posiadać wykształcenie i doświadczenie dostosowane do:

- **skali i profilu działalności danej instytucji,**
- **zakresu kompetencji związanego z danym stanowiskiem.**

W szczególności, w odniesieniu do podmiotów o ograniczonej skali działalności, wymogi te mogą zostać ograniczone. Do podmiotów, co do których możliwe jest złagodzenie wymogów w tym zakresie, należą:

- **banki spółdzielcze będące uczestnikami instytucjonalnego systemu ochrony,**
- **banki specjalistyczne (np. samochodowe), nieprzyjmujące depozytów od klientów indywidualnych.**

Podobne wymogi mogą zostać ograniczone w odniesieniu do członków organu powołanych w jego skład jako przedstawiciele pracowników, o ile nie zajmują oni stanowiska prezesa/przewodniczącego danego organu i nie nadzorują zarządzania ryzykiem uznanym za istotne w działalności danego podmiotu. W powyższych przypadkach możliwe jest zaakceptowanie osoby podlegającej ocenie posiadającej wykształcenie średnie (choć zalecane jest uzupełnienie go odpowiednimi kursami specjalistycznymi) lub doświadczenie zawodowe na stanowiskach kierowniczych krótsze niż dwa lata (jednak nie krótsze niż rok).

Na proporcjonalność uzasadniającą niższe wymogi w zakresie kompetencji osób powoływanych w skład organów zarządczych i nadzorczych nie może powoływać się bank, który znajduje się w trudnej sytuacji finansowej, jak również bank, w którym organ nadzoru wykrył istotne nieprawidłowości w zakresie prowadzonej działalności lub struktury zarządzania.

Niezależnie od ewentualnego złagodzenia wymogów odnośnie do wykształcenia i doświadczenia zawodowego poszczególnych członków danego organu, w dalszym ciągu muszą być spełnione wymogi zbiorowej odpowiedniości w odniesieniu do organu jako całości.

3.2.1.1.9. STOSOWANIE ZASADY PROPORCJONALNOŚCI

3.2.1.1.9.2.

W sektorze ubezpieczeniowym kryterium wykształcenia i doświadczenia zawodowego członków organów instytucji nadzorowanej podlega zasadzie proporcjonalności rozumianej w ten sposób, że kandydaci powinni posiadać wykształcenie i doświadczenie dostosowane do:

- **charakteru, skali i złożoności działalności danej instytucji,**
- **zakresu kompetencji związanego z danym stanowiskiem.**

Na proporcjonalność uzasadniającą niższe wymogi w zakresie kompetencji osób powoływanych w skład organów zarządczych i nadzorczych nie może powoływać się zakład, który znajduje się w trudnej sytuacji finansowej, jak również zakład, w którym organ nadzoru wykrył istotne nieprawidłowości w zakresie prowadzonej działalności lub struktury zarządzania.

Jednak niezależnie od złagodzenia wymogów indywidualnych w zakresie wykształcenia i doświadczenia zawodowego poszczególnych członków danego organu, powinny być spełnione wymogi zbiorowej odpowiedniości w odniesieniu do organu jako całości.

3.2.1.2. RĘKOJMIA

3.2.1.2.1.

Kryterium rękojmi ma zastosowanie do wszystkich osób podlegających ocenie odpowiedniości. W ramach tego kryterium ocenia się profesjonalizm, walory moralno-etyczne osoby ocenianej oraz czy jej dotychczasowe zachowanie pozwala oczekiwać, że będzie ona wykonywać powierzone obowiązki w sposób uczciwy i rzetelny. Rękojmia zawiera w sobie całość cech, predyspozycji, zdarzeń i okoliczności dotyczących osoby podlegającej ocenie, składających się na wiarygodność osoby, która ma zarządzać podmiotem zaufania publicznego. Badanie tego kryterium pozwala więc wywieść prognozę co do przyszłego zachowania osoby ocenianej, tj. że działalność podmiotu nadzorowanego przez nią będzie prowadzona zgodnie z prawem, dobrymi praktykami i zasadami etyki zawodowej[56]. Ocena dotychczasowej działalności osoby podlegającej ocenie stanowi w istocie podstawę do udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy zapewni ona należyte wykonywanie funkcji członka organu w przyszłości.

Na ocenę rękojmi składa się wiele okoliczności, które mogą dyskwalifikować daną osobę, w tym w szczególności związane z jej warunkami i atrybutami podmiotowymi (np. ustalenie, iż daną osobę cechuje pokusa nadużycia – z ang. moral hazard), lub też konkretne zachowania z przeszłości tej osoby, które nie uzasadniają przekonania, że osoba ta będzie wywiązywała się należycie ze swoich obowiązków członka organu (np. czyny generujące szkodę, w efekcie której uznane zostały roszczenia cywilnoprawne kierowane przeciwko osobie podlegającej ocenie w związku z pełnieniem przez nią funkcji kierowniczych w podmiotach gospodarczych).

Ocenie podlega postępowanie i zachowanie danej osoby zarówno w sferze zawodowej, jak i prywatnej w dłuższym czasie.

Dawanie rękojmi należytego wykonywania funkcji członka organu podmiotu nadzorowanego ma związek z oczekiwaniami wobec członków organów, takimi jak: sumienność, uczciwość, obiektywizm, bezstronność, poczucie odpowiedzialności, pracowitość, fachowa wiedza i pełen profesjonalizm w działaniu.

[56] Np. § 17 ust. 1-3 ZŁK.

3.2.1.2. RĘKOJMIA

3.2.1.2.1.1.

Na ocenę rękojmi składają się w szczególności następujące kryteria szczegółowe:

- karalność;
- reputacja (obejmująca inne stosowane sankcje i środki oraz dobrą opinię);
- sytuacja finansowa osoby podlegającej ocenie (wpływająca na jej podatność na ewentualne naciski lub zwiększająca skłonność do akceptacji nadmiernego ryzyka);
- niezależność osądu, w tym cechy behawioralne i konflikt interesów.

3.2.1.2.2.

Karalność

3.2.1.2.2.1.

Osoba podlegająca ocenie nie może być karana, przy czym poszczególne ustawy sektorowe odmiennie precyzują brak karalności. Przesłanka braku karalności w zakresie ustanowionym przez przepisy prawa ma charakter bezwzględny, tzn. wystąpienie karalności w zakresie wskazanym przez przepisy prawa wywołuje negatywną ocenę odpowiedniości.
Ocena kryterium karalności osoby podlegającej ocenie w zakresie postępowań karnych i karnoskarbowych będących w toku, dokonywana jest w każdym przypadku indywidualnie, przy uwzględnieniu m.in. kwalifikacji prawnej przestępstwa.

> Karalność osoby podlegającej ocenie w każdym przypadku, tj. również w przypadkach, w których zakres karalności zgodnie z przepisami sektorowymi nie pociągają za sobą automatycznie negatywnej oceny, powoduje poważne wątpliwości co do możliwości wydania pozytywnej oceny odpowiedniości.

W ramach oceny przesłanki niekaralności weryfikuje się również brak zastosowanych kar lub środków karnych w związku z naruszeniem przepisów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

3.2.1.2.2. KARALNOŚĆ

3.2.1.2.2.2.

W sektorze bankowym prezes/członek zarządu nie może być karany za przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe, z wyłączeniem przestępstw ściganych z oskarżenia prywatnego[57]. Należy wziąć pod uwagę, czy skazanie uległo zatarciu[58]. Zatarcie skazania nie oznacza jednak, że okoliczności stanowiące podstawę skazania nie będą rzutować na ocenę reputacji.

3.2.1.2.2.3.

W sektorze bankowym bez uszczerbku dla zasady domniemania niewinności stosowanej w postępowaniach w sprawach karnych oraz innych podstawowych praw, w procesie oceny bierze się pod uwagę przynajmniej następujące okoliczności:

a) wyroki skazujące lub toczące się postępowania w sprawach karnych, w szczególności dotyczące:

I) przestępstw określonych w przepisach prawnych regulujących działania w zakresie bankowości, finansów, papierów wartościowych, ubezpieczeń, rynków papierów wartościowych lub instrumentów finansowych bądź płatniczych, w tym przepisów prawnych dotyczących prania pieniędzy, korupcji, manipulacji na rynku lub wykorzystania poufnych informacji i lichwy;

II) przestępstw w zakresie nieuczciwości, oszustwa lub przestępstw finansowych;

III) przestępstw podatkowych;

IV) innego rodzaju przestępstw określonych w przepisach prawnych związanych ze spółkami,

V) upadłością, niewypłacalnością lub ochroną konsumentów;

b) inne istotne środki podejmowane obecnie lub w przeszłości przez organ regulacyjny lub zawodowy w związku z niezgodnością z danymi przepisami regulującymi działania w zakresie bankowości, finansów, papierów wartościowych lub ubezpieczeń[59].

W procesie oceny bierze się także pod uwagę prowadzone dochodzenia, jeśli wynikają z zastosowanych procedur sądowych lub administracyjnych, lub inne analogiczne dochodzenia prowadzone na podstawie przepisów prawa, bez uszczerbku dla podstawowych praw jednostki[60].

[57] Art. 22b ust. 3 pkt 2 UPB.

[58] Pkt 74 Wytycznych EBA/ESMA.

[59] Pkt 75 Wytycznych EBA/ESMA.

[60] Vide pkt 76 Wytycznych EBA/ESMA.

3.2.1.2.2. KARALNOŚĆ

3.2.1.2.2.4.

W sektorze ubezpieczeniowym osoba podlegająca ocenie nie może być skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. Bierze się pod uwagę, czy skazanie uległo zatarciu[61]. Zatarcie skazania nie oznacza jednak, że okoliczności stanowiące podstawę skazania nie będą rzutować na ocenę reputacji.

3.2.1.2.2.5.

W sektorze emerytalnym osoba podlegająca ocenie nie może być skazana prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, przestępstwo skarbowe lub przestępstwo, o którym mowa w Rozdziale 22 UOFE[62].

[61] Wytyczna EIOPA 12 – 1.44, art. 48 ust. 1 pkt 3 UDUiR, art. 48 ust. 2 UDUiR, art. 180 ust. 3 UDUiR.

[62] Art. 41 ust. 1 pkt 2 UOFE.

3.2.1.2.3. REPUTACJA

3.2.1.2.3.1.

Pojęcie rękojmi, którą powinny dawać osoby pełniące funkcje w organach podmiotów nadzorowanych, obejmuje w szczególności reputację, uczciwość i rzetelność danej osoby oraz zdolność do prowadzenia spraw instytucji nadzorowanej w sposób ostrożny i stabilny[63]. Reputacja nie została zdefiniowana przez przepisy prawa. W pojęciu reputacji mieści się nieposzlakowania opinia, cechy osobiste, a także standardy etyczne, w tym dotychczasowe postępowanie. Należy zauważyć, że jest to przesłanka kluczowa w procesie oceny rękojmi.

3.2.1.2.3.2.

Członek organu instytucji nadzorowanej będzie uważany za cechującego się reputacją, uczciwością i etycznością, jeśli nie istnieją żadne obiektywne i dające się udowodnić podstawy wskazujące na to, że jest inaczej. Przy ocenie reputacji, uczciwości i etyczności bierze się również pod uwagę wpływ łącznych skutków drobnych incydentów[64].

Ponadto, bez uszczerbku dla jakichkolwiek praw podstawowych, przy ocenie nieposzlakowanej opinii, uczciwości i etyczności należy uwzględnić stosowne rejestry karne i administracyjne, biorąc pod uwagę rodzaj wyroku skazującego lub zarzutów, rolę pełnioną przez daną osobę, nałożoną karę, osiągnięty etap procesu sądowego oraz podjęte działania naprawcze. Należy wziąć pod uwagę okoliczności towarzyszące, w tym czynniki łagodzące, powagę danego przestępstwa, działania administracyjne lub nadzorujące, czas, który upłynął od popełnienia przestępstwa, zachowanie członka od popełnienia przestępstwa lub podjęcia działania oraz związek przestępstwa lub działania z rolą pełnioną przez członka. Stosowne rejestry karne lub administracyjne należy brać pod uwagę z uwzględnieniem okresów przedawnienia obowiązujących zgodnie z prawem krajowym[65].

[63] Art. 22aa ust. 1 UPB.

[64] Vide pkt 73 Wytycznych EBA/ESMA.

[65] Vide pkt 74 Wytycznych EBA/ESMA.

3.2.1.2.3. REPUTACJA

Członek organu instytucji nadzorowanej będzie zachowywał wysokie standardy etyczności i uczciwości. Przy ocenie reputacji, uczciwości i etyczności należy wziąć pod uwagę co najmniej następujące okoliczności:

- dowody wskazujące na to, że osoba nie postępowała w sposób przejrzysty i otwarty lub nie współpracowała w kontaktach z właściwymi organami;
- odmowę udzielenia, uchylenie, cofnięcie lub unieważnienie rejestracji, zezwolenia, członkostwa lub licencji w zakresie prowadzenia działalności handlowej, gospodarczej lub zawodowej;
- przyczyny rozwiązania stosunku zatrudnienia, zaufania lub stosunku powierniczego bądź podobne zdarzenie, a także żądanie rezygnacji z pracy na takim stanowisku;
- wykluczenie przez właściwy organ z działania w charakterze członka organu zarządzającego, w tym osób kierujących działalnością podmiotu w sposób skuteczny; oraz inne dowody przemawiające za tym, że osoba działa w sposób niezgodny z wysokimi standardami zachowania[66].

3.2.1.2.3.3.

W ramach oceny reputacji uwzględnia się także kwestie, takie jak: ewentualne przypadki braku otwartości, przejrzystości i gotowości do współpracy z organami nadzoru, przypadki wydania zakazu pełnienia funkcji kierowniczych w przedsiębiorstwach, przypadki postępowań upadłościowych, naprawczych i likwidacyjnych, udzielone lub nieudzielone absolutoria, stosowane środki nadzorcze lub inne sankcje administracyjne.

3.2.1.2.3.4.

W ramach oceny reputacji osób sprawujących funkcje w podmiotach nadzorowanych uwzględnia się w szczególności wywiązywanie się z powierzonych obowiązków.

[66] Vide pkt 78 Wytycznych EBA/ESMA.

3.2.1.2.3. REPUTACJA

3.2.1.2.3.5.

W ramach oceny wywiązywania się z powierzonych obowiązków przez członków zarządu podmiotów nadzorowanych należy uwzględnić w szczególności wywiązywanie się z obowiązku prowadzenia spraw podmiotu nadzorowanego, z uwzględnieniem podziału kompetencji w obrębie zarządu i innych regulacji wewnętrznych określających obowiązki członków zarządu.

3.2.1.2.3.6.

W ramach oceny wywiązywania się z powierzonych obowiązków przez członków rad nadzorczych podmiotów nadzorowanych należy uwzględnić w szczególności następujące:

a) kształtowanie i monitorowanie składu zarządu w sposób uwzględniający wymogi indywidualnej i zbiorowej odpowiedniości, a także potrzebę zapewniania sprawnej sukcesji i ciągłości działania zarządu[67];

b) w odniesieniu do podmiotów w formie spółki akcyjnej – realizację obowiązków wynikających z przepisów ksh, w tym w szczególności:

I) wybór członków zarządu[68];

II) ocenę sprawozdania finansowego (w tym bilansu i rachunku zysków i strat) za ubiegły rok obrotowy, zarówno co do zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym[69];

III) ocenę sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz wniosków zarządu co do podziału zysku albo pokrycia strat[70];

IV) składanie walnemu zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników ww. ocen[71];

V) zawieszanie w czynnościach – z ważnych powodów – poszczególnych lub wszystkich członków zarządu oraz podejmowanie czynności celem uzupełnienia składu zarządu[72];

VI) delegowanie członków rady do czasowego (do 3 miesięcy) wykonywania czynności członków zarządu niemogących sprawować swoich czynności[73];

VII) zwoływanie walnego zgromadzenia (w określonych przypadkach wskazanych np. w art. 399 § 2 ksh)[74];

[67] Art. 368 § 4 ksh oraz art. 383 ksh; art. 22a ust. 1 UPB.

[68] Art. 368 § 4 ksh; art. 22a ust. 1 UPB.

[69] Art. 382 § 3 ksh.

[70] Art. 382 § 3 ksh.

[71] Art. 382 § 3 ksh.

[72] Art. 383 § 1 ksh.

[73] Art. 383 § 1 ksh.

[74] Art. 399 § 2 ksh.

3.2.1.2.3. REPUTACJA

c) w odniesieniu do podmiotów w formie towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych i towarzystwa reasekuracji wzajemnej – realizację obowiązków wynikających z przepisów UDUiR, w tym w szczególności:

I) wybór członków zarządu, o ile tak stanowi statut[75];

II) ocenę sprawozdania finansowego (w tym bilansu i rachunku zysków i strat) za ubiegły rok obrotowy, zarówno co do zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym[76];

III) ocenę sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz wniosków zarządu co do podziału zysku albo pokrycia strat[77];

IV) składanie walnemu zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników ww. ocen[78];

V) zawieszanie w czynnościach – z ważnych powodów – poszczególnych lub wszystkich członków zarządu oraz podejmowanie czynności celem uzupełnienia składu zarządu[79];

VI) delegowanie członków rady do czasowego (do 3 miesięcy) wykonywania czynności członków zarządu niemogących sprawować swoich czynności[80];

VII) zwoływanie walnego zgromadzenia (w określonych przypadkach wskazanych np. w art. 135 ust. 2 UDUiR);

[75] Art. 117 ust. 3 UDUiR.

[76] Art. 127 ust. 2 UDUiR.

[77] Art. 127 ust. 2 UDUiR.

[78] Art. 127 ust. 2 UDUiR.

[79] Art. 128 UDUiR.

[80] Art. 128 ust. 1 UDUiR oraz art. 161 UDUiR.

3.2.1.2.3. REPUTACJA

d) w przypadku podmiotów spółdzielczych – realizację obowiązków wynikających z ustawy Prawo spółdzielcze[81], w tym w szczególności:

I) uchwalanie planów gospodarczych i programów działalności społecznej i kulturalnej;

II) nadzór i kontrolę działalności spółdzielni poprzez: badanie okresowych sprawozdań oraz sprawozdań finansowych, dokonywanie okresowych ocen wykonania przez spółdzielnię jej zadań gospodarczych, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania przez spółdzielnię praw jej członków, oraz przeprowadzanie kontroli nad sposobem załatwiania przez zarząd wniosków organów spółdzielni i jej członków;

III) podejmowanie uchwał w sprawie nabycia i obciążenia nieruchomości oraz nabycia zakładu lub innej jednostki organizacyjnej;

IV) podejmowanie uchwał w sprawie przystępowania do organizacji społecznych oraz występowania z nich;

V) zatwierdzanie struktury organizacyjnej spółdzielni;

VI) rozpatrywanie skarg na działalność zarządu;

VII) składanie walnemu zgromadzeniu sprawozdań zawierających w szczególności wyniki kontroli i ocenę sprawozdań finansowych;

VIII) podejmowanie uchwał w sprawach czynności prawnych dokonywanych między spółdzielnią a członkiem zarządu lub dokonywanych przez spółdzielnię w interesie członka zarządu oraz reprezentowanie spółdzielni przy tych czynnościach (art. 46 § 1 ustawy Prawo spółdzielcze);

IX) podejmowanie uchwał w sprawie zatwierdzenia sprawozdań finansowych pod względem rzetelności i prawidłowości.

[81] Art. 46 ustawy Prawo spółdzielcze.

3.2.1.2.3. REPUTACJA

3.2.1.2.3.7.

W ramach oceny wywiązywania się z powierzonych obowiązków przez członków komitetu audytu (lub rady nadzorczej in gremio, jeżeli rada nadzorcza pełni funkcję komitetu audytu) należy uwzględnić w szczególności realizację obowiązków wynikających z UBRiNP[82], w tym:

a) monitorowanie:

I) procesu sprawozdawczości finansowej;

II) skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej;

III) wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej;

b) kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz jednostki zainteresowania publicznego świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie;

c) informowanie rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego jednostki zainteresowania publicznego o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w jednostce zainteresowania publicznego, a także jaka była rola komitetu audytu w procesie badania;

d) dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w jednostce zainteresowania publicznego;

[82] Art. 130 ust. 1 UBRiNP.

3.2.1.2.3. REPUTACJA

e) opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania;

f) opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem;

g) określanie procedury wyboru firmy audytorskiej przez jednostkę zainteresowania publicznego;

h) przedstawianie radzie nadzorczej lub innemu organowi nadzorczemu lub kontrolnemu rekomendacji w zakresie możliwości powierzenia badania dwóm firmom audytorskim, w tym wskazanie wraz z należytym uzasadnieniem jednej z nich jako preferowanej, której proponowane jest powierzenie badania ustawowego;

i) przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w jednostce zainteresowania publicznego.

3.2.1.2.3. REPUTACJA

3.2.1.2.3.8.

W ramach oceny wywiązywania się z powierzonych obowiązków przez członków zarządu banku należy uwzględnić w szczególności realizację obowiązków wynikających z rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach[83], a także z rekomendacji KNF, w tym:

a) w zakresie projektowania, wprowadzania oraz zapewnienia działania systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej, szacowania kapitału wewnętrznego, utrzymywania poziomu funduszy własnych na poziomie nie niższym niż oszacowany kapitał wewnętrzny i dokonywania przeglądów strategii i procedur szacowania kapitału wewnętrznego, polityki wynagrodzeń oraz procedur anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w banku procedur i standardów etycznych[84]:

- zapewnienie struktury organizacyjnej dostosowanej do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającej skuteczne wykonywanie zadań;
- opracowanie, przyjęcie i powiązanie strategii zarządzania bankiem z systemem zarządzania ryzykiem, systemem kontroli wewnętrznej, polityką wynagrodzeń oraz procesem szacowania kapitału wewnętrznego i utrzymywania poziomu funduszy własnych na poziomie nie niższym niż oszacowany kapitał wewnętrzny banku;
- opracowanie, przyjęcie i wdrożenie strategii i polityk oraz zapewnienie wdrożenia planów, zgodnie z przyjętymi zasadami legislacji wewnętrznej, oraz monitorowanie ich przestrzegania;
- ustanowienie odpowiednich zasad raportowania, w tym zasad raportowania zarządu do rady nadzorczej;
- zapewnienie przejrzystości działań banku oraz przyjęcie i wprowadzenie zasad polityki informacyjnej;
- wprowadzanie niezbędnych korekt i udoskonaleń systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania;

[83] RMRiF z dnia 6.09.2017 r. uzupełniające wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi.

[84] Rekomendacja KNF H „dotycząca systemu kontroli wewnętrznej w bankach", szczególnie rekomendacja 4 dotycząca funkcji kontroli.

3.2.1.2.3. REPUTACJA

b) w zakresie projektowania, wprowadzania oraz zapewnienia działania systemu zarządzania ryzykiem[85]:

- określanie bieżącej i przyszłej gotowości banku do podejmowania ryzyka;
- opracowywanie i przyjmowanie strategii zarządzania ryzykiem;
- wprowadzanie podziału realizowanych w banku zadań, zapewniającego niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie;
- nadzorowanie zarządzania ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie;
- opracowywanie i akceptowanie polityk oraz zapewnianie wdrożenia procedur, na podstawie których funkcjonować ma w banku system zarządzania ryzykiem, zgodnie z przyjętymi zasadami legislacji wewnętrznej, oraz monitorowanie ich przestrzegania;
- nadzorowanie wielkości i profilu ryzyka w banku, w tym ryzyka związanego z działalnością podmiotów zależnych, z uwzględnieniem funkcjonowania banku w holdingach, o których mowa w art. 141f ust. 1 UPB;
- ustanawianie zasad raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w banku;

[85] Rekomendacja KNF H „dotycząca systemu kontroli wewnętrznej w bankach", szczególnie rekomendacja 1 dotycząca organizacji systemu kontroli wewnętrznej.

3.2.1.2.3. REPUTACJA

c) zatwierdzanie, z uwzględnieniem wielkości i profilu ryzyka występującego w banku, przyjętych rodzajów limitów stosowanych w ramach kontroli ryzyka oraz ich wysokości[86];

d) zatwierdzanie nowych produktów przed wprowadzeniem ich do oferty banku[87];

e) w zakresie systemu kontroli wewnętrznej[88]:

- zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie we wszystkich jednostkach organizacyjnych, komórkach organizacyjnych i stanowiskach organizacyjnych banku funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli, komórkę do spraw zgodności i komórkę audytu wewnętrznego oraz zapewnia niezależność tych funkcji;
- zapewnienie funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej w podmiotach zależnych;
- podejmowanie działań mających na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracy z komórką do spraw zgodności, komórką audytu wewnętrznego, a także zapewnienie dostępu pracownikom tych komórek do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych;
- podejmowanie odpowiednich działań w celu usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez system kontroli wewnętrznej;
- zapewnienie przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych, w tym w szczególności:
  - efektywne zarządzanie w banku ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych;
  - opracowanie polityki zgodności, zapewnienie jej przestrzegania i składanie radzie nadzorczej lub komitetowi audytu, jeżeli został powołany, raportów w sprawie zarządzania w banku ryzykiem braku zgodności;
  - podejmowanie odpowiednich działań w celu usunięcia wykrytych nieprawidłowości w stosowaniu polityki zgodności;
- okresowe przekazywanie radzie nadzorczej informacji o realizacji ww. zadań;

[86] Rekomendacja KNF H „dotycząca systemu kontroli wewnętrznej w bankach", szczególnie rekomendacja 18 dotycząca zapewnienia zgodności.

[87] Rekomendacja KNF H „dotycząca systemu kontroli wewnętrznej w bankach", szczególnie rekomendacja 17.2 dotycząca zapewnienia zgodności.

[88] Rekomendacja KNF H „dotycząca systemu kontroli wewnętrznej w bankach", szczególnie rekomendacja 11 dotycząca zapewnienia zgodności.

3.2.1.2.3. REPUTACJA

f) w zakresie anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w banku procedur i standardów etycznych[89]:

- ustalenie wewnętrznego podziału kompetencji wskazującego członka zarządu, do którego są zgłaszane naruszenia oraz odpowiedzialnego za bieżące funkcjonowanie procedur anonimowego zgłaszania naruszeń;
- wyznaczenie pracowników, jednostek organizacyjnych lub komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za podejmowanie i koordynowanie weryfikacji zgłoszenia naruszenia oraz podejmowanie działań następczych;
- zapewnienie adekwatności i skuteczności procedur anonimowego zgłaszania przez pracowników naruszeń;
- okresowe, nie rzadziej niż raz na pół roku, przekazywanie radzie nadzorczej informacji o otrzymanych istotnych zgłoszeniach naruszeń;

g) w zakresie zarządzania obszarami technologii informatycznej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, zapewniając poprawne i efektywne funkcjonowanie obszarami:

- opracowanie i przyjęcie strategii, zapewnienie adekwatności struktury organizacyjnej oraz zasobów kadrowych;
- wyznaczenie lub wskazanie komitetu właściwego do spraw obszaru bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, kierowanego przez posiadającego odpowiednie kwalifikacje członka zarządu lub wyznaczonego przez zarząd banku pełnomocnika w celu zapewnienia odpowiedniego zarządzania jakością danych o kluczowym znaczeniu dla banku[90];

[89] Rekomendacja KNF H „dotycząca systemu kontroli wewnętrznej w bankach", rekomendacja 15 dotycząca zapewnienia zgodności.

[90] Rekomendacja KNF D „dotycząca zarządzania obszarami technologii informatycznej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w bankach", rekomendacja 1 dotycząca strategii i organizacji obszarów technologii i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego.

3.2.1.2.3. REPUTACJA

h) w zakresie zarządzania ryzykiem modeli w bankach, zapewniając poprawną i efektywną realizację poprzez wdrożenie i prawidłowe funkcjonowanie procesu zarządzania ryzykiem modeli[91];

i) w zakresie zarządzania ryzykiem płynności:

- opracowanie, przyjęcie i wdrożenie polityki zarządzania ryzykiem płynności, która powinna wynikać z zatwierdzonej przez radę nadzorczą strategii zarządzania ryzykiem[92];
- okresowe, nie rzadziej niż raz w roku, przekazywanie radzie nadzorczej informacji o ocenie przyjętej polityki;
- wyznaczenie osób odpowiedzialnych za wprowadzenie i realizację polityki banku;

j) w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach:

- projektowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym;
- opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz zapewnienie jego spójności i sprawne funkcjonowanie ze strategią zarządzania z tym ryzykiem;
- zapewnienie funkcjonowania reguł kontroli zarządzania ryzykiem operacyjnym;
- zapewnienie niezależnego i poprawnego funkcjonowania komórki ds. zarządzania ryzykiem braku zgodności[93].

[91] Rekomendacja KNF W „dotycząca zarządzania ryzykiem modeli w bankach", rekomendacja 2 odnosząca się do zasad i organizacji procesu zarządzania ryzykiem modeli.

[92] Rekomendacja KNF P „dotycząca zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków", rekomendacja 1.

[93] Rekomendacja KNF M „dotycząca zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach", rekomendacja 14 dotycząca kontroli.

3.2.1.2.3. REPUTACJA

3.2.1.2.3.9.

W ramach oceny wywiązywania się z powierzonych obowiązków przez członków rady nadzorczej banku należy uwzględnić w szczególności realizację obowiązków wynikających z rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach[94], a także z rekomendacji KNF, w tym:

a) w zakresie nadzoru nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem oraz oceniania adekwatności i skuteczności tego systemu[95]:

- zatwierdzenie określonego przez zarząd banku akceptowalnego ogólnego poziomu ryzyka oraz monitorowanie jego przestrzegania;
- zatwierdzenie przyjętej przez zarząd banku strategii zarządzania ryzykiem oraz monitorowanie jej przestrzegania;
- nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem polityk i procedur, na podstawie których ma funkcjonować w banku system zarządzania ryzykiem;
- nadzór nad wykonywaniem przez członków zarządu obowiązków w zakresie zarządzania ryzykiem;
- określenie zasad raportowania do rady nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w banku;
- dokonywanie corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem;

[94] RMRiF z dnia 6.09.2017 r. uzupełniające wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi.

[95] Vide również Rekomendacja KNF H „dotycząca systemu kontroli wewnętrznej w bankach", szczególnie rekomendacja 1 dotycząca organizacji systemu kontroli wewnętrznej.

3.2.1.2.3. REPUTACJA

b) w ramach monitorowania skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od komórki do spraw zgodności, komórki audytu wewnętrznego, zarządu banku oraz komitetu audytu, jeżeli został powołany:

- dokonywanie corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej;
- dokonywanie co najmniej raz w roku oceny stopnia efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez bank;
- nadzorowanie wykonywania przez zarząd obowiązków dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności;
- zatwierdzanie polityki zgodności banku;
- zatwierdzanie regulaminu funkcjonowania komórki do spraw zgodności i komórki audytu wewnętrznego;
- zatwierdzanie zaproponowanego planu audytów na kolejny rok, nie dopuszczając do powstania luk;
- uzyskiwanie od kadry zarządzającej, kontrolera zewnętrznego, biegłego rewidenta badającego sprawozdanie finansowe, audytu wewnętrznego oraz kierownictwa działu finansowego szczegółowych informacji w zakresie: środowiska kontroli, oceny ryzyka, czynności kontrolnych, komunikacji oraz monitoringu;
- dokonywanie przeglądu wyników działania systemu kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego, z uwzględnieniem uwag i rekomendacji biegłego rewidenta badającego sprawozdanie finansowe jednostki;

3.2.1.2.3. REPUTACJA

c) w ramach monitorowania polityki wynagrodzeń:

- zatwierdzanie i monitorowanie przyjętej w banku polityki wynagrodzeń oraz wspieranie organów banku w zakresie kształtowania i realizacji tej polityki;
- opiniowanie i monitorowanie zmiennych składników wynagrodzenia;

d) przyjmowanie anonimowych zgłoszeń naruszeń o mających miejsce w banku naruszeniach prawa oraz obowiązujących procedur i standardów etycznych, w przypadku gdy zgłoszenie dotyczy członka zarządu;

e) zatwierdzanie polityki w zakresie szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego oraz dokonywania przeglądów strategii i procedur szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego;

f) w zakresie nadzoru funkcjonowania obszarów technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego:

- monitorowanie zarządzania bezpieczeństwem, ciągłością działania, w tym kanałami dostępu, procesami tworzenia i aktualizacji strategii;
- nadzorowanie poprawności współpracy z zewnętrznymi dostawcami usług;
- monitorowanie zarządzania jakością danych o kluczowym znaczeniu dla banku[96];

[96] Rekomendacja KNF D „dotycząca zarządzania obszarami technologii informatycznej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w bankach", rekomendacja 1 dotycząca strategii i organizacji obszarów technologii i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego.

3.2.1.2.3. REPUTACJA

g) w zakresie nadzoru funkcjonowania procesu zarządzania ryzykiem modeli[97]:

- sprawowanie nadzoru nad zgodnością polityki banku w zakresie zarządzania ryzykiem modeli ze strategią zarządzania ryzykiem banku;
- coroczną ocenę stopnia skuteczności zarządzania ryzykiem modeli przez bank;

h) w ramach nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym:

- akceptacja strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz dokonywanie okresowej oceny jej realizacji[98];
- zapewnienie i weryfikacja posiadania przez zarząd wiedzy i umiejętności do realizacji strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym;

i) w ramach monitorowania procesu zarządzania ryzykiem płynności:

- nadzorowanie realizacji przez zarząd polityki zarządzania ryzkiem finansowym;
- dokonywanie nie rzadziej niż raz na pół roku analizy raportu o poziomie płynności banku[99].

[97] Rekomendacja KNF W „dotycząca zarządzania ryzykiem modeli w bankach", rekomendacja 2 odnosząca się do zasad i organizacji procesu zarządzania ryzykiem modeli.

[98] Rekomendacja KNF M „dotycząca zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach", rekomendacja 2.

[99] Rekomendacja KNF P „dotycząca zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków", rekomendacja 4.

3.2.1.2.3. REPUTACJA

3.2.1.2.3.10.

W ramach oceny wywiązywania się z powierzonych obowiązków przez członków zarządu zakładu ubezpieczeń należy uwzględnić w szczególności realizację obowiązku prawidłowego i ostrożnego zarządzania zakładem ubezpieczeń zgodnie z wymogami wynikającymi z UDUiR oraz wytycznych i rekomendacji KNF, w tym:

a) w zakresie projektowania, wprowadzania oraz zapewnienia działania systemu zarządzania, w tym także dokonywania regularnych przeglądów funkcjonowania systemu zarządzania;

b) zatwierdzenie i wprowadzenie w życie zasad dotyczących co najmniej:

- zarządzania ryzykiem;
- kontroli wewnętrznej;
- audytu wewnętrznego;
- outsourcingu – w przypadku gdy zakład ubezpieczeń stosuje lub zamierza go stosować;

c) dokonywanie regularnych (przynajmniej raz w roku) przeglądów zasad, o których mowa w pkt b, oraz dostosowywanie ww. zasad do istotnych zmian w systemie zarządzania lub obszarze, którego dotyczą;

d) zapewnienie ciągłości i regularności działania zakładu ubezpieczeń, w tym zatwierdzanie planów awaryjnych;

3.2.1.2.3. REPUTACJA

e) zatwierdzenie i wprowadzenie w życie efektywnego systemu zarządzania ryzykiem, zintegrowanego ze strukturą organizacyjną oraz z procesami decyzyjnymi, z uwzględnieniem osób pełniących kluczowe funkcje, w tym:

- przeprowadzanie, co najmniej raz do roku, własnej oceny ryzyka i wypłacalności, która stanowi część strategii działalności zakładu i jest uwzględniana przy podejmowaniu strategicznych decyzji, oraz informowanie o jej wynikach organu nadzoru;
- podejmowanie działań w celu usprawnienia modelu wewnętrznego w związku z przekazaniem przez osoby wykonujące czynności w ramach funkcji zarządzania ryzykiem lub osoby nadzorujące funkcję zarządzania ryzykiem informacji dotyczących modelu wewnętrznego, jeżeli jest on wykorzystywany przez zakład do wyznaczania wymogu kapitałowego;
- sporządzanie raz do roku sprawozdań dla rady nadzorczej zawierających informacje dotyczące realizacji strategii zarządzania ryzykiem w obszarze reasekuracji;

f) w przypadku stosowania przez zakład ubezpieczeń korekty dopasowującej do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka lub korekty z tytułu zmienności do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka – zatwierdzanie planów płynności prognozujących wpływy pieniężne i wypływy pieniężne związane z aktywami i zobowiązaniami podlegającymi tym korektom;

g) w zakresie zarządzania aktywami i zobowiązaniami – dokonywanie regularnej oceny:

- wrażliwości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i dopuszczonych środków własnych na założenia stanowiące podstawę ekstrapolacji odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka;
- w przypadku stosowania korekty dopasowującej do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka – wrażliwości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych z uwzględnieniem warunków podanych w art. 58 ust. 1 pkt 2 UDUiR;
- w przypadku stosowania korekty z tytułu zmienności do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka – wrażliwości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych z uwzględnieniem warunków podanych w art. 58 ust. 1 pkt 3 UDUiR, oraz przedstawianie raz do roku organowi nadzoru wyników ww. ocen;

3.2.1.2.3. REPUTACJA

h) zatwierdzenie i wprowadzenie w życie efektywnego systemu kontroli wewnętrznej;

i) zapewnienie skutecznej funkcji audytu wewnętrznego oraz skutecznej funkcji aktuarialnej;

j) określenie, jakie działania mają zostać podjęte w odniesieniu do wyników i zaleceń audytu wewnętrznego, o których jest informowany, oraz zapewnienie wykonania tych działań;

k) podejmowanie działań w związku z otrzymaniem od aktuariusza nadzorującego funkcję aktuarialną informacji o ujawnieniu podczas realizacji celów funkcji aktuarialnej faktów wskazujących na popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego lub naruszenie przepisów prawa;

l) w zakresie tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych:

- zapewnienie właściwej organizacji procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, w tym za organizację odpowiednich i właściwych zasobów (ludzkich, materialnych, niematerialnych), niezbędnych w tym procesie;
- systematyczne monitorowanie procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, z uwzględnieniem założeń, zasad i metod uaktualnianych odpowiednio do zmian w przedmiocie i zakresie zawieranych umów ubezpieczenia i umów reasekuracji oraz wielkości ubezpieczanego/reasekurowanego ryzyka, jak również zmian dotyczących funkcjonowania całego rynku ubezpieczeniowego;
- zapewnienie prawidłowości wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- zarządzanie ryzykiem w procesie tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;

m) zatwierdzanie planu przyszłych działań zarządu istotnych dla wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i uwzględnianych w modelu wewnętrznym;

3.2.1.2.3. REPUTACJA

n) w zakresie modelu wewnętrznego:

- zatwierdzenie przedłożonego organom nadzoru wniosku o zatwierdzenie modelu wewnętrznego oraz wniosku o zatwierdzenie każdej dużej zmiany tego modelu;
- odpowiedzialność za wprowadzenie systemów zapewniających ciągłe i właściwe funkcjonowanie modelu wewnętrznego;
- odpowiedzialność za ciągłe zagwarantowanie odpowiedniej konstrukcji i sposobu funkcjonowania modelu wewnętrznego oraz za to, aby model wewnętrzny przez cały czas właściwie odzwierciedlał profil ryzyka zakładu;

o) w zakresie systemu zarządzania produktem:

- jego utworzenia, wdrożenia oraz dokonywania regularnych przeglądów i zapewnienia zgodności z przepisami prawa, wytycznymi i rekomendacjami organu nadzoru oraz przyjętymi regulacjami wewnętrznymi;
- ustalenia zasad określających sposób akceptacji istotnych warunków umowy ubezpieczenia (w tym: sumy ubezpieczenia, wysokości składki, przyznawania zniżek/rabatów/upustów);
- wskazania okoliczności, w których przyjęcie ryzyka do ubezpieczenia wymaga zgody zarządu;
- w przypadku zidentyfikowania wad produktu po jego wprowadzeniu na rynek – nadzorowanie wykonania działań korygujących lub zapobiegawczych i badanie ich skuteczności, a w przypadku braku skuteczności podejmowanych działań – inicjowanie ponownego zbadania przyczyny wady i zmianę działań na bardziej efektywne; wyniki z przeprowadzonych działań korygujących lub zapobiegawczych, w tym ocenę ich skuteczności, zarząd przedstawia co najmniej raz w roku radzie nadzorczej;

p) w zakresie dystrybucji ubezpieczeń – zatwierdzenie i wprowadzenie w życie zasad dotyczących dystrybucji ubezpieczeń oraz dokonywanie okresowej oceny realizacji tych zasad oraz informowanie rady nadzorczej o wynikach przeprowadzonej oceny;

3.2.1.2.3. REPUTACJA

q) w zakresie badania adekwatności produktu – opracowanie, zatwierdzenie i wprowadzenie w życie zasad i procedur badania adekwatności produktu oraz dokonywanie regularnej oceny funkcjonowania tych procedur oraz informowanie rady nadzorczej o wynikach przeprowadzonej oceny;

r) w zakresie likwidacji szkód komunikacyjnych – zapewnienie efektywnego zarządzania obszarem likwidacji szkód z ubezpieczeń komunikacyjnych, w tym dokonywanie regularnych przeglądów i weryfikacji procedur oraz procesów ich stosowania;

s) w zakresie strategii i organizacji obszarów technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego – zapewnienie poprawnego i efektywnego zarządzania tym obszarem poprzez zatwierdzenie i wdrożenie procesów obejmujących:

- tworzenie i aktualizację strategii w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego;
- zarządzanie bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego oraz ciągłością działania;
- zarządzanie jakością danych o kluczowym znaczeniu dla zakładu ubezpieczeń;
- zarządzanie elektronicznymi kanałami dostępu;

t) sporządzanie dla rady nadzorczej sprawozdań i raportów określonych w wytycznych i rekomendacjach KNF;

3.2.1.2.3. REPUTACJA

u) w zakresie sprawozdawczości dla organu nadzoru – zapewnienie prawidłowego sporządzenia oraz zatwierdzanie:

- dodatkowych kwartalnych i rocznych sprawozdań finansowych i statystycznych oraz kwartalnych i rocznych sprawozdań statystycznych, a także ich terminowego przekazania do organu;
- kwartalnych i rocznych danych i informacji do celów nadzoru oraz ich terminowego przekazania do organu nadzoru;
- regularnego sprawozdania dla organu nadzoru oraz jego terminowego przekazania do organu nadzoru;
- sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej oraz jego terminowego przekazania do organu nadzoru;

v) w zakresie ujawniania sprawozdań:

- zapewnienie terminowego ujawnienia sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń wraz ze sprawozdaniem biegłego rewidenta z badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej oraz danymi statystycznymi dotyczącymi postępowań pozasądowych, o których mowa w rozdziale 4 URF, z udziałem tego zakładu ubezpieczeń;

w) w zakresie wyboru firmy audytorskiej:

- zapewnienie terminowego wypełnienia obowiązku informacyjnego dotyczącego wyboru lub zmiany firmy audytorskiej badającej sprawozdanie finansowe zakładu ubezpieczeń (odpowiednio zgodnie z art. 281 ust. 2 i art. 282 ust. 2 UDUiR);

x) w zakresie zmiany osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych:

- zapewnienie terminowego wypełnienia obowiązku informacyjnego dotyczącego zmiany osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych.

3.2.1.2.3. REPUTACJA

3.2.1.2.3.11.

W ramach oceny wywiązywania się z powierzonych obowiązków przez członków rady nadzorczej zakładu ubezpieczeń trzeba uwzględnić w szczególności należyte wykonywanie przez nich nadzoru nad działalnością zakładu ubezpieczeń, w ramach wypełniania swoich funkcji i odpowiedzialności, w tym:

a) nadzorowanie i monitorowanie działania systemu zarządzania;

b) nadzorowanie i weryfikacja działań zarządu podjętych w związku z wynikami i zaleceniami audytu wewnętrznego;

c) nadzorowanie efektywności zarządzania przez zarząd systemem kontroli wewnętrznej w poszczególnych obszarach działalności zakładu ubezpieczeń;

d) nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem;

e) nadzorowanie funkcjonowania obszarów technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego;

f) nadzór nad procesem tworzenia produktu ubezpieczeniowego;

g) zatwierdzenie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej;

h) dokonanie wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania ustawowego, i o ile rada nadzorcza jest organem dokonującym wyboru, o którym mowa w art. 130 ust. 2 UBRiNP.

3.2.1.2.4. SYTUACJA FINANSOWA

3.2.1.2.4.1.

W ramach oceny reputacji osoby podlegającej ocenie uwzględnia się również jej sytuację finansową w zakresie dwóch obszarów. Z jednej strony bada się okoliczności mogące mieć negatywny wpływ na sytuację finansową osoby podlegającej ocenie, a z drugiej strony – dotyczące sytuacji finansowej podmiotów kierowanych przez osobę podlegającą ocenie. Udział w przedsięwzięciach gospodarczych, które skutkowały niewypłacalnością, upadłością lub trudną sytuacją finansową, budzi wątpliwości co do prawidłowego zarządzania instytucją nadzorowaną. Ponadto zła sytuacja finansowa osoby podlegającej ocenie może również negatywnie wpływać na jej niezależność osądu. Oceniając sytuację finansową, należy każdorazowo uwzględnić sytuację indywidualną, a także rolę osoby ocenianej w procesie zarządzania danym przedsięwzięciem.

3.2.1.2.4.2.

W sektorze bankowym należy uwzględnić obecną i przeszłą sytuację finansową osoby ocenianej ze względu na jej potencjalny wpływ na reputację, etyczność i uczciwość:

- czy osoba podlegająca ocenie jest dłużnikiem niewywiązującym się z płatności (np. posiada w wiarygodnym biurze informacji kredytowej negatywną historię kredytową, jeśli jest dostępna);
- wyniki finansowe i wyniki działalności podmiotów stanowiących własność osoby podlegającej ocenie lub będących pod jej kierownictwem, lub takich, w których posiadała lub posiada znaczny udział lub wpływ, ze szczególnym uwzględnieniem postępowania upadłościowego i likwidacyjnego oraz tego, czy i w jaki sposób osoba oceniana przyczyniła się do sytuacji, która doprowadziła do wszczęcia postępowania;
- czy osoba podlegająca ocenie ogłosiła upadłość konsumencką[100].

[100] Pkt 77 lit a, b, c Wytycznych EBA/ESMA.

3.2.1.2.4. SYTUACJA FINANSOWA

3.2.1.2.4.3.

W sektorze ubezpieczeniowym ocena reputacji osoby podlegającej ocenie obejmuje jej sytuację finansową. Ocena dotyczy obszaru zarówno prywatnego, jak i zawodowego[101]. W zakresie sytuacji finansowej w procesie oceny uwzględnia się poniższe okoliczności:

- ogłoszenie upadłości wobec osoby podlegającej ocenie, w tym upadłości konsumenckiej, lub oddalenie wniosku o ogłoszenie upadłości ze względu na to, że majątek dłużnika nie wystarczał na pokrycie kosztów postępowania;
- ogłoszenie upadłości podmiotu, w którym osoba objęta oceną pełni lub pełniła funkcję w zarządzie lub radzie nadzorczej, lub oddalenie wniosku o ogłoszenie upadłości ze względu na to, że majątek dłużnika nie wystarczał na pokrycie kosztów postępowania;
- występowanie jako strona w postępowaniach sądowych, których wynik miał negatywny wpływ na sytuację finansową osoby podlegającej ocenie;
- figurowanie osoby podlegającej ocenie w rejestrach dłużników.

[101] Art. 273 ust. 4 rozporządzenia nr 35/2015.

3.2.1.2.5. NIEZALEŻNOŚĆ OSĄDU

3.2.1.2.5.1.

Niezależność osądu jest kolejnym wymogiem, który powinni spełniać członkowie organu zarządzającego i nadzorczego w instytucjach finansowych, koniecznym dla zapewnienia należytego wykonywania funkcji.

> Kryterium kierowania się niezależnością osądu ma zapewnić skuteczną ocenę i weryfikację podejmowania i wykonania decyzji związanych z bieżącym zarządzaniem podmiotem nadzorowanym.

Ma ono znaczenie zarówno dla oceny pierwotnej osoby podlegającej ocenie na funkcje w zarządzie i radzie nadzorczej instytucji finansowej, jak również dla oceny wtórnej, stanowiąc istotne źródło informacji o tym, jak dana osoba funkcjonuje w ramach organu instytucji i w ramach procesów decyzyjnych o charakterze kolegialnym.

> Ocena niezależności osądu obejmuje kwestie związane z potencjalnym lub już występującym konfliktem interesów, a także cechy i umiejętności behawioralne osób podlegających ocenie, przejawiające się w ich zachowaniu, takie jak odwaga, asertywność, umiejętność stawiania właściwych pytań, konstruktywne kwestionowanie decyzji.

3.2.1.2.5.2.

W sektorze bankowym niezależność osądu jest wzorcem zachowania przejawiającym się w szczególności podczas dyskusji oraz podejmowania decyzji, wymaganym od każdego członka organu bez względu na to, czy członka organu uważa się za „będącego niezależnym".
Wszyscy członkowie organów powinni aktywnie angażować się w swoje obowiązki oraz być w stanie wydawać własne, rozsądne, obiektywne i niezależne decyzje i opinie, wykonując swoje funkcje i obowiązki[102].

[102] Vide pkt 80 Wytycznych EBA/ESMA.

3.2.1.2.5. NIEZALEŻNOŚĆ OSĄDU

3.2.1.2.5.3.

W sektorze ubezpieczeniowym przy ocenie członków organów zakładów ubezpieczeń również bierze się pod uwagę wymienione powyżej (w pkt 3.2.1.2.5.2.) cechy charakteru osoby podlegającej ocenie oraz okoliczności mające wpływ na ocenę niezależności osądu. Stanowią one zasady uniwersalne stosowane w odniesieniu do wszystkich sektorów rynku finansowego.

Każdy z członków organu powinien aktywnie angażować się w swoje obowiązki oraz być w stanie wydawać własne rozsądne, obiektywne i niezależne decyzje i opinie, a także podejmować konstruktywne dyskusje, wykonując swoje funkcje[103].

3.2.1.2.5.4.

Cechy behawioralne

W sektorze bankowym w zakresie oceny niezależności osądu wymaga się uwzględnienia następujących cech charakteru osoby podlegającej ocenie:

- odwagi, przekonania i siły, aby w sposób skuteczny oceniać i kwestionować decyzje proponowane przez innych członków organu[104];
- zdolności zadawania właściwych pytań członkom zarządu[105];
- zdolności do przeciwstawienia się „grupowemu myśleniu”[106].

[103] EIOPA Supervisory Handbook, s. 22.

[104] Pkt 82 lit. a I Wytycznych EBA/ESMA.

[105] Pkt 82 lit. a II Wytycznych EBA/ESMA.

[106] Pkt 82 lit. a III Wytycznych EBA/ESMA.

3.2.1.2.5.5. KONFLIKT INTERESÓW

3.2.1.2.5.5.1.

Istotnym elementem oceny niezależności osądu jest kwestia unikania konfliktu interesów. Członek organu podmiotu nadzorowanego powinien powstrzymywać się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstawania konfliktu interesów lub wpływać negatywnie na jego reputację jako członka organu zarządzającego instytucji nadzorowanej[107].

3.2.1.2.5.5.2.

Oceniając istnienie konfliktu interesów, instytucje określą faktyczne i potencjalne konflikty interesów zgodnie ze stosowaną przez daną instytucję polityką w zakresie konfliktu interesów oraz dokonają oceny ich znaczenia. Należy wziąć pod uwagę co najmniej następujące sytuacje, które mogą doprowadzić do faktycznego lub potencjalnego konfliktu interesów:

a) interes ekonomiczny (np. akcje, inne prawa własności czy członkostwa, udziały i inne interesy ekonomiczne w zakresie klientów komercyjnych, praw własności intelektualnej, kredytów udzielonych przez instytucje podmiotom, w których udziały/akcje posiadają, lub w inny sposób kontrolują członkowie organu zarządzającego);

b) osobiste lub zawodowe powiązania z właścicielami znacznych pakietów akcji instytucji;

c) osobiste (np. bliskie powiązania rodzinne) lub zawodowe powiązania z pracownikami instytucji lub podmiotu objętego zakresem konsolidacji ostrożnościowej;

d) inne zatrudnienie lub poprzednie zatrudnienie w ostatnim okresie (np. pięciu lat);

e) powiązania osobiste lub zawodowe z określonymi zainteresowanymi stronami (np. związanymi z istotnymi dostawcami, firmami konsultingowymi czy dostawcami innych usług);

f) członkostwo w organie, sprawowanie kontroli nad osobą prawną lub innym podmiotem, posiadającymi sprzeczne interesy z podmiotem nadzorowanym, w którym dana osoba pełni lub ma pełnić funkcję;

g) wpływ polityczny lub powiązania polityczne[108].

[107] § 17 ust. 3 ZŁK, art. 380 ksh.

[108] Pkt 84 Wytycznych EBA/ESMA.

3.2.1.2.6. STOSOWANIE ZASADY PROPORCJONALNOŚCI

W odniesieniu do kryterium reputacji zasada proporcjonalności nie ma zastosowania. Wszystkie osoby podlegające ocenie w równym stopniu powinny odznaczać się nieposzlakowaną opinią i wysokimi standardami etycznymi.

Należy jednak mieć na uwadze, że nie każda ujawniona okoliczność mogąca mieć wpływ na ocenę reputacji przesądzać będzie automatycznie o negatywnej ocenie. W szczególności w odniesieniu do zastosowanych wobec osoby podlegającej ocenie środków nadzorczych lub sankcji administracyjnych, przy ocenie należy uwzględnić czas, który upłynął od dnia zastosowania ww. środków, oraz wagę naruszenia, rzeczywisty udział w procesie decyzyjnym skutkującym wystąpieniem nieprawidłowości (np. zdanie odrębne przy podejmowaniu uchwał przez zarząd banku lub wyłączenie się od podejmowanych decyzji zarządczych), w tym niedopełnienie obowiązków przez osobę podlegającą ocenie skutkujące zastosowaniem tych środków, a także dalsze jej działania po zastosowaniu wspomnianych środków (w szczególności sprawną implementację zaleceń lub wieloletnie nienaganne wywiązywanie się z obowiązków).

3.2.1.3. POŚWIĘCANIE CZASU

3.2.1.3.1.

Zdolność poświęcania wystarczającej ilości czasu bierze się pod uwagę przy ocenie we wszystkich sektorach rynku finansowego. Jest to kryterium „miękkie", co oznacza, że w obowiązujących regulacjach nie ma postanowień ustalających konkretny limit czasu, jaki dana osoba powinna poświęcać na wypełnianie zadań jako członek organu zarządczego, administrującego czy nadzorczego.

Kryterium oceny „poświęcanie czasu" ma na celu zapewnienie, aby osoba podlegająca ocenie była w stanie poświęcić sprawowaniu funkcji w tym organie podmiotu nadzorowanego, wystarczającą ilość czasu, aby móc realizować zadania przypisane do funkcji, jak również zrozumieć działalność prowadzoną przez ten podmiot, ryzyka z nią związane, strategię zarządzania ryzykiem oraz inne aspekty prowadzonej działalności. Zatem wprowadzenie kryterium poświęcania czasu członków organów podmiotu nadzorowanego ma służyć faktycznemu poświęcaniu przez te osoby takiej ilości czasu na sprawowanie powierzonej funkcji, która pozwoli na prawidłowe wykonywanie i wywiązanie się z zadań związanych z tą funkcją.

Dokonując oceny „poświęcania czasu", bierze się pod uwagę liczbę funkcji sprawowanych jednocześnie oraz skalę i rozmiar działalności podmiotów, w których osoba podlegająca ocenie jest zaangażowana. Uwzględnia się przy tym faktyczny zakres czynności wykonywanych przez tę osobę.

Co do zasady pełnienie funkcji w danym organie powinno stanowić główny obszar[109] aktywności zawodowej. Dodatkowa aktywność zawodowa poza tym podmiotem nie powinna prowadzić do takiego zaangażowania czasu i nakładu pracy, aby negatywnie wpływało to na właściwe wykonywanie pełnionej funkcji.

[109] § 17 ust. 1 i 2 ZŁK i § 23 ust. 1-3 ZŁK.

3.2.1.3. POŚWIĘCANIE CZASU

W szczególności członek organu zarządzającego nie powinien być członkiem organu innych podmiotów, jeżeli czas poświęcony na wykonywanie funkcji w innych podmiotach uniemożliwia mu rzetelne wykonywanie obowiązków w podmiocie nadzorowanym.

W praktyce każdy przypadek analizowany jest indywidualnie. Bierze się pod uwagę wszystkie regulacje mówiące o poświęcaniu czasu (w tym także oprócz „twardych" przepisów – dobre praktyki), łączeniu stanowisk w różnych podmiotach oraz łączeniu kilku funkcji w danym podmiocie, z uwzględnieniem indywidualnych okoliczności sprawy. Przede wszystkim bierze się pod uwagę, czy pomimo zajmowania kilku stanowisk osoba podlegająca ocenie może skutecznie wypełniać swoją funkcję.

Powierzenie określonej osobie pełnienia funkcji w organach zarządczych, administrujących lub nadzorczych wiąże się z przejęciem przez nią odpowiedzialności za wykonywanie zadań objętych zakresem funkcji. Odpowiedzialność związana z pełnioną funkcją sama w sobie jest już czynnikiem, który wpływa na ocenę przez tę osobę, czy wykona ona prawidłowo swoje obowiązki w przeznaczonym na to czasie. W ramach oceny odpowiedniości w zakresie możliwości poświęcenia wystarczającej ilości czasu powinno uwzględniać się w szczególności:

- liczbę oraz rodzaj funkcji sprawowanych w innych podmiotach, zarówno w ramach jednej grupy kapitałowej, jak i poza grupą, niezależnie od tego, czy prowadzą działalność na rynku finansowym czy inną działalność (uwzględniając możliwe synergie w przypadku pełnienia kilku funkcji w tej samej grupie);
- wielkość podmiotu oraz poziom skomplikowania jego działalności, w którym oceniana osoba sprawuje funkcję;
- położenie geograficzne podmiotu, w którym oceniana osoba sprawuje wykonywane funkcje (w tym wymagany czas podróży oraz stosowane przez podmiot rozwiązania umożliwiające wykonywanie części obowiązków zdalnie);
- liczbę planowanych posiedzeń danego organu oraz szacowaną liczbę wszelkich koniecznych innych posiedzeń zwoływanych w szczególności z właściwymi organami lub innymi wewnętrznymi lub zewnętrznymi akcjonariuszami;
- liczbę funkcji w organizacjach, których głównym celem nie jest cel komercyjny;

3.2.1.3. POŚWIĘCANIE CZASU

- charakter funkcji pełnionych w innych podmiotach, w tym zakres wykonywanych zadań (w tym funkcje szczególne, np. CEO, prezes, członek komitetu, a także konieczność uczestnictwa przez osobę podlegającą ocenie w posiedzeniach organu podmiotu nadzorowanego oraz organów innych podmiotów, w których zasiada);
- inną działalność zawodową, społeczną i polityczną;
- czas potrzebny na wprowadzenie w obowiązki i szkolenie umożliwiające prawidłowe realizowanie/pełnienie określonej funkcji;
- inne istotne obowiązki osoby podlegającej ocenie, które podmiot nadzorowany uważa za konieczne uwzględnić przy dokonywaniu oceny poświęcania wystarczającej ilości czasu przez członka organu;
- dostępną mającą znaczenie analizę porównawczą dotyczącą poświęcania czasu;
- względy funkcjonalne i celowościowe do łączenia pełnienia funkcji w kilku podmiotach (np. ze względu na zapewnienie określonego standardu zarządzania czy nadzoru nad podmiotami z tej samej grupy kapitałowej);

Przy ocenie bieżącej/okresowej osób pełniących funkcje w organach podmiotu nadzorowanego należy uwzględnić również frekwencję ocenianej osoby na posiedzeniach organu oraz częstotliwość tych posiedzeń.

Przeprowadzając ocenę dotyczącą poświęcania wystarczającej ilości czasu przez innych określonych członków organu zarządzającego, podmioty nadzorowane powinny uwzględniać również skutek długiej nieobecności któregoś z członków danego organu.

3.2.1.3. POŚWIĘCANIE CZASU

3.2.1.3.2.

W sektorze bankowym przy ocenie odpowiedniości w zakresie kryterium poświęcania wystarczającej ilości czasu bierze się pod uwagę informację instytucji nadzorowanej o oczekiwanej ilości czasu, którą osoba podlegająca ocenie jest obowiązana poświecić na swoje obowiązki. W procesie oceny instytucja nadzorowana może wymagać od członka potwierdzenia, że może przeznaczyć tę ilość czasu na zajmowanym stanowisku[110].

Instytucje prowadzą ewidencje wszystkich zewnętrznych funkcji zawodowych i politycznych pełnionych przez członków organu zarządzającego. Ewidencje te są aktualizowane na podstawie powiadomienia instytucji przez członka o zmianach oraz po otrzymaniu przez instytucję w inny sposób informacji o takich zmianach. W razie zaistnienia zmian dotyczących takiego stanowiska, które mogą obniżyć zdolność członka organu zarządzającego do poświęcenia wystarczającej ilości czasu na wykonywanie swojej funkcji, instytucja ponownie oceni zdolność członka do poświęcania wymaganej ilości czasu na zajmowanym przez niego stanowisku[111].

3.2.1.3.3.

W sektorze ubezpieczeniowym przy ocenie kryterium poświęcania wystarczającej ilości czasu należy dodatkowo brać pod uwagę przepisy dotyczące efektywności i właściwego zintegrowania systemu zarządzania ryzykiem ze strukturą organizacyjną oraz z procesami decyzyjnymi[112]. Efektywność systemu zarządzania zależy bowiem od osobistego zaangażowania każdego z członków organu zarządzającego oraz nadzorującego zakładu ubezpieczeń.

[110] Pkt 45 Wytycznych EBA/ESMA.

[111] Pkt 48 Wytycznych EBA/ESMA.

[112] Art. 56 ust. 1 UDUiR.

3.2.1.3. POŚWIĘCANIE CZASU

3.2.1.3.4.

W sektorze emerytalnym w zakresie poświęcania się pełnieniu funkcji w organach statutowych PTE przepisy prawa nie zawierają ograniczeń, nakazujących osobie podlegającej ocenie skupić się wyłącznie na pełnieniu funkcji w podmiocie nadzorowanym – w wymaganym stopniu zaangażowania[113]. Aktywność zawodowa (lub też inna niż zawodowa) będzie rozpatrywana w kontekście realnej możliwości pełnienia funkcji i będzie stanowiła element składowy oceny rękojmi. Pod uwagę bierze się wszystkie zasady generalne, takie jak zdolność poświęcenia odpowiedniej ilości czasu sprawom towarzystwa oraz funduszy, brak działalności konkurencyjnej czy liczba i rodzaj funkcji pełnionych w innych podmiotach lub instytucjach.

3.2.1.3.5.

Stosowanie zasady proporcjonalności

Do oceny z zakresu poświęcania czasu zasada proporcjonalności ma zastosowanie. W procesie oceny uwzględnia się skalę i zakres działalności konkretnego podmiotu nadzorowanego, jak również liczbę członków danego organu.

[113] Z uwzględnieniem ograniczeń dot. zarządu PTE, o których mowa w art. 42 UOFE, vide pkt 3.2.1.4.5.

3.2.1.4. ŁĄCZENIE STANOWISK I FUNKCJI

3.2.1.4.1.

Jak już o tym była mowa wcześniej, co do zasady pełnienie funkcji w danym organie powinno stanowić główny obszar[114] aktywności zawodowej. Dodatkowa aktywność zawodowa w tym samym podmiocie lub poza tym podmiotem nie powinna prowadzić do takiego zaangażowania czasu i nakładu pracy, które negatywnie wpływałoby na właściwe wykonywanie pełnionej funkcji. W szczególności członek organu zarządczego nie powinien być członkiem organu innych podmiotów, jeżeli czas poświęcony na wykonywanie funkcji w innych podmiotach uniemożliwia mu rzetelne wykonywanie obowiązków w podmiocie nadzorowanym lub jeżeli podwójne zatrudnienie może prowadzić do konfliktu interesów. Istotne jest przy tym, że członek zarządu nie może bez zgody spółki zajmować się interesami konkurencyjnymi ani też uczestniczyć w spółce konkurencyjnej jako wspólnik lub członek organu (w zależności od formy prawnej tej spółki) – zgody takiej udziela organ uprawniony do powoływania zarządu (rada nadzorcza), o ile statut podmiotu nadzorowanego nie stanowi inaczej[115].

Z kolei wewnętrzny podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności pomiędzy członków zarządu powinien być dokonany w sposób przejrzysty i jednoznaczny oraz nie powinien on prowadzić do zbędnego nakładania się kompetencji członków zarządu lub powstawania wewnętrznych konfliktów interesów[116].

W ramach tego samego podmiotu nadzorowanego generalnie nie powinno mieć miejsca łączenie funkcji i jako zasadę należy przyjąć, że jednej osobie powierza się jedną funkcję w organach danego podmiotu lub jedną funkcję kluczową[117].

[114] § 17 ust. 1 i 2 ZŁK.

[115] Art. 380 ksh.

[116] § 13 ust. 1, § 15 ust. 1, 3, 4 ZŁK.

[117] Pismo KNF do podmiotów nadzorowanych z dnia 16 lutego 2016 r. nr DLU/WO/606/59/1/2016.

3.2.1.4. ŁĄCZENIE STANOWISK I FUNKCJI

3.2.1.4.2.

Jedna osoba może być członkiem organu nadzorczego tylko w jednej spośród spółek, w których:

a) udział Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji;

b) udział jednostek samorządu terytorialnego przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji;

c) udział państwowej osoby prawnej przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji;

d) udział komunalnej osoby prawnej przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji;

e) łączny udział podmiotów lub spółek, o których mowa w pkt a-d, przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji.

Powyższe oczekiwania nie dotyczą osób określonych w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne na zasadach wskazanych w tym przepisie[118].

[118] Art. 19c ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

3.2.1.4. ŁĄCZENIE STANOWISK I FUNKCJI

3.2.1.4.3.

W sektorze bankowym liczba funkcji członka zarządu lub rady nadzorczej pełnionych jednocześnie przez członka zarządu lub rady nadzorczej banku powinna być uzależniona od indywidualnych okoliczności oraz charakteru, skali i stopnia złożoności działalności banku[119].

Członek zarządu lub rady nadzorczej banku istotnego może pełnić jednocześnie nie więcej niż:

1) jedną funkcję członka zarządu i dwie funkcje członka rady nadzorczej albo

2) cztery funkcje członka rady nadzorczej[120],

przy czym za jedną funkcję uznaje się[121]:

1) funkcje członka zarządu lub rady nadzorczej pełnione w podmiotach należących do tej samej grupy kapitałowej[122],

2) funkcje członka zarządu lub rady nadzorczej pełnione w:

a) podmiotach objętych tym samym instytucjonalnym systemem ochrony spełniającym warunki, o których mowa w art. 113 ust. 7 rozporządzenia nr 575/2013,

lub

b) podmiotach, w których bank posiada znaczny pakiet akcji, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 36 rozporządzenia nr 575/2013.

Jednak na wniosek rady nadzorczej banku organ nadzoru, biorąc pod uwagę w szczególności zakres, skalę i złożoność działalności prowadzonej przez bank, może wyrazić zgodę na pełnienie przez członka zarządu lub rady nadzorczej banku istotnego jednej dodatkowej funkcji członka rady nadzorczej ponad przewidziane ograniczenia, jeżeli nie zagrozi to należytemu wykonywaniu powierzonych mu obowiązków w banku.

Powyższe regulacje nie mają zastosowania do funkcji pełnionych przez członka organu podmiotu nadzorowanego w podmiotach nieprowadzących działalności gospodarczej, jak również w przypadku reprezentantów Skarbu Państwa[123].

[119] Art. 22aa ust. 2 UPB; art. 91 ust. 3 CRD.

[120] Art. 22aa ust. 3 UPB; art. 91 ust. 3 CRD.

[121] Art. 22aa ust. 4 UPB; art. 91 ust. 4 CRD.

[122] W rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 44 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395, 398, 650 i 1629).

[123] Art. 22aa ust. 5 UPB; art. 91 ust. 5 CRD.

3.2.1.4. ŁĄCZENIE STANOWISK I FUNKCJI

3.2.1.4.4.

W sektorze ubezpieczeń wprowadzony jest zakaz[124] łączenia funkcji członka zarządu zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji z funkcją w zarządzie:

- towarzystwa funduszy inwestycyjnych lub zarządzającego ASI w rozumieniu ustawy o funduszach inwestycyjnych prowadzącego działalność na podstawie zezwolenia;
- podmiotu prowadzącego działalność maklerską lub inną działalność w zakresie obrotu instrumentami finansowymi w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi;
- powszechnego towarzystwa emerytalnego;
- banku.

Poza tym członkiem zarządu zakładu ubezpieczeń nie może być osoba będąca członkiem zarządu zakładu reasekuracji.

Równoczesne zajmowanie przez tę samą osobę analogicznych stanowisk w organie zarządzającym lub nadzorującym zakładu ubezpieczeń działu I i zakładu ubezpieczeń działu II nie może być uznane za naruszenie wymagania dotyczącego rękojmi. Należy zwrócić uwagę, że działalność ubezpieczeniowa zakładów działu I i zakładów działu II (zgodnie z załącznikiem do UDUiR) nie jest w stosunku do siebie działalnością konkurencyjną[125].

Łączenie stanowisk powinno być uzasadnione sposobem organizacji spółki i sprawnym (prawidłowym) jej działaniem, a nie odbywać się ze względu na predyspozycje personalne określonych osób. Uzasadnieniem łączenia mogą być względy funkcjonalne i celowościowe, czyli m.in. zapewnienie określonego standardu zarządzania czy nadzoru nad podmiotami z grupy.

[124] Art. 53 ust. 1 i 2 UDUiR.

[125] Art. 48 ust. 5 UDUiR.

3.2.1.4. ŁĄCZENIE STANOWISK I FUNKCJI

3.2.1.4.5.

W sektorze emerytalnym obowiązuje zakaz w stosunku do kadry zarządzającej PTE możliwości poświęcenia się zawodowo – na rynku finansowym – sprawom innym niż zarządzanie towarzystwem oraz funduszami. Członek zarządu powszechnego towarzystwa emerytalnego nie może równocześnie pełnić funkcji w organie zarządzającym lub nadzorującym podmiotu będącego akcjonariuszem tego towarzystwa oraz:

- innego PTE;
- depozytariusza przechowującego aktywa OFE, DFE lub funduszu inwestycyjnego;
- zakładu ubezpieczeń;
- banku;
- TFI lub podmiotu będącego akcjonariuszem TFI;
- podmiotu prowadzącego działalność maklerską;
- a także podmiotu powiązanego w stosunku do wyżej wymienionych.

Niniejszy zakaz obejmuje również pozostawanie z wymienionymi podmiotami w stosunku pracy, zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze.

3.2.1.4.6. STOSOWANIE ZASADY PROPORCJONALNOŚCI

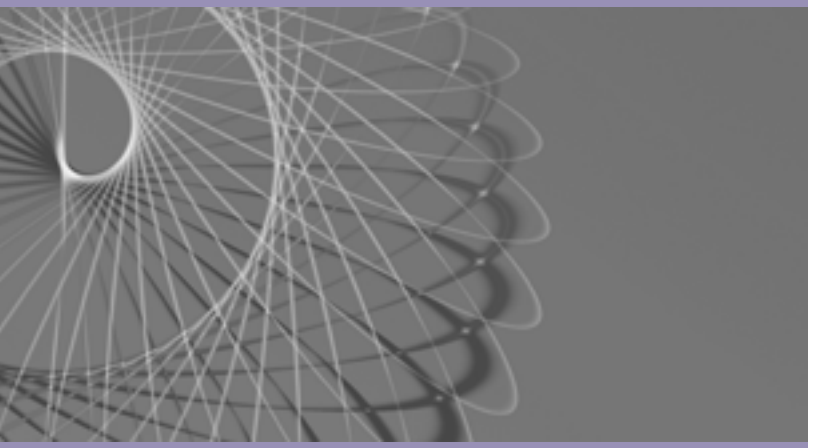

3.2.1.4.6.1.

W odniesieniu do łączenia stanowisk w tym samym podmiocie nadzorowanym należy zwrócić uwagę, że organizacja systemu zarządzania nie jest sztywno ustalonym schematem. Podmioty nadzorowane mają swobodę stworzenia własnej organizacji, która nie powinna być dla nich nadmiernym obciążeniem. W organizacji systemu zarządzania powinien być jednak zawsze uwzględniony cel tego systemu, czyli zapewnienie prawidłowego wykonywania zadań z zakresu zarządzania, a co się z tym wiąże – zapewnienie niezależności wykonywanych funkcji. Z tego względu podmiot, który powołuje się na zasadę proporcjonalności i decyduje się na inne zorganizowanie funkcji w ramach systemu zarządzania, powinien dołożyć starań, aby podział zadań z zakresu systemu zarządzania był jasno określony, a funkcje operacyjne były oddzielone od funkcji kontrolnych.

3.2.1.4.6.2.

W sektorze ubezpieczeniowym ocenie podlega uzasadnienie łączenia w tym samym podmiocie nadzorowanym funkcji członka zarządu z inną funkcją kluczową z uwagi na np. niewielką liczbę zatrudnionych pracowników, prostą strukturę organizacyjną, nadmiarowe koszty administracyjne. Jednakże zastosowanie przez zakład ubezpieczeń kryterium proporcjonalności ma charakter wyjątkowy. Niedopuszczalne jest jednak łączenie funkcji kluczowej z zasiadaniem w radzie nadzorczej w tym samym podmiocie.

Z uwagi na to, że skuteczny system zarządzania ma zasadnicze znaczenie dla odpowiedniego zarządzania zakładem, w razie konieczności łączenia przez jedną osobę dwóch lub więcej funkcji w tym samym podmiocie, należy przestrzegać następujących zasad:

1) łączenie funkcji nie może prowadzić do negatywnego wpływu na wykonywanie czynności w ramach tych funkcji, w tym do rozmycia kompetencji i zatarcia odpowiedzialności poszczególnych osób kluczowych,

2) łączenie funkcji nie może powodować konfliktu interesów.

3.2.1.4.6.3.

W sektorze bankowym wyrazem zasady proporcjonalności jest zastosowanie ścisłych limitów dotyczących łączenia stanowisk wyłącznie do banków istotnych. W odniesieniu do pozostałych banków zastosowanie ma wyłącznie wymóg poświęcania wystarczającej ilości czasu.

3.2.2. KRYTERIA SPECYFICZNE DLA NIEKTÓRYCH STANOWISK LUB FUNKCJI

Niezależnie od wymogów w zakresie odpowiedniości, które powinni spełniać wszyscy członkowie organów podmiotów nadzorowanych, wyróżnić należy wymogi mające zastosowanie wyłącznie do osób pełniących określone funkcje, takie jak członkowie rady nadzorczej wchodzący w skład komitetu audytu lub członkowie zarządu odpowiedzialni w ramach podziału kompetencji za zarządzanie ryzykiem istotnym.

3.2.2.1.

Komitet audytu lub pełnienie przez radę nadzorczą JZP funkcji komitetu audytu[126]

3.2.2.1.1.

Wymóg posiadania komitetu audytu (lub powierzenia pełnienia funkcji KA radzie nadzorczej) co do zasady dotyczy podmiotów sektora bankowego, ubezpieczeniowego, emerytalnego, kapitałowego , będących JZP[127], z wyjątkiem JZP, których jedyna działalność polega na pełnieniu roli emitenta papierów wartościowych opartych na wybranych aktywach[128]. Jednostki te podają do publicznej wiadomości przyczyny, dla których w ich przypadku nie jest właściwe posiadanie komitetu audytu lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego, któremu byłoby właściwe powierzenie funkcji komitetu audytu.

[126] Zgodnie z art. 128 ust. 2 UBRiNP – JZP, których jedyna działalność polega na pełnieniu roli emitenta papierów wartościowych opartych na aktywach, o których mowa w art. 2 pkt 5 rozporządzenia Komisji (WE) nr 809/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. wykonującego dyrektywę 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie informacji zawartych w prospektach emisyjnych oraz formy, włączenia przez odniesienie i publikacji takich prospektów emisyjnych oraz rozpowszechniania reklam (Dz. Urz. UE L 149 z 30.04.2004, str. 307, z późn. zm.), nie mają obowiązku posiadania komitetu audytu. Jednostki te podają do publicznej wiadomości przyczyny, dla których w ich przypadku nie jest właściwe posiadanie komitetu audytu lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego, któremu byłoby właściwe powierzenie funkcji komitetu audytu.
Zgodnie natomiast z art. 128 ust. 3 UBRiNP w przypadku otwartych funduszy emerytalnych, dobrowolnych funduszy emerytalnych oraz podmiotów, o których mowa w art. 2 pkt 9 lit. f, funkcje komitetu audytu pełni komitet audytu powołany przez powszechne towarzystwo emerytalne lub towarzystwo w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi będące organem danego funduszu.

[127] Art. 2 pkt 9 UBRiNP.

[128] Zgodnie z art. 128 ust. 2 UBRiNP chodzi o aktywa, o których mowa w art. 2 pkt 5 rozporządzenia Komisji (WE) nr 809/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. wykonującego dyrektywę 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie informacji zawartych w prospektach emisyjnych, oraz formy, włączenia przez odniesienie i publikacji takich prospektów emisyjnych oraz rozpowszechniania reklam (Dz. Urz. UE L 149 z 30.04.2004, str. 307, z późn. zm.).

3.2.2.1. KOMITET AUDYTU LUB PEŁNIENIE PRZEZ RADĘ NADZORCZĄ JZP FUNKCJI KOMITETU AUDYTU

W skład komitetu audytu wchodzi przynajmniej 3 członków. Muszą oni spełniać następujące kryteria:

- przynajmniej jeden członek komitetu audytu posiada wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych[129];
- większość członków komitetu audytu, w tym jego przewodniczący, jest niezależna od JZP;
- członkowie komitetu audytu posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa JZP. Warunek ten uznaje się za spełniony, jeżeli przynajmniej jeden członek komitetu audytu posiada wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży lub poszczególni członkowie w określonych zakresach posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży.

W procesie oceny odpowiedniości w zakresie pełnienia funkcji członków komitetu audytu uwzględnia się wymogi prawne, jak i dobre praktyki dotyczące[130]:

- składu i niezależności członków komitetu audytu,
- wiedzy i umiejętności w zakresie:
  - rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych,
  - branży, w której działa JZP,
- niezależności oraz posiadania odpowiedniej wiedzy i umiejętności w przypadku powierzenia radzie nadzorczej zadań komitetu audytu.

3.2.2.1.2.

W otwartych funduszach emerytalnych, dobrowolnych funduszach emerytalnych oraz funduszach inwestycyjnych otwartych, specjalistycznych funduszach inwestycyjnych otwartych oraz publicznych funduszach inwestycyjnych zamkniętych – funkcje komitetu audytu pełni komitet audytu powołany przez powszechne towarzystwo emerytalne lub towarzystwo[131].

[129] Art. 129 ust. 1 UBRiNP.

[130] Stanowisko UKNF opisujące dobre praktyki dotyczące zasad powołania, składu i funkcjonowania komitetu audytu.

[131] W rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi będące organem danego funduszu, zgodnie z art. 128 ust. 3 UBRiNP.

3.2.2.1.3. NIEZALEŻNOŚĆ

Uznaje się, że członek komitetu audytu jest niezależny od danej JZP, jeżeli spełnia następujące kryteria:

1) nie należy ani w okresie ostatnich 5 lat od dnia powołania nie należał do kadry kierowniczej wyższego szczebla, w tym nie jest ani nie był członkiem zarządu lub innego organu zarządzającego JZP lub jednostki z nią powiązanej;

2) nie jest ani nie był w okresie ostatnich 3 lat od dnia powołania pracownikiem danej JZP lub jednostki z nią powiązanej, z wyjątkiem sytuacji, gdy członkiem komitetu audytu jest pracownik nienależący do kadry kierowniczej wyższego szczebla, który został wybrany do rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego danej JZP jako przedstawiciel pracowników;

3) nie sprawuje kontroli w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 37 lit. a-e ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości lub nie reprezentuje osób lub podmiotów sprawujących kontrolę nad daną JZP;

4) nie otrzymuje lub nie otrzymał dodatkowego wynagrodzenia[132], w znacznej wysokości, od danej JZP lub jednostki z nią powiązanej, z wyjątkiem wynagrodzenia, jakie otrzymał jako członek rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego, w tym komitetu audytu;

5) nie utrzymuje ani w okresie ostatniego roku od dnia powołania nie utrzymywał istotnych stosunków gospodarczych[133] z daną JZP lub jednostką z nią powiązaną, bezpośrednio lub będąc właścicielem, wspólnikiem, akcjonariuszem, członkiem rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego, lub osobą należącą do kadry kierowniczej wyższego szczebla, w tym członkiem zarządu lub innego organu zarządzającego podmiotu utrzymującego takie stosunki;

[132] Dodatkowe wynagrodzenie, o którym mowa w art. 129 ust. 3 pkt 4 UBRiNP:
1) obejmuje udział w systemie przydziału opcji na akcje lub innym systemie wynagradzania za wyniki;
2) nie obejmuje otrzymywania kwot wynagrodzenia w stałej wysokości w ramach planu emerytalnego, w tym wynagrodzenia odroczonego, z tytułu wcześniejszej pracy w danej jednostce zainteresowania publicznego w przypadku, gdy warunkiem wypłaty takiego wynagrodzenia nie jest kontynuacja zatrudnienia w danej jednostce zainteresowania publicznego.

[133] Pojęcie istotnych stosunków gospodarczych zostało zinterpretowane przy użyciu kontekstu literalnego oraz znaczenia praktycznego. Pomocne w tym zakresie było odwoływanie się do zaleceń Komisji Europejskiej z 2005 r. dotyczących roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rad nadzorczych spółek giełdowych, do których nawiązuje dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/56/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r., zmieniająca dyrektywę 2006/43/WE w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych (Dz. U. UE L 158/196). Zgodnie z załącznikiem nr II pkt 1 lit. e ww. zaleceń Komisji Europejskiej: „(...) Stosunki handlowe obejmują sytuację bycia znaczącym dostawcą towarów lub usług (w tym usług finansowych, prawnych, doradczych lub konsultingowych), znaczącym klientem i organizacją, która otrzymuje znacznej wysokości wkłady od spółki lub jej grupy".

3.2.2.1.3. NIEZALEŻNOŚĆ

6) nie jest i w okresie ostatnich 2 lat od dnia powołania nie był:

a) właścicielem, wspólnikiem (w tym komplementariuszem) lub akcjonariuszem obecnej lub poprzedniej firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdania finansowego danej JZP lub jednostki z nią powiązanej,

lub

b) członkiem rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego obecnej lub poprzedniej firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdania finansowego danej JZP,

lub

c) pracownikiem lub osobą należącą do kadry kierowniczej wyższego szczebla, w tym członkiem zarządu lub innego organu zarządzającego obecnej lub poprzedniej firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdania finansowego danej JZP lub jednostki z nią powiązanej,

lub

d) inną osobą fizyczną, z której usług korzystała lub którą nadzorowała obecna lub poprzednia firma audytorska lub biegły rewident działający w jej imieniu;

7) nie jest członkiem zarządu lub innego organu zarządzającego jednostki, w której członkiem rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego jest członek zarządu lub innego organu zarządzającego danej JZP;

8) nie jest członkiem rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego danej JZP dłużej niż 12 lat;

9) nie jest małżonkiem, osobą pozostającą we wspólnym pożyciu, krewnym lub powinowatym w linii prostej, a w linii bocznej do czwartego stopnia, członka zarządu lub innego organu zarządzającego danej JZP lub osoby, o której mowa w pkt 1-8;

10) nie pozostaje w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli z członkiem zarządu lub innego organu zarządzającego danej JZP lub osobą, o której mowa w pkt 1-8.

3.2.2.1.4. WIEDZA W ZAKRESIE RACHUNKOWOŚCI LUB BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Co najmniej jeden z członków komitetu audytu powinien posiadać kompetencje w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych[134].

3.2.2.1.5. WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI Z ZAKRESU BRANŻY, W KTÓREJ DZIAŁA JZP

Ustawa o biegłych rewidentach określiła[135] również wymóg, aby członkowie komitetu audytu posiadali wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa JZP. Ustawodawca określił, że warunek ten jest spełniony, jeśli przynajmniej jeden członek komitetu audytu posiada wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży lub poszczególni członkowie w określonych zakresach posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży.

[134] Art. 129 ust. 1 UBRiNP.

[135] Art. 129 ust. 5 UBRiNP.

3.2.2.1.6. ZASADA PROPORCJONALNOŚCI

3.2.2.1.6.1.

Zasada proporcjonalności w odniesieniu do komitetów audytu wyraża się na dwa sposoby.
Po pierwsze, w przypadku następujących rodzajów JZP:

- banków spółdzielczych[136];
- spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, spełniających kryteria dużej jednostki[137];
- otwartych funduszy emerytalnych, dobrowolnych funduszy emerytalnych oraz funduszy inwestycyjnych otwartych, specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz publicznych funduszy inwestycyjnych zamkniętych (podmiotów, o których mowa w art. 2 pkt 9 lit. f UBRiNP)[138];

pełnienie funkcji komitetu audytu[139] może zostać powierzone radzie nadzorczej lub innemu organowi nadzorczemu lub kontrolnemu JZP[140].
Po drugie, w stosunku do wyżej wymienionych podmiotów niektóre kryteria dla członków rady nadzorczej, którym może być powierzone pełnienie funkcji komitetu audytu, stosowane są z uwzględnieniem zasady proporcjonalności, co oznacza odpowiednie stosowanie w tych przypadkach wymogów ogólnych.
Odpowiednie stosowanie przepisów[141] do ww. podmiotów dotyczy kryterium:

- liczby członków komitetu audytu (jednak członków nie może być mniej niż trzech) oraz kryterium posiadania przez nich wiedzy i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych (art. 129 ust. 1 UBRiNP);
- niezależności większości członków komitetu audytu, w tym jego przewodniczącego, od JZP[142], z odpowiednim skróceniem okresów powiązań z JZP[143];
- zakazu przynależności członka do kadry kierowniczej wyższego szczebla JZP lub jednostki z nią powiązanej (proporcjonalne skrócenie zakazu z 5 lat do 1 roku);

[136] Art. 128 ust. 4 pkt 1 UBRiNP.

[137] Art. 128 ust. 4 pkt 3 UBRiNP.

[138] Art. 128 ust. 3 UBRiNP.

[139] Funkcja komitetu audytu jest postrzegana poprzez cel, którym jest wykonywanie obowiązków komitetu audytu określonych w UBRiNP, ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i rozporządzeniu nr 537/2014 (CRR).

[140] Art. 128 ust. 4 in fine UBRiNP.

[141] Art. 128 ust. 5 UBRiNP.

[142] Art. 129 ust. 3 UBRiNP.

[143] Proporcjonalność dotyczy okresów, o których mowa w art. 129 ust. 3 pkt 1 i 2 UBRiNP, i oznacza ich skrócenie z 3/5 lat do 1 roku.

3.2.2.1.6. ZASADA PROPORCJONALNOŚCI

- zakazu bycia pracownikiem JZP lub jednostki z nią powiązanej, z wyjątkiem sytuacji, gdy członkiem komitetu audytu jest pracownik nienależący do kadry kierowniczej wyższego szczebla, który został wybrany do rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego danej jednostki zainteresowania publicznego jako przedstawiciel pracowników (proporcjonalne skrócenie zakazu z 3 lat do 1 roku);
- posiadania wiedzy i umiejętności z zakresu branży, w której działa JZP[144].

Proporcjonalność polegająca na skróceniu wskazanych wyżej okresów przy badaniu kryterium niezależności członków od JZP nie ma jednak zastosowania do otwartych funduszy emerytalnych, dobrowolnych funduszy emerytalnych oraz funduszy inwestycyjnych otwartych, specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz publicznych funduszy inwestycyjnych zamkniętych[145].
Stosowanie zasady proporcjonalności[146] do kryterium niezależności większości członków komitetu audytu, w tym jego przewodniczącego, nie może oznaczać wyłączenia tych wymogów, tj. niestosowania w ogóle w razie powierzenia pełnienia funkcji komitetu audytu radzie nadzorczej.

3.2.2.1.6.2.

W odniesieniu do kryterium niezależności odpowiednie stosowanie dotyczy zmniejszenia ciężaru kryteriów niezależności, poprzez znaczne skrócenie czasookresów branych pod uwagę przy badaniu kompetencji członka, umożliwia także przyjęcie interpretacji warunku utrzymywania istotnych stosunków gospodarczych, o których mowa w art. 129 ust. 3 pkt 5 UBRiNP, biorąc pod uwagę specyfikę sektora. Dla przykładu w odniesieniu do sektora bankowości spółdzielczej w celu proporcjonalnego zastosowania tego wymogu należy brać pod uwagę charakter więzi spółdzielczej, skalę i rodzaj prowadzonej działalności tak, aby kryterium to mogło w praktyce mieć zastosowanie do członków rad nadzorczych banków spółdzielczych, natomiast nie oznacza zupełnego wyłączenia stosowania tego kryterium. Należy zauważyć, że na możliwą interpretację wymogów dotyczących kryterium niezależności, KNF wskazała w *Komunikacie Urzędu w sprawie spełniania kryterium niezależności członka komitetu audytu jednostki zainteresowania publicznego z dnia 27.09.2017 r.*

[144] Art. 129 ust. 5 UBRiNP: Proporcjonalność stosowania tego kryterium dotyczy odpowiedniego stosowania warunku, który uznaje się za spełniony, jeżeli przynajmniej jeden członek komitetu audytu posiada wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży lub poszczególni członkowie w określonych zakresach posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży.

[145] Wskazuje na to art. 128 ust. 5 UBRiNP, który zastrzega, że skrócenie okresów, o których mowa w art. 129 ust. 3 pkt 1 i 2 UBRiNP dotyczy banków spółdzielczych i podmiotów, o których mowa w art. 2 pkt 9 lit. i (SKOK-i), pomijając podmioty sektora emerytalnego, do których co do zasady stosujemy podejście proporcjonalne.

[146] Zgodnie z art. 128 ust. 5 UBRiNP.

3.2.2.2. CZŁONEK ZARZĄDU NADZORUJĄCY ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Członek zarządu odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem (w sektorze bankowym – za zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności banku) powinien posiadać wiedzę specjalistyczną dotyczącą systemu zarządzania ryzykiem[148].

W sektorze ubezpieczeniowym wiedza i doświadczenie członka zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem powinny obejmować co najmniej następujące obszary:

1) ocenę ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia i tworzenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;

2) zarządzanie aktywami i zobowiązaniami;

3) lokaty, w szczególności w instrumenty pochodne;

4) zarządzanie płynnością i ryzykiem koncentracji;

5) zarządzanie ryzykiem operacyjnym;

6) reasekurację i inne techniki przenoszenia ryzyka.

[147] Zgodnie z art. 20a UPB w przypadku banku spółdzielczego zrzeszonego w banku zrzeszającym członkiem zarządu nadzorującym zarządzanie ryzykiem istotnym jest prezes zarządu.

[148] Art. 57 ust. 2 UDUiR – ZU, art. 22a ust. 6 pkt 3 UPB – Banki, § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie kapitału wewnętrznego, systemu zarządzania ryzykiem, programu oceny nadzorczej oraz badania i oceny nadzorczej, a także polityki wynagrodzeń w domu maklerskim (Dz. U. z 2017 r. poz. 856), art. 103 ust. 1a UOIF - DM.

3.3. KRYTERIA OCENY ZBIOROWEJ

Zbiorowa ocena dotyczy organów kolegialnych podmiotu nadzorowanego, tj. zarządu i rady nadzorczej. Ma na celu zapewnienie odpowiedniego łącznego poziomu kompetencji w ramach organu, a także zapewnienie odpowiedniego udziału osób spełniających odpowiednie kryteria wynikające np. z przepisów szczegółowych (przykładowo udział osób znających język polski w zarządzie zakładu ubezpieczeń).

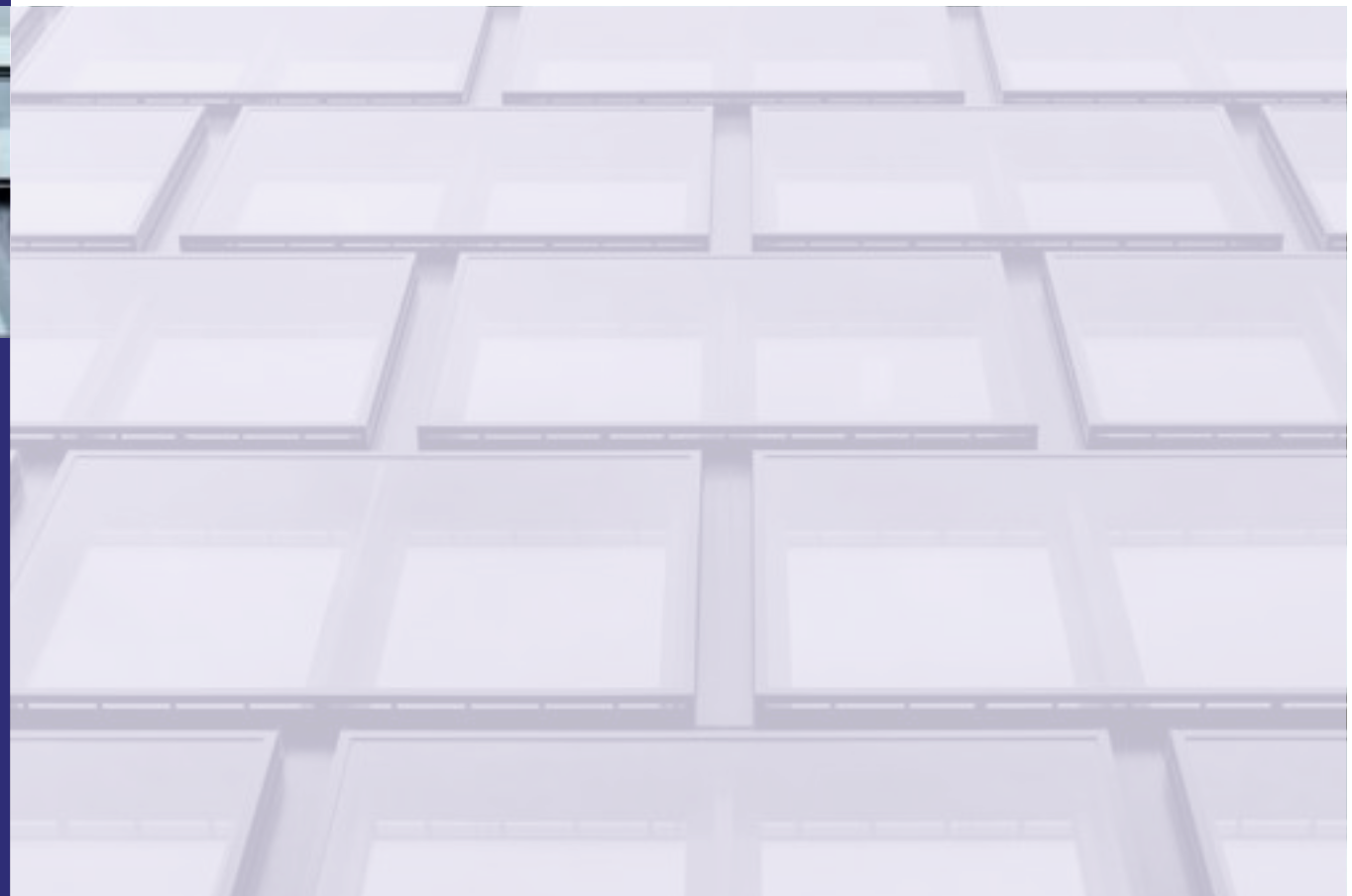

3.3.1. ZBIOROWA OCENA KOMPETENCJI

3.3.1.1.

Organy instytucji nadzorowanych powinny łącznie posiadać zestaw kompetencji (kwalifikacji, umiejętności i doświadczenia) niezbędnych do wykonywania swoich obowiązków[149], tj. w odniesieniu do zarządu – do kierowania działalnością instytucji, a w odniesieniu do rady nadzorczej – do monitorowania i w razie potrzeby kwestionowania działań zarządu.

Aby umożliwić przeprowadzenie oceny odpowiedniości zbiorowej, podmioty nadzorowane powinny dla każdego z organów zdefiniować listę niezbędnych kompetencji wraz ze wskazaniem oczekiwanego poziomu (np. dla obszarów kluczowych w działalności podmiotu co najmniej 5 w 5-punktowej skali, dla obszarów mniej istotnych 3 lub 4 w 5-punktowej skali). W niektórych obszarach możliwe jest wskazanie, że określony poziom kompetencji powinna posiadać większa liczba członków organu (np. połowa lub co najmniej 2 członków w celu zapewnienia wzajemnej zastępowalności). Przedmiotowa lista powinna podlegać przeglądowi każdorazowo w przypadku istotnych zmian w profilu ryzyka podmiotu nadzorowanego.

W ramach oceny odpowiedniości zbiorowej organu poziom kompetencji każdego z jego członków powinien zostać skonfrontowany z poziomem oczekiwanym, zdefiniowanym dla danej kategorii na ww. liście, aby upewnić się, że w każdym z obszarów w organie reprezentowane są kompetencje na odpowiednim poziomie. Informacje na temat poziomu kompetencji poszczególnych członków powinny wynikać z przeprowadzonej oceny indywidualnej.

Minimalna lista kompetencji, które należy uwzględnić przy ocenie zbiorowej, zdefiniowana została we właściwych regulacjach sektorowych.

[149] W odniesieniu do sektora kapitałowego - art. 103 ust. 1a UOIF w zw. z § 55 ust. 2 w zw. z § 69-70 RWTO; w odniesieniu do sektora bankowego – art. 22aa ust. 9 UPB. W odniesieniu do sektora ubezpieczeniowego – art. 258 ust. 1 pkt c i art. 273 ust. 3 rozporządzenia nr 35/2015, art. 13 ust. 1-4 oraz art. 20 ust. 2 ZŁK.

3.3.1. ZBIOROWA OCENA KOMPETENCJI

3.3.1.2.

W sektorze bankowym organ jako całość powinien dysponować znajomością tych dziedzin, za które członkowie są zbiorowo odpowiedzialni, oraz umiejętnościami pozwalającymi na skuteczne zarządzanie instytucją i kontrolowanie jej, w tym w następującym zakresie[150]:

a) działalności instytucji i głównych ryzyk z nią związanych;

b) każdej istotnej działalności instytucji;

c) znaczących obszarów kompetencji sektorowej/finansowej, w tym rynków finansowych i kapitałowych, wypłacalności i modeli;

d) rachunkowości finansowej i sprawozdawczości;

e) zarządzania ryzykiem, zgodnością z przepisami i audytu wewnętrznego;

f) technologii informacyjnej i bezpieczeństwa;

g) rynków lokalnych, regionalnych i globalnych;

h) środowiska prawnego i regulacyjnego;

i) zarządzania organizacją, w tym zasobami ludzkimi;

j) strategicznego planowania;

k) zarządzania grupami krajowymi (międzynarodowymi) oraz ryzykami związanymi ze strukturami grup, stosownie do przypadku.

[150] Pkt 71 Wytycznych EBA/ESMA.

3.3.1. ZBIOROWA OCENA KOMPETENCJI

3.3.1.3.

Członkowie organu zarządzającego lub nadzorczego zakładu ubezpieczeń powinni zbiorowo posiadać odpowiednie kwalifikacje, doświadczenie i wiedzę w zakresie co najmniej[151]:

a) rynków ubezpieczeń i rynków finansowych;

b) strategii i modelu biznesowego;

c) systemu zarządzania;

d) analizy finansowej i aktuarialnej;

e) ram i wymogów prawnych.

Ocena kompetencji członków organu zarządzającego lub nadzorczego uwzględnia obowiązki powierzone poszczególnym członkom tego organu, tak aby zapewnić należyte zróżnicowanie kwalifikacji, wiedzy i odpowiedniego doświadczenia, gwarantujące profesjonalizm w zarządzaniu zakładem i jego nadzorowaniu[152].

3.3.2. Inne kryteria ilościowe

Jak wskazano na wstępie, w ramach oceny zbiorowej odpowiedniości organu należy uwzględnić odpowiedni udział osób spełniających określone kryteria, wynikające np. z przepisów szczegółowych, ale również ze zobowiązań złożonych przez strategicznego inwestora lub zasad ładu korporacyjnego (np. z przyjętej przez podmiot polityki w zakresie różnorodności).

[151] Pkt 11-1.43 Wytycznych EIOPA.

[152] Art. 273 ust. 3 rozporządzenia nr 35/2015.

3.3.2. INNE KRYTERIA ILOŚCIOWE

3.3.2.1.

Rada nadzorcza banku spółdzielczego

Członkami rady nadzorczej banku spółdzielczego mogą być wyłącznie osoby mające status członka banku spółdzielczego[153], z zastrzeżeniem, że jeżeli członkiem banku spółdzielczego jest osoba prawna – do rady nadzorczej może być wybrana osoba niebędąca członkiem banku spółdzielczego, wskazana przez osobę prawną.

Kolejnym kryterium dla składu osobowego RN jest ustawowe wyłączenie osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku, o których mowa w art. 22 ust. 2 UFBS, z możliwości pełnienia funkcji członka rady nadzorczej[154].

Istotnym kryterium oceny zbiorowej występującej wyłączenie dla RN banku spółdzielczego jest ograniczenie udziału pracowników banku, będących jego członkami, do 1/5 jej składu[155].

3.3.2.2.

Zarząd zakładu ubezpieczeń – doświadczenie i znajomość języka polskiego

Doświadczenie zawodowe niezbędne do zarządzania zakładem powinna posiadać co najmniej połowa członków zarządu zakładu ubezpieczeń, w tym prezes i członek zarządu odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem, a w przypadku oddziału – dyrektor i przynajmniej jeden jego zastępca[156]. Udowodnioną znajomość języka polskiego powinna posiadać co najmniej połowa członków zarządu zakładu ubezpieczeń, w tym prezes i członek zarządu odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem, a w odniesieniu do oddziału – dyrektor i przynajmniej jeden jego zastępca[157].

W odniesieniu do jednoosobowego zarządu TUW lub TRW prezes zarządu posiada udowodnioną znajomość języka polskiego oraz doświadczenie zawodowe niezbędne do zarządzania zakładem ubezpieczeń.

[153] Art. 45 § ustawy Prawo spółdzielcze.

[154] Art. 11 ust. 2 in fine UFBS.

[155] Art. 11 ust. 2 UFBS.

[156] Art. 50 ust. 6 i 7 UDUiR oraz art. 180 ust. 7 UDUiR.

[157] Art. 50 ust. 4 i 7 UDUiR oraz art. 180 ust. 4 UDUiR.

3.3.2.3. ORGANY STATUTOWE TOWARZYSTWA EMERYTALNEGO

3.3.2.3.1.

W przypadku sektora emerytalnego co najmniej dwie osoby wchodzące w skład organu zarządzającego – w tym prezes zarządu – muszą posiadać udowodnioną znajomość języka polskiego[158]. Ponadto co najmniej 1/3 zarządu powinna legitymować się wyższym wykształceniem prawniczym, ekonomicznym lub być wpisana na listę doradców inwestycyjnych[159]. Dwie trzecie zarządu powinno zaś legitymować się stażem pracy nie krótszym niż 7 lat[160].

3.3.2.3.2.

Co najmniej połowa członków rady nadzorczej towarzystwa emerytalnego powinna mieć wyższe wykształcenie prawnicze lub ekonomiczne. Ponadto w przypadku PrTE wymóg ten powinna spełniać przynajmniej połowa członków rady nadzorczej powoływanych w sposób inny niż przez członków pracowniczego funduszu emerytalnego[161].

Przynajmniej połowa członków Rady Nadzorczej PTE powinna spełniać kryterium niezależności i zostać powołana spoza kręgu akcjonariuszy powszechnego towarzystwa w rozumieniu art. 44 ust. 3 UOFE.

3.3.3. Stosowanie zasady proporcjonalności

Zasada proporcjonalności znajduje zastosowanie w ramach oceny odpowiedniości zarządu i rady nadzorczej jako organów kolegialnych. Przy dokonywaniu oceny odpowiedniości organów uwzględnia się:

- zakres;
- skalę;
- złożoność działalności prowadzonej przez podmiot nadzorowany[162].

> Zasada proporcjonalności może przejawiać się w szczególności w zróżnicowanym minimalnym poziomie kompetencji w wybranych obszarach, mniej istotnych dla działalności danego podmiotu.

Zasada proporcjonalności nie ma zastosowania do kryteriów ilościowych dotyczących udziału w składzie organów osób spełniających określone kryteria.

[158] Art. 41 ust. 1a UOFE.

[159] Art. 41 ust. 2 UOFE.

[160] Art. 41 ust. 3 UOFE.

[161] Art. 44 ust. 2 UOFE oraz art. 45 ust. 1 UOFE.

[162] W odniesieniu do sektora kapitałowego – por. art. 103 ust. 1a UOIF w zw. z § 55 RWTO; por. również pkt 23 i 31 wytycznych EBA/ESMA.

4. ZDARZENIA SKUTKUJĄCE KONIECZNOŚCIĄ PRZEPROWADZENIA OCENY

Poniżej opisano zdarzenia skutkujące koniecznością przeprowadzenia oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych, a także kandydatów na te stanowiska.

Odrębnie zgrupowano przesłanki prowadzenia oceny przez podmiot nadzorowany, odrębnie zaś przez Komisję Nadzoru Finansowego jako organ nadzoru (zarówno dokonywaną w ramach nadzoru bieżącego, jak i ocenę sformalizowaną w ramach prowadzonych postępowań).

W każdej z tych grup wyróżnione zostały przesłanki oceny indywidualnej pierwotnej (tj. przed powołaniem na stanowisko), wtórnej (ponownej/bieżącej – w odniesieniu do osób już pełniących funkcje) oraz oceny zbiorczej odpowiedniości organów.

4.1. OCENA PROWADZONA PRZEZ PODMIOTY NADZOROWANE

[163] Pkt 24.a Wytycznych EBA/ESMA; art. 22 ust. 2 i art. 22a ust. 1 UPB.

[164] Art. 22f ust. 2a UFBS.

[165] Art. 162 ust. 1 i ust. 2 pkt 7, art. 180 ust. 1, art. 182 ust. 3 pkt 3 UDUiR.

[166] Art. 54 ust. 1 pkt 5 UOFE.

[167] Art. 169 ust. 1 UDUiR, art. 186 UDUiR.

[168] Pkt 24.b.i Wytycznych EBA/ESMA; art. 22 ust. 2 i art. 22a ust. 1 UPB.

[169] Art. 84 ust. 1 pkt 1 i art. 82 ust. 1 UDUiR.

[170] Pkt 24.b.i Wytycznych EBA/ESMA; art. 22 ust. 2 i art. 22a ust. 1 UPB.

[171] Art. 40 UOFE.

[172] Art. 22f ust. 2a UFBS.

[173] Art. 368 § 4 ksh, art. 117 ust. 3 UDUiR, art. 181 w zw. z art. 180 ust. 1 UDUiR, art. 385 § 1 i 2 ksh, art. 126 ust. 1 i 2 UDUiR.

[174] Art. 22d ust. 3 UPB.

[175] Art. 383 § 1 ksh, art. 128 UDUiR.

[176] Art. 383 § 1 ksh, art. 128 UDUiR.

4.1.1.

Pierwotna ocena odpowiedniości indywidualnej

Podmiot nadzorowany przeprowadza pierwotną ocenę odpowiedniości indywidualnej każdorazowo:

- przed złożeniem wniosku o wydanie zgody/zezwolenia na utworzenie podmiotu nadzorowanego lub rozpoczęcie działalności jako podmiot nadzorowany – w odniesieniu do osób przewidzianych do objęcia stanowisk członków zarządu i rady nadzorczej, a w przypadku oddziału – w odniesieniu do osób przewidzianych do objęcia stanowiska dyrektora i jego zastępcy;
- przed złożeniem wniosku o zmianę zasięgu terytorialnego lub rzeczowego zakresu działalności zakładu ubezpieczeń – w odniesieniu do osób przewidzianych do objęcia stanowisk członków zarządu i rady nadzorczej, a w przypadku oddziału – w odniesieniu do osób przewidzianych do objęcia stanowiska dyrektora i jego zastępcy;
- przed złożeniem zawiadomienia o zamiarze nabycia kwalifikowanego pakietu akcji podmiotu nadzorowanego lub stania się jego podmiotem dominującym (w razie planowanych zmian w składzie organów);
- przed powołaniem osoby na nowe stanowisko w organie podmiotu nadzorowanego;
- przed czasowym oddelegowaniem członka rady nadzorczej do zarządu podmiotu nadzorowanego;
- przed powołaniem członka rady nadzorczej w skład komitetu audytu – w zakresie spełniania kryteriów specyficznych dla komitetu audytu (nie wszyscy członkowie muszą spełniać kryteria, jednak przeprowadzenie oceny spełniania kryteriów jest niezbędne dla przeprowadzenia oceny zbiorowej odpowiedniości).

4.1.2. WTÓRNA OCENA ODPOWIEDNIOŚCI INDYWIDUALNEJ

Podmiot nadzorowany przeprowadza ponowną ocenę indywidualnej odpowiedniości członków organów każdorazowo (jeżeli więcej niż jedna przesłanka oceny występuje jednocześnie, ocena może być przeprowadzona jednokrotnie):

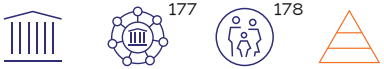

- okresowo (co najmniej raz na 2 lata, a w odniesieniu do podmiotów istotnych – corocznie); ocena okresowa powinna obejmować również spełnianie przez odpowiednią liczbę członków komitetu audytu kryteriów specyficznych dla tego komitetu;

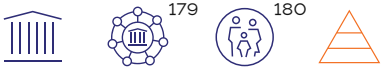

- w ramach kontroli/przeglądu zasad ładu korporacyjnego;

- przed końcem kadencji (niezależnie od tego, czy jest planowane powołanie danej osoby na kolejną kadencję);

- przed powołaniem na kolejną kadencję;

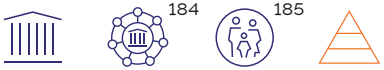

- w razie zmiany zakresu kompetencji lub wymogów dotyczących stanowiska, w tym w szczególności:
  - planowanym powierzeniem członkowi zarządu banku (lub wyznaczonemu przez zarząd banku pełnomocnikowi) posiadającemu odpowiednie kwalifikacje funkcji kierującego pracami komitetu do spraw obszaru bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego lub komitetu do spraw współpracy pomiędzy obszarem biznesowym a obszarem technologii informacyjnej[186];
  - planowanym powierzeniem członkowi zarządu nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem istotnym w działalności;
  - planowanym powierzeniem członkowi zarządu zakładu ubezpieczeń zarządzania ryzykiem;

[177] Pkt 155 Wytycznych EBA/ESMA.

[178] Art. 273 rozporządzenia nr 35/2015 i pkt 1.45 lit. b i c Wytycznych EIOPA.

[179] Pkt 28.c Wytycznych EBA/ESMA.

[180] Art. 273 rozporządzenia nr 35/2015 i pkt 1.45 lit. b i c Wytycznych EIOPA.

[181] Pkt 129 Wytycznych EBA/ESMA.

[182] Art. 49 ust. 1 i 3 UDUiR w zw. z art. 48 ust. 1 i 2 i art. 50 ust. 4 i 5 UDUiR oraz art. 273 ust. 1 rozporządzenia nr 35/2015.

[183] W myśl art. 59 ust. 1 UOFE powołanie na kolejną kadencję nie wymaga zezwolenia organu nadzoru.

[184] Pkt 24.b.ii i Wytycznych EBA/ESMA.

[185] Art. 50 ust. 6 UDUiR, art. 258 ust. 1 lit. d i art. 273 ust. 1-3 rozporządzenia nr 35/2015, pkt 1.42 Wytycznych EIOPA.

[186] Pkt 1.2 i 4.3 Rekomendacji D.

4.1.2. WTÓRNA OCENA ODPOWIEDNIOŚCI INDYWIDUALNEJ

- w razie otrzymania informacji o przedstawieniu członkowi organu podmiotu nadzorowanego zarzutów w postępowaniu karnym lub w postępowaniu w sprawie o przestępstwo skarbowe lub spowodowaniu znacznych strat majątkowych;

- w razie wyjścia na jaw nowych okoliczności mogących wpływać na ocenę, w szczególności w odniesieniu do zidentyfikowanych przypadków potencjalnego konfliktu interesów;

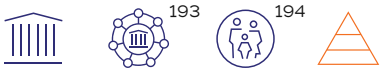

- w sytuacji powierzenia danej osobie dodatkowych kompetencji/objęcia dodatkowych stanowisk (ocena w zakresie poświęcania czasu oraz konfliktu interesów);

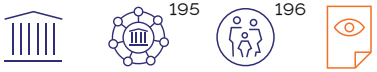

- w razie występowania regularnych lub rażących przypadków negatywnej wtórnej oceny indywidualnej lub kolektywnej członków zarządu – pod kątem rękojmi członków rady nadzorczej w kontekście powołania/pozostawienia takich osób w zarządzie;

- w razie zidentyfikowania istotnych naruszeń obowiązków członków zarządu, w tym w szczególności w zakresie wskazanym w pkt 3.2.1.2.3.4. – 11.;

- w razie zidentyfikowania istotnych naruszeń obowiązków członków rady nadzorczej, w tym w szczególności w zakresie wskazanym w pkt 3.2.1.2.3.4. – 11.;

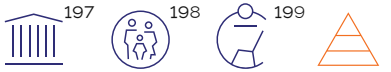

- przed planowanym odwołaniem członka organu podmiotu nadzorowanego.

[187] Art. 138 ust. 4 i 4a UPB.

[188] Art. 22n ust. 6 UFBS.

[189] Art. 48 ust. 1 pkt 3 i 4 i ust. 2 UDUiR, art. 180 ust. 1 pkt 3 i 4 UDUiR w zw. z art. 273 ust. 1 rozporządzenia nr 35/2015.

[190] Art. 59 ust. 3 UOFE..

[191] Pkt 28.a i b Wytycznych EBA/ESMA.

[192] Art. 48 ust. 1 pkt 3 i 4 i ust. 2 UDUiR, art. 180 ust. 1 pkt 3 i 4 UDUiR w zw. z art. 273 ust. 1 rozporządzenia nr 35/2015, art. 380 § 1 ksh.

[193] Pkt 29 Wytycznych EBA/ESMA.

[194] Art. 273 ust. 1-3 rozporządzenia nr 35/2015 i art. 380 § 1 k.s.h.

[195] Art. 22a ust. 1 UPB.

[196] Art. 368 § 4 ksh, art. 117 ust. 3 UDUiR w zw. z art. 48 ust. 2 UDUiR.

[197] Art. 22a ust 1 UPB.

[198] Art. 49 ust. 1 i 3 UDUiR w zw. z art. 48 ust. 1 i 2 i art. 50 ust. 4 i 6 UDUiR, art. 180 ust. 8 UDUiR oraz art. 273 ust. 1 rozporządzenia nr 35/2015.

[199] Art. 40 UOFE.

4.1.3. OCENA ZBIOROWEJ ODPOWIEDNIOŚCI ORGANÓW

Podmiot nadzorowany przeprowadza ocenę zbiorowej odpowiedniości organów każdorazowo (jeżeli więcej niż jedna przesłanka oceny występuje jednocześnie, ocena może być przeprowadzona jednokrotnie):

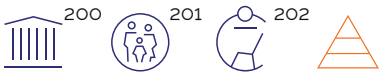

- przed złożeniem wniosku o wydanie zezwolenia na utworzenie podmiotu nadzorowanego /rozpoczęcie działalności;

- przed złożeniem wniosku o zmianę zasięgu terytorialnego lub rzeczowego zakresu działalności zakładu ubezpieczeń lub oddziału;

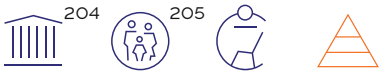

- przed powołaniem składu organu podmiotu nadzorowanego na nową kadencję (niezależnie od tego, czy skład organu się zmienił);

- przed złożeniem zawiadomienia o zamiarze nabycia kwalifikowanego pakietu akcji podmiotu nadzorowanego lub stania się jego podmiotem dominującym (w razie planowanych zmian w składzie organów);

- w razie zmiany podziału kompetencji w ramach organu (w tym w zakresie udziału w komitetach);

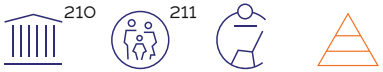

- przed przeprowadzeniem jakichkolwiek zmian składu organu podmiotu nadzorowanego, w szczególności powołania, odwołania, rezygnacji lub zawieszenia członków organu (lub bezpośrednio po, jeżeli z przyczyn niezależnych od podmiotu nadzorowanego nie było możliwe wcześniejsze przeprowadzenie oceny – np. w razie złożenia przez członka organu rezygnacji ze skutkiem natychmiastowym);

[200] Pkt 32.a Wytycznych EBA/ESMA.

[201] Art. 162 ust. 1 i ust. 2 pkt 7 UDUiR, art. 182 ust. 3 pkt 3 UDUiR.

[202] Art. 54 ust. 1 pkt 5 UOFE.

[203] Art. 169 ust. 1 UDUiR, art. 186 UDUiR.

[204] Pkt 32.b Wytycznych EBA/ESMA.

[205] Art. 368 § 4 ksh, art. 385 § 1 i 2 ksh, art. 117 ust. 3 UDUiR, art. 126 ust. 1 i 2 UDUiR, art. 180 i art. 181 UDUiR w zw. z art. 258 ust. 1 lit. c i art. 273 ust. 3 rozporządzenia nr 35/2015, pkt 1.42 Wytycznych EIOPA.

[206] Pkt 32.b Wytycznych EBA/ESMA.

[207] Art. 84 ust. 1 pkt 1 i art. 82 ust. 1 UDUiR w zw. z art. 258 ust. 1 lit. c i art. 273 ust. 3 rozporządzenia nr 35/2015.

[208] Pkt 32 Wytycznych EBA/ESMA.

[209] Art. 258 ust. 1 lit. c i art. 273 ust. 3 rozporządzenia nr 35/2015.

[210] Pkt 33.b Wytycznych EBA/ESMA.

[211] Art. 258 ust. 1 lit. c i 273 ust. 1-3 rozporządzenia nr 35/2015.

4.1.3. OCENA ZBIOROWEJ ODPOWIEDNIOŚCI ORGANÓW

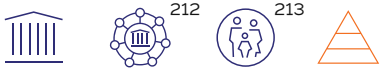

- kiedy następuje istotna zmiana w zakresie modelu biznesowego instytucji, gotowości do podejmowania ryzyka lub strategii dotyczących ryzyka bądź struktury na poziomie jednostkowym lub na poziomie grupy;

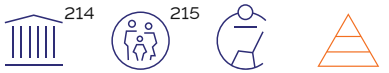

- w razie wyjścia na jaw nowych okoliczności mogących wpływać na ocenę zbiorowej odpowiedniości członków organu;

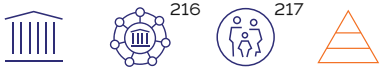

- w ramach kontroli/przeglądu ZŁK;

- w razie istotnej zmiany oceny odpowiedniości poszczególnych członków organu podmiotu nadzorowanego;

- przy powołaniu i każdej zmianie składu komitetu audytu[221] – pod kątem spełniania przez odpowiednią liczbę członków kryteriów niezależności oraz wiedzy i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych (tj. przestrzegania przepisów dotyczących powołania i składu komitetu audytu[222]);

- przy powierzeniu radzie nadzorczej in gremio pełnienia funkcji komitetu audytu[224] – pod kątem spełniania przez odpowiednią liczbę członków kryteriów niezależności oraz wiedzy i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych;

- każdorazowo w związku ze zmianą składu komitetu audytu – w zakresie spełniania przez odpowiednią liczbę członków kryteriów specyficznych dla komitetu audytu.

[212] Pkt 33.a Wytycznych EBA/ESMA.

[213] Art. 258 ust. 1 lit. c i art. 273 ust. 1-3 rozporządzenia nr 35/2015, Wytyczna 11 EIOPA.

[214] Pkt 33.c Wytycznych EBA/ESMA.

[215] Art. 258 ust. 1 lit. c i art. 273 ust. 1 i 3 rozporządzenia nr 35/2015, Wytyczna 11 EIOPA.

[216] Pkt 33 lit. b Wytycznych EBA/ESMA.

[217] Art. 258 ust. 1 lit. c i art. 273 ust. 1 rozporządzenia nr 35/2015, Wytyczna 11 EIOPA.

[218] Pkt 33 lit. c Wytycznych EBA/ESMA.

[219] Art. 258 ust. 1 lit. c i art. 273 ust. 1 i 3 rozporządzenia nr 35/2015, Wytyczna 11 EIOPA.

[220] Art. 129 ust. 1 i 3 UBRiNP.

[221] Dotyczy również połączonego komitetu audytu i ryzyka w banku innym niż istotny, w przypadku określonym w art. 9 cb ust. 5 UPB.

[222] Art. 192 ust. 1 pkt 5 UBRiNP.

[223] Art. 128 ust. 4 i 129 ust. 1 i 3 UBRiNP.

[224] W celu wykonywania obowiązków komitetu audytu określonych w UBRiNP, ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i rozporządzeniu nr 537/2014.

4.2. OCENA PROWADZONA PRZEZ ORGAN NADZORU W RAMACH NADZORU BIEŻĄCEGO

[225] Art. 22 ust. 2 i 3 oraz art. 22a ust. 1 i 2 UPB.

[226] Art. 22f ust. 3 UFB.

[227] Art. 49 ust. 1 UDUiR.

[228] Art. 22 ust. 2 i 3 oraz art. 22a ust. 1 i 2 UPB.

[229] Art. 49 ust. 1 UDUiR, art. 180 ust. 8 UDUiR.

[230] Pkt 28.a i b Wytycznych EBA/ESMA.

[231] Art. 52 ust. 1 UDUiR.

[232] Art. 59 ust. 3 UOFE.

[233] Pkt 181 Wytycznych EBA/ESMA.

[234] Art. 52 ust. 1 UDUiR.

4.2.1.

Pierwotna ocena odpowiedniości indywidualnej

Organ nadzoru dokonuje pierwotnej oceny członków organów podmiotu nadzorowanego każdorazowo:

- po otrzymaniu informacji o powołaniu osoby na nowe stanowisko w organie podmiotu nadzorowanego.

4.2.2.

Wtórna ocena odpowiedniości indywidualnej

Organ nadzoru dokonuje wtórnej oceny członków organu podmiotu nadzorowanego każdorazowo:

- po otrzymaniu informacji wynikających z oceny przeprowadzonej przez podmiot nadzorowany, a w przypadku zakładów ubezpieczeń po otrzymaniu informacji o powołaniu na kolejną kadencję;
- w razie wyjścia na jaw nowych okoliczności mogących wpływać na ocenę, w szczególności w odniesieniu do zidentyfikowanych przypadków potencjalnego konfliktu interesów;
- w razie zidentyfikowania istotnych nieprawidłowości w zakresie zarządzania podmiotem nadzorowanym w ramach inspekcji;

4.2.2. WTÓRNA OCENA ODPOWIEDNIOŚCI INDYWIDUALNEJ

- w razie nadania podmiotowi nadzorowanemu w ramach procesu BION w obszarze zarządzania oceny na poziomie:

  - dla banków w formie spółki akcyjnej: 3 lub gorszej;
  - dla zakładów ubezpieczeń: 3,25 lub gorszej;
  - dla banków spółdzielczych: 3,5 lub gorszej;

- w razie występowania regularnych lub rażących przypadków negatywnej wtórnej oceny indywidualnej lub kolektywnej członków zarządu – pod kątem rękojmi członków rady nadzorczej w kontekście powołania/pozostawienia takich osób w zarządzie;

- w razie zidentyfikowania istotnych naruszeń obowiązków członków zarządu, w tym w szczególności w zakresie wskazanym w pkt 3.2.1.2.3.4. – 11.;

- w razie zidentyfikowania istotnych naruszeń obowiązków członków rady nadzorczej, w tym w szczególności w zakresie wskazanym w pkt 3.2.1.2.3.4. – 11.

[235] Art. 22n ust. 5-7 UFBS.

[236] Art. 52 ust. 1 UDUiR.

[237] Art. 22a ust. 1 UPB.

[238] Art. 368 § 4 ksh, art. 117 ust. 3 UDUiR w zw. z art. 48 ust. 2 UDUiR.

[239] Art. 52 UDUiR.

4.2.3. OCENA ZBIOROWEJ ODPOWIEDNIOŚCI ORGANÓW

Organ nadzoru dokonuje pierwotnej oceny członków organów podmiotu nadzorowanego każdorazowo:

- po otrzymaniu informacji wynikających z oceny przeprowadzonej przez podmiot nadzorowany/w odniesieniu do zakładów ubezpieczeń po otrzymaniu informacji o powołaniu;[240] [241]
- w razie wyjścia na jaw nowych okoliczności mogących wpływać na ocenę zbiorowej odpowiedniości członków organu;[242] [243]
- w przypadku zidentyfikowania nieprawidłowości w zakresie zarządzania podmiotem nadzorowanym w ramach inspekcji;[244] [245]
- w razie nadania podmiotowi nadzorowanemu oceny w obszarze zarządzania w ramach procesu BION na poziomie:
  - dla banków w formie spółki akcyjnej: 3 lub gorszej;
  - dla zakładów ubezpieczeń: 3,25 lub gorszej;
  - dla banków spółdzielczych: 3,5 lub gorszej.
- każdorazowo w związku z otrzymaną informacją o zmianie składu komitetu audytu – w zakresie spełniania przez odpowiednią liczbę członków kryteriów specyficznych dla komitetu audytu.[246] [247]

[240] Art. 174 i 180 Wytycznych EBA/ESMA.

[241] Pkt 1.49 Wytycznych EIOPA.

[242] Pkt 33c Wytycznych EBA/ESMA.

[243] Pkt 1.49 Wytycznych EIOPA.

[244] Pkt 181 Wytycznych EBA/ESMA.

[245] Pkt 1.49 Wytycznych EIOPA.

[246] Art. 133a ust. 1 i 2 UPB; pkt 181 Wytycznych EBA/ESMA.

[247] Pkt 1.49 Wytycznych EIOPA.

4.3. OCENA PROWADZONA PRZEZ ORGAN NADZORU W RAMACH SFORMALIZOWANEGO POSTĘPOWANIA

4.3.1. Pierwotna ocena odpowiedniości indywidualnej

Organ nadzoru dokonuje sformalizowanej (w ramach postępowania administracyjnego) pierwotnej oceny indywidualnej odpowiedniości członków organu podmiotu nadzorowanego każdorazowo:

- w ramach oceny wniosku o wyrażenie zgody na utworzenie nowego podmiotu lub rozpoczęcie jego działalności – w odniesieniu do zarządu i rady nadzorczej;
- w ramach oceny wniosku o zmianę zasięgu terytorialnego lub rzeczowego zakresu działalności zakładu ubezpieczeń lub oddziału;
- w ramach oceny zawiadomienia o zamiarze nabycia kwalifikowanego pakietu akcji podmiotu nadzorowanego lub stania się jego podmiotem dominującym (w razie planowanych zmian w składzie organów);
- w ramach rozpatrywania wniosku o wyrażenie zgody na powołanie prezesa zarządu podmiotu nadzorowanego;
  Wniosek należy złożyć i rozpatrzyć przed powołaniem kandydata na stanowisko prezesa zarządu. Skuteczność powołania zależy od zgody KNF; dobrą praktyką w tym zakresie jest podjęcie uchwały powołującej prezesa zarządu pod warunkiem uzyskania zgody KNF;
- w ramach rozpatrywania wniosku o wyrażenie zgody na powołanie osoby na stanowisko członka zarządu jednostki zarządzającej systemem ochrony;
  Wniosek powinien zostać złożony i rozpatrzony przed powołaniem kandydata na stanowisko członka zarządu. Dobrą praktyką w tym zakresie jest podjęcie przez radę nadzorczą uchwały w sprawie powołania kandydata na stanowisko członka zarządu pod warunkiem uzyskania zgody KNF;

[248] Art. 30 ust. 1 pkt 2 UPB.

[249] Art. 22f ust. 3 UFBS – w procesie tworzenia instytucjonalnych systemów ochrony ocenie podlega wyłącznie zarząd – rada nadzorcza nie jest oceniana.

[250] Art. 170 ust. 1 pkt 2 UDUiR, art. 188 ust. 1 pkt 2 UDUiR.

[251] Art. 57 pkt 4 UOFE.

[252] Art. 170 ust. 1 pkt 2 UDUiR, art. 188 ust. 1 pkt 2 UDUiR.

[253] Art. 25 ust. 2 pkt 2 UPB.

[254] Art. 90 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 3 i 4 UDUiR.

[255] Art. 22b ust. 1 i 3 UPB.

[256] Art. 51 ust. 1 UDUiR, art. 175 UDUiR.

[257] Art. 22f ust. 3 UFBS.

4.3.1. PIERWOTNA OCENA ODPOWIEDNIOŚCI INDYWIDUALNEJ

- w ramach rozpatrywania wniosku o wyrażenie zgody na powołanie osoby na stanowisko członka zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności podmiotu nadzorowanego lub na powierzenie członkowi zarządu nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem istotnym.

  Wniosek powinien zostać złożony i rozpatrzony przed powierzeniem kandydatowi odpowiedzialności za nadzór nad zarządzaniem ryzykiem istotnym. Dobrą praktyką w tym zakresie jest podjęcie przez radę nadzorczą uchwały w sprawie powierzenia lub powołania kandydata na stanowisko nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym pod warunkiem uzyskania zgody KNF;

- w ramach rozpatrywania wniosku o wyrażenie zgody na powołanie członka zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem zakładu ubezpieczeń.

> Wniosek powinien zostać złożony i rozpatrzony przed powierzeniem kandydatowi odpowiedzialności za nadzór nad zarządzaniem ryzykiem.

Skuteczność powołania zależy od zgody KNF. Dobrą praktyką w tym zakresie jest podjęcie uchwały w sprawie powołania kandydata na stanowisko/powierzenia odpowiedzialności za nadzorowanie zarządzania ryzykiem pod warunkiem uzyskania zgody KNF;

- w ramach rozpatrywania wniosku o wyrażenie zgody na powołanie dyrektora oddziału lub jego zastępcy.
  Wniosek powinien zostać złożony i rozpatrzony przed objęciem funkcji przez kandydata;

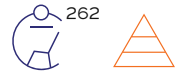

- w ramach rozpatrywania wniosku o wydanie zezwolenia na powołanie członka zarządu lub rady nadzorczej towarzystwa emerytalnego (pełna reglamentacja a priori)[263].
  Skuteczność powołania zależy od zezwolenia KNF, niemniej jednak dobrą praktyką w tym zakresie jest podjęcie uchwały w sprawie powołania kandydata pod warunkiem uzyskania zezwolenia KNF.

[258] Art. 22b ust. 1 i 3 UPB.

[259] Zgodnie z art. 20a UPB, w przypadku banku spółdzielczego zrzeszonego w banku zrzeszającym, członkiem zarządu nadzorującym zarządzanie ryzykiem istotnym jest prezes zarządu.

[260] Art. 51 ust. 1 UDUiR.

[261] Art. 51 ust. 1 w zw. z art. 175 UDUiR.

[262] Art. 59 ust. 1 UOFE.

[263] Z wyjątkiem członków Rady Nadzorczej PrTE powoływanych przez członków pracowniczego funduszu w trybie art. 45 UOFE.

4.3.2. WTÓRNA OCENA ODPOWIEDNIOŚCI INDYWIDUALNEJ

Organ nadzoru dokonuje sformalizowanej (w ramach postępowania administracyjnego) ponownej oceny indywidualnej odpowiedniości członków organu podmiotu nadzorowanego każdorazowo:

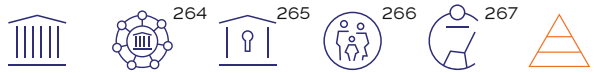

- w razie podejrzenia, że członek organu instytucji nadzorowanej nie spełnia kryteriów odpowiedniości (w tym w zakresie rękojmi z uwagi na karalność lub toczące się postępowania przygotowawcze przed organami ścigania).

4.3.3. Ocena zbiorowej odpowiedniości organów

Organ nadzoru dokonuje sformalizowanej (w ramach postępowania administracyjnego) oceny zbiorczej odpowiedniości organów podmiotu nadzorowanego każdorazowo:

- w ramach rozpatrywania wniosku o wydanie zezwolenia na utworzenie podmiotu nadzorowanego/rozpoczęcie działalności;

- w ramach oceny zawiadomienia o zamiarze nabycia kwalifikowanego pakietu akcji podmiotu nadzorowanego lub stania się jego podmiotem dominującym (w razie planowanych zmian w składzie organów).

[264] Art. 22d UPB.

[265] Art. 22n ust. 7 UFBS w zw. z art. 22b ust. 3 pkt 1-3 UPB.

[266] Art. 52 ust. 1 UDUiR.

[267] Cofnięcie zezwolenia na powołanie na podstawie art. 59 ust. 3 i 4 UOFE.

[268] Pkt 32.a Wytycznych EBA/ESMA.

[269] Art. 170 ust. 1 pkt 2 UDUiR i art. 188 ust. 1 pkt 2 UDUiR w zw. z art. 273 ust. 3 rozporządzenia nr 35/2015.

[270] Art. 53 w zw z. art. 54 ust. 1 pkt 5 UOFE.

[271] Pkt 32.b Wytycznych EBA/ESMA.

[272] Art. 90 ust. 2 pkt 3 i 4 UDUiR w zw. z art. 273 ust. 3 rozporządzenia nr 35/2015.

5. SKUTKI OCENY

Poniżej opisano skutki przeprowadzenia oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych, a także kandydatów na te stanowiska, w postaci działań, które należy podjąć w związku z przeprowadzeniem oceny i jej wynikami.

Odrębnie zgrupowano działania, które powinien przeprowadzić podmiot nadzorowany, odrębnie zaś Komisja Nadzoru Finansowego jako organ nadzoru. W każdej z tych grup wyróżnione zostały skutki oceny indywidualnej pierwotnej (tj. przed powołaniem na stanowisko), wtórnej (w odniesieniu do osób już pełniących funkcje) oraz oceny zbiorczej odpowiedniości organów.

5.1. DZIAŁANIA PODMIOTU NADZOROWANEGO

5.1.1. Działania związane z wynikami pierwotnej oceny indywidualnej

5.1.1.1.

Każdorazowo po przeprowadzonej ocenie indywidualnej i powołaniu członków zarządu lub rady nadzorczej...

- podmiot nadzorowany dokumentuje wyniki oceny (wraz z ewentualnymi zaleceniami) i przekazuje: radzie nadzorczej (o ile ocena nie była prowadzona przez radę nadzorczą) – informację o wynikach i dokumentację oceny, oraz KNF – informację o wynikach oceny, a na jej żądanie również dokumentację oceny.

5.1.1.2.

Każdorazowo po przeprowadzonej ocenie indywidualnej i powołaniu dyrektora oddziału lub jego zastępcy...

- podmiot nadzorowany dokumentuje wyniki oceny i przekazuje informację KNF.

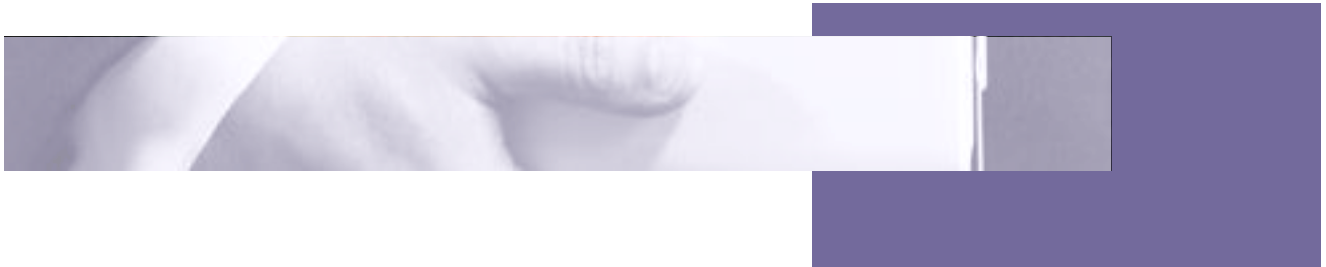

[273] Art. 22 ust. 3 i art. 22a ust. 2 UPB.

[274] Art. 49 ust. 1 i ust. 4 UDUiR.

[275] Art. 180 ust. 8 UDUiR.

5.1.1. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z WYNIKAMI PIERWOTNEJ OCENY INDYWIDUALNEJ

5.1.1.3.

W razie negatywnej oceny pierwotnej kandydata na stanowisko członka organu podmiotu nadzorowanego...

- ...w zakresie rękojmi – podmiot nadzorowany rezygnuje z powołania danej osoby na stanowisko;

- ...we wskazanych niżej obszarach – podmiot nadzorowany wstrzymuje się z powołaniem danej osoby na stanowisko oraz analizuje możliwości usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym w szczególności:

  - ...w obszarze wykształcenia, doświadczenia i umiejętności – podmiot nadzorowany analizuje możliwość uzupełnienia braków kandydata w tym zakresie, np. w drodze zapewnienia dodatkowych szkoleń przed przeprowadzeniem ponownej oceny;

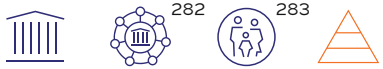

  - ... w obszarze poświęcania czasu – podmiot nadzorowany analizuje możliwość wprowadzenia rozwiązań umożliwiających zwiększenie zaangażowania kandydata (np. rezygnacja z innych pełnionych funkcji) lub zmniejszenia wymogów (np. ograniczenie przewidzianego zakresu kompetencji i powierzenia części kompetencji innemu członkowi zarządu);

  - ...w obszarze liczby pełnionych równolegle stanowisk – podmiot nadzorowany analizuje możliwość ograniczenia liczby pełnionych stanowisk (np. rezygnacja z innych pełnionych funkcji);

  - ...w obszarze niezależności osądu – podmiot nadzorowany analizuje możliwość wdrożenia rozwiązań mających na celu usunięcie wątpliwości co do niezależności osądu kandydata (np. wdrożenie rozwiązań zapobiegających występowaniu konfliktu interesów);

[276] Art. 22 ust. 2 i art. 22a ust. 1 UPB.

[277] Art. 368 § 4 ksh, art. 117 ust. 3 UDUiR, art. 385 § 1 i 2 ksh, art. 126 ust. 1 i 2 UDUiR i art. 180 ust. 1 UDUiR w zw. z art. 48 ust. 1 pkt 3 i 4 i ust. 2 UDUiR.

[278] Pkt 147 lit. g, pkt 162-169 Wytycznych EBA/ESMA.

[279] Art. 258 ust. 1 lit. d rozporządzenia nr 35/2015, pkt 1.42 Wytycznych EIOPA.

[280] Pkt 168 Wytycznych EBA/ESMA.

[281] Art. 258 ust. 1 lit. d rozporządzenia nr 35/2015, pkt 1.42 Wytycznych EIOPA.

[282] Pkt 168 Wytycznych EBA/ESMA.

[283] Pkt 1.42 Wytycznych EIOPA.

[284] Pkt 168 Wytycznych EBA/ESMA.

[285] Pkt 1.42 Wytycznych EIOPA.

[286] Pkt 168 Wytycznych EBA/ESMA.

[287] Pkt 1.42 Wytycznych EIOPA.

5.1.1. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z WYNIKAMI PIERWOTNEJ OCENY INDYWIDUALNEJ

- ...podmiot nadzorowany przeprowadza ocenę zbiorowej odpowiedniości organu, uwzględniającą brak możliwości niezwłocznego powołania ocenianej osoby w skład zarządu;

- ...podmiot nadzorowany niezwłocznie informuje KNF o negatywnym wyniku oceny oraz o podjętych w związku z nim działaniach.

5.1.1.4.

W razie negatywnej oceny pierwotnej kandydata na stanowisko prezesa zarządu...

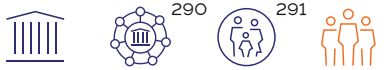

- podmiot nadzorowany niezwłocznie podejmuje działania zmierzające do wyłonienia innego kandydata na stanowisko prezesa zarządu zgodnie z przyjętym planem sukcesji.

5.1.1.5.

W razie negatywnej oceny pierwotnej kandydata na stanowisko członka zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem (w sektorze bankowym – ryzykiem istotnym), a w odniesieniu do zakładów ubezpieczeń członka zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem...

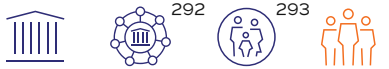

- podmiot nadzorowany niezwłocznie podejmuje działania zmierzające do wyłonienia innego kandydata na stanowisko członka zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym/w odniesieniu do zakładów ubezpieczeń członka zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem.

[288] Art. 22aa ust. 9 UPB; pkt 150-152 Wytycznych EBA/ESMA.

[289] Art. 273 ust. 3 rozporządzenia nr 35/2015.

[290] Pkt 130 i 134 Wytycznych EBA/ESMA.

[291] Art. 54 UDUiR.

[292] Pkt 130 i 134 Wytycznych EBA/ESMA.

[293] Art. 54 UDUiR.

5.1.1. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z WYNIKAMI PIERWOTNEJ OCENY INDYWIDUALNEJ

5.1.1.6.

W razie negatywnej oceny pierwotnej kandydata na stanowisko dyrektora oddziału lub jego zastępcy…

294

- podmiot nadzorowany niezwłocznie podejmuje działania zmierzające do wyłonienia innego kandydata na stanowisko dyrektora oddziału lub jego zastępcy zgodnie z przyjętym planem sukcesji.

5.1.1.7.

W razie negatywnej oceny pierwotnej kandydata na stanowisko członka zarządu jednostki zarządzającej w zakresie…

295

- rękojmi, w szczególności w zakresie reputacji, uczciwości i rzetelności podmiot nadzorowany rezygnuje z powołania danej osoby na stanowisko;

296

- wiedzy, umiejętności lub doświadczenia odpowiednich do pełnionej funkcji, podmiot nadzorowany rezygnuje lub wstrzymuje się z powołaniem danej osoby na stanowisko oraz analizuje możliwości usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, np. w drodze zapewnienia dodatkowych szkoleń przed przeprowadzeniem ponownej oceny.

[294] Art. 181 UDUiR.

[295] Art. 22f ust. 2a UFBS.

[296] Art. 22f ust. 2a UFBS.

5.1.2. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z WYNIKAMI WTÓRNEJ OCENY INDYWIDUALNEJ

5.1.2.1.

Każdorazowo po przeprowadzonej ocenie wtórnej członków zarządu albo rady nadzorczej lub powołaniu w skład organów...

- podmiot nadzorowany dokumentuje wyniki oceny (wraz z ewentualnymi zaleceniami) i przekazuje: radzie nadzorczej (o ile ocena nie była prowadzona przez radę nadzorczą) – informację o wynikach i dokumentację oceny; oraz KNF – informację o wynikach oceny, a na jej żądanie również dokumentację oceny.

5.1.2.2.

Każdorazowo po przeprowadzonej ocenie zbiorowej dyrektora oddziału i jego zastępców...

- podmiot nadzorowany dokumentuje wyniki oceny i przekazuje informację KNF.

5.1.2.3.

W razie negatywnej oceny wtórnej członka organu podmiotu nadzorowanego...

- podmiot nadzorowany dokumentuje wyniki oceny (wraz z ewentualnymi zaleceniami) i przekazuje radzie nadzorczej (o ile ocena nie była prowadzona przez radę nadzorczą) i KNF informację o wynikach oceny, a na jej żądanie również dokumentację przeprowadzonej oceny.

[297] Art. 22 ust. 3 i art. 22a ust. 2 UPB.

[298] Art. 49 ust. 1 i ust. 4 UDUiR, art. 180 ust. 8 UDUiR.

[299] Art. 180 ust. 8 UDUiR.

[300] Art. 22 ust. 2 i art. 22a ust. 1 w zw. z art. 22aa UPB.

[301] Art. 48 ust. 1 i 2 i art. 50 ust. 4 i 6 UDUiR, art. 180 ust. 1, ust. 4 i ust. 7 UDUiR, art. 258 ust. 1 lit. c i d rozporządzenia nr 35/2015.

5.1.2. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z WYNIKAMI WTÓRNEJ OCENY INDYWIDUALNEJ

Jeżeli ocena dotyczy poniższych obszarów, podmiot analizuje możliwości zastosowania środków naprawczych w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym w szczególności w razie negatywnej oceny w obszarze:

- ...wykształcenia, doświadczenia i umiejętności – podmiot nadzorowany analizuje możliwość uzupełnienia braków osoby podlegającej ocenie w tym zakresie, np. w drodze zapewnienia dodatkowych szkoleń przed przeprowadzeniem ponownej oceny;

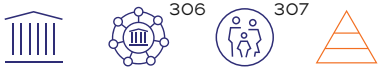

- ... poświęcania czasu – podmiot nadzorowany analizuje możliwość wprowadzenia rozwiązań umożliwiających zwiększenie zaangażowania osoby podlegającej ocenie (np. rezygnacja z innych pełnionych funkcji) lub zmniejszenia wymogów (np. ograniczenie przewidzianego zakresu kompetencji i powierzenia części kompetencji innemu członkowi zarządu);

- ...liczby pełnionych równolegle stanowisk – podmiot nadzorowany analizuje możliwość ograniczenia liczby pełnionych stanowisk (np. rezygnacja z innych pełnionych funkcji);

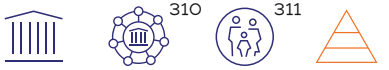

- ...niezależności osądu – podmiot nadzorowany analizuje możliwość wdrożenia rozwiązań mających na celu usunięcie wątpliwości co do niezależności osądu osoby podlegającej ocenie (np. wdrożenie rozwiązań zapobiegających występowaniu konfliktu interesów);

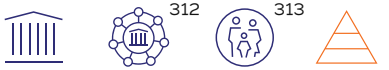

podmiot nadzorowany niezwłocznie informuje KNF o negatywnym wyniku oceny oraz o podjętych w związku z nim działaniach;

podmiot nadzorowany dokonuje oceny zbiorowej organu, z uwzględnieniem konieczności odwołania/zawieszenia negatywnie ocenionej osoby.

[302] Pkt 147 lit. g, pkt 162-169 Wytycznych EBA/ESMA.

[303] Art. 273 ust. 1 rozporządzenia nr 35/2015, pkt 1.42 Wytycznych EIOPA.

[304] Pkt 168 Wytycznych EBA/ESMA.

[305] Art. 273 ust. 1 rozporządzenia nr 35/2015, pkt 1.42 Wytycznych EIOPA.

[306] Pkt 168 Wytycznych EBA/ESMA.

[307] Art. 273 ust. 1 rozporządzenia nr 35/2015, pkt 1.42 Wytycznych EIOPA.

[308] Pkt 168 Wytycznych EBA/ESMA.

[309] Art. 273 ust. 1 rozporządzenia nr 35/2015, pkt 1.42 Wytycznych EIOPA.

[310] Pkt 168 Wytycznych EBA/ESMA.

[311] Art. 273 ust. 1 rozporządzenia nr 35/2015, pkt 1.42 Wytycznych EIOPA.

[312] Pkt 161 Wytycznych EBA/ESMA.

[313] Art. 49 ust. 1 i ust. 3 UDUiR, art. 180 ust. 8 UDUiR.

[314] Art. 24 b Wytycznych EBA/ESMA.

[315] Art. 258 ust. 1 lit. c i art. 273 ust. 1 i 3 rozporządzenia nr 35/2015.

5.1.3. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z WYNIKAMI OCENY ZBIOROWEJ ODPOWIEDNIOŚCI

5.1.3.1.

Każdorazowo po przeprowadzonej ocenie zbiorowej członków zarządu albo rady nadzorczej lub powołaniu w skład organów...

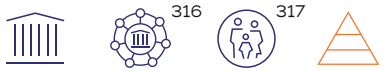

- podmiot nadzorowany dokumentuje wyniki oceny (wraz z ewentualnymi zaleceniami) i przekazuje je radzie nadzorczej i KNF.

5.1.3.2.

Każdorazowo po przeprowadzonej ocenie zbiorowej dyrektora oddziału i jego zastępców...

- podmiot nadzorowany dokumentuje wyniki oceny i przekazuje informację KNF.

5.1.3.3.

W razie negatywnej oceny zbiorowej odpowiedniości organu podmiotu nadzorowanego (w tym w zakresie kryteriów ilościowych)...

- podmiot nadzorowany niezwłocznie informuje KNF o negatywnej ocenie;

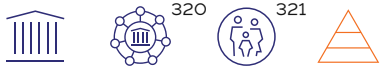

- podmiot nadzorowany niezwłocznie podejmuje środki zaradcze obejmujące w szczególności: dostosowanie podziału obowiązków pomiędzy członkami organu; wymianę pewnych członków; rekrutację dodatkowych członków; podjęcie ewentualnych środków w celu zminimalizowania konfliktu interesów; organizację szkolenia dla pojedynczych członków; lub organizację szkolenia dla organu jako całości, aby zapewnić odpowiedniość indywidualną i zbiorową organu.

[316] Art. 22 ust. 3 i art. 22a ust. 2 UPB.

[317] Art. 49 ust. 1 i ust. 4 UDUiR, art. 180 ust. 8 UDUiR.

[318] Art. 180 ust. 8 UDUiR.

[319] Pkt 161 Wytycznych EBA/ESMA.

[320] Pkt 166 i 168 Wytycznych EBA/ESMA.

[321] Art. 258 ust. 1 lit c i art. 273 ust. 1 i 3 rozporządzenia nr 35/2015, pkt 1.42 i 1.43 Wytycznych EIOPA.

5.1.3. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z WYNIKAMI OCENY ZBIOROWEJ ODPOWIEDNIOŚCI

5.1.3.4.

W razie stwierdzenia przez podmiot nadzorowany...

- przekroczenia przez pracowników banku spółdzielczego, będących jego członkami, udziału 1/5 w składzie rady nadzorczej banku spółdzielczego

lub

- że osoby zajmujące stanowiska kierownicze w banku są członkami rady nadzorczej...

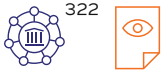

› podmiot nadzorowany niezwłocznie podejmuje działania w celu przywrócenia zgodnego z prawem składu osobowego;

› rada nadzorcza powstrzymuje się z podejmowaniem uchwał, gdyż uchwały rady nadzorczej o składzie nieodpowiadającym przepisowi są nieważne, bez względu na udział pracowniczy w quorum przy ich podejmowaniu.

5.1.3.5.

W razie negatywnej oceny zbiorowej odpowiedniości zarządu podmiotu nadzorowanego...

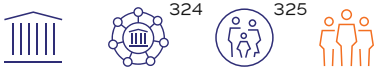

› walne zgromadzenie/organ właściwy w zakresie powołania członków rady nadzorczej podejmuje ocenę indywidualnej i zbiorowej odpowiedniości rady nadzorczej w kontekście wywiązywania się z obowiązków dotyczących zapewnienia odpowiedniego składu zarządu.

[322] Art. 11 ust. 2 UFBS.

[323] Art. 11 ust. 2 UFBS.

[324] Art. 22a ust. UPB.

[325] Art. 258 ust. 1 lit. c i d rozporządzenia nr 35/2015 w zw. z art. 368 § 4 ksh i art. 117 ust. 3 UDUiR.

5.2. DZIAŁANIA ORGANU NADZORU

5.2.1. Działania związane z wynikami pierwotnej oceny indywidualnej

5.2.1.1.

W razie negatywnej oceny pierwotnej kandydata na stanowisko członka organu podmiotu nadzorowanego…

- organ nadzoru rozważy zasadność wezwania podmiotu nadzorowanego do przedstawienia informacji i wyjaśnień na temat działań planowanych w celu usunięcia zidentyfikowanych braków, wskazując jednocześnie możliwe do zastosowania środki, w tym w szczególności: zorganizowanie określonego szkolenia dla pojedynczych lub wszystkich członków organu, zmianę podziału zadań pomiędzy członków organu; odmowę powołania proponowanego członka lub wymianę pewnych członków; zmianę składu organu zarządzającego zapewniającą odpowiedniość indywidualną i zbiorową organu zarządzającego;

- organ nadzoru informuje właściwe władze nadzorcze państw członkowskich UE, w których osoba negatywnie oceniona pełni funkcje kierownicze w podmiotach nadzorowanych;

- organ nadzoru wydaje decyzję w sprawie odmowy wydania zezwolenia na powołanie członka zarządu lub rady nadzorczej.

[326] Pkt 191 Wytycznych EBA/ESMA.

[327] Art. 335 ust. 2 pkt 1 UDUiR.

[328] Pkt 193 Wytycznych EBA/ESMA.

[329] Pkt 2.4.5 Decyzji Rady Organów Nadzoru (BoS) w sprawie współpracy organów nadzoru ubezpieczeń.

[330] Art. 59 ust. 1a UOFE.

5.2.1. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z WYNIKAMI PIERWOTNEJ OCENY INDYWIDUALNEJ

5.2.1.2.

W razie negatywnej oceny pierwotnej kandydata na stanowisko prezesa zarządu…

- organ nadzoru wydaje decyzję odmawiającą wyrażenia zgody na powołanie danej osoby na stanowisko prezesa zarządu.

5.2.1.3.

W razie negatywnej oceny pierwotnej kandydata na stanowisko członka zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym, a w odniesieniu do zakładów ubezpieczeń członka zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem…

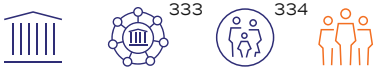

- organ nadzoru wydaje decyzję odmawiającą wyrażenia zgody na powołanie danej osoby na stanowisko członka zarządu lub powierzenie odpowiedzialności za zarządzanie ryzykiem istotnym/w odniesieniu do zakładów ubezpieczeń członka zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem.

5.2.1.4.

W razie negatywnej oceny pierwotnej kandydata na stanowisko dyrektora oddziału lub jego zastępcy…

- organ nadzoru wydaje decyzję odmawiającą wyrażenia zgody na powołanie danej osoby na stanowisko dyrektora oddziału lub jego zastępcy.

[331] Art. 22b ust. 1 i 3 UPB.

[332] Art. 51 ust. 3 i 4 UDUiR.

[333] Art. 22b ust. 1 i 3 UPB.

[334] Art. 51 ust. 3 i 4 UDUiR.

[335] Art. 51 ust. 3 i 4 UDUiR w zw. z art. 175 UDUiR.

5.2.1. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z WYNIKAMI PIERWOTNEJ OCENY INDYWIDUALNEJ

5.2.1.5.

W razie negatywnej oceny pierwotnej kandydata na stanowisko członka organu dokonywanej w ramach oceny zawiadomienia o zamiarze nabycia kwalifikowanego pakietu akcji lub stania się podmiotem dominującym...

- organ nadzoru wydaje decyzję sprzeciwiającą się transakcji wskazanej w zawiadomieniu.

5.2.1.6.

W razie negatywnej oceny pierwotnej kandydata na stanowisko członka organu dokonywanej w ramach oceny wniosku o zgodę na utworzenie/rozpoczęcie działalności przez podmiot nadzorowany/zmianę terytorialnego lub rzeczowego zakresu działalności...

- organ nadzoru wydaje decyzję odmawiającą zgody na utworzenie/rozpoczęcie działalności przez podmiot nadzorowany/zmianę zasięgu terytorialnego lub rzeczowego zakresu działalności.

5.2.1.7.

W razie negatywnej oceny pierwotnej kandydata na stanowisko członka zarządu jednostki zarządzającej IPS...

- organ nadzoru wydaje decyzję odmawiającą wyrażenia zgody na powołanie danej osoby na stanowisko.

[336] Art. 25h ust. 2 pkt 2 UPB.

[337] Art. 90 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 3 i 4 UDUiR.

[338] Art. 30 ust. 1 pkt 2 UPB.

[339] Art. 170 ust. 1 pkt 2 UDUiR i art. 188 ust. 1 pkt 2 UDUiR.

[340] Art. 57 pkt 4 UOFE.

[341] Art. 22f ust. 3 UFBS.

5.2.2. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z WYNIKAMI WTÓRNEJ OCENY INDYWIDUALNEJ

5.2.2.1.

W razie przedstawienia członkowi organu podmiotu nadzorowanego zarzutów w postępowaniu karnym lub w sprawie o przestępstwo skarbowe lub w przypadku spowodowania znacznych strat majątkowych w podmiocie...

- organ nadzoru analizuje zasadność zastosowania środka w postaci zawieszenia członka organu w czynnościach.

5.2.2.2.

W razie prawomocnego skazania członka zarządu za przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe, z wyłączeniem przestępstw ściganych z oskarżenia prywatnego, lub w razie niepoinformowania KNF przez członka zarządu w terminie 30 dni od dnia postawienia mu zarzutów w postępowaniu karnym, z wyłączeniem zarzutów dotyczących przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego, lub w postępowaniu w sprawie o przestępstwo skarbowe...

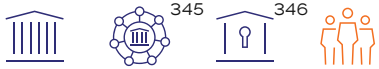

- organ nadzoru odwołuje członka zarządu.

5.2.2.3.

W razie niespełnienia przez członka organu jednostki zarządzającej IPS wymogów określonych w art. 22aa UPB, tj. w razie negatywnej oceny w obszarach wiedzy, umiejętności lub doświadczenia odpowiednich do pełnionej funkcji i powierzonych obowiązków, oraz w razie negatywnej oceny rękojmi należytego wykonywania obowiązków...

- organ nadzoru odwołuje członka zarządu.

[342] Art. 138 ust. 4 UPB.

[343] Art. 22n ust. 6 UFBS.

[344] Art. 362 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 UDUiR.

[345] Art. 138 ust. 4a i 5 UPB.

[346] Art. 22n ust. 7 UFBS w zw. z art. 22b ust. 3 pkt 2 i 3 UPB oraz art. 138 ust. 4a i 5 UPB.

[347] Art. 22n ust. 7 UFBS w zw. z art. 22b ust. 3 pkt 1 UPB.

5.2.2. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z WYNIKAMI WTÓRNEJ OCENY INDYWIDUALNEJ

5.2.2.4.

W razie negatywnej oceny wtórnej członka organu podmiotu nadzorowanego...

- organ nadzoru analizuje zasadność zastosowania środków nadzorczych, takich jak zawieszenie członka organu w czynnościach lub wystąpienie o jego odwołanie, a w odniesieniu do zakładów ubezpieczeń także stwierdzenie, w drodze decyzji, niespełniania przez daną osobę wymagań dotyczących pełnienia kluczowej funkcji;

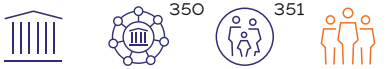

- organ nadzoru rozważy zasadność wezwania podmiotu nadzorowanego do podjęcia odpowiednich środków w celu usunięcia zidentyfikowanych braków, w tym w szczególności: zorganizowania określonego szkolenia dla pojedynczych lub wszystkich członków organu, zmiany podziału zadań pomiędzy członków organu; odmowy przyjęcia proponowanego członka lub wymiany pewnych członków; zmiany składu organu zarządzającego, aby zapewnić odpowiedniość indywidualną i zbiorową organu zarządzającego;

- organ nadzoru informuje właściwe władze nadzorcze państw członkowskich UE, w których osoba negatywnie oceniona pełni funkcje kierownicze w podmiotach nadzorowanych;

- organ nadzoru analizuje zasadność uwzględnienia negatywnej oceny w procesie BION lub zmiany nadanej podmiotowi oceny BION;

- organ nadzoru analizuje zasadność modyfikacji planu inspekcji w celu skontrolowania obszaru nadzorowanego przez negatywnie ocenioną osobę i/lub realizacji polityki odpowiedniości w podmiocie nadzorowanym;

- organ nadzoru cofa zezwolenie na powołanie członka zarządu lub rady nadzorczej.

[348] Art. 30 ust. 1 pkt 2 UPB.

[349] Art. 52, art. UDUiR i art. 362 ust. 1 pkt 3 i 4 i ust. 2 UDUiR.

[350] Pkt 191 Wytycznych EBA/ESMA.

[351] Art. 335 ust. 2 pkt 1 UDUiR.

[352] Pkt 193 Wytycznych EBA/ESMA.

[353] Pkt 2.4.5 Decyzji Rady Organów Nadzoru (BoS) w sprawie współpracy organów nadzoru ubezpieczeń.

[354] Art. 341 UDUiR.

[355] Art. 342 ust. 1 i art. 344 ust. 1 UDUiR.

[356] Art. 59 ust. 3 UOFE.

5.2.3. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z WYNIKAMI OCENY ZBIOROWEJ ODPOWIEDNIOŚCI

5.2.3.1.

W razie negatywnej oceny zbiorowej odpowiedniości organu podmiotu nadzorowanego...

- organ nadzoru analizuje zasadność wezwania podmiotu nadzorowanego do podjęcia odpowiednich środków w celu usunięcia zidentyfikowanych braków, w tym w szczególności: zorganizowania określonego szkolenia dla pojedynczych lub wszystkich członków organu, zmiany podziału zadań pomiędzy członków organu; odmowy powołania proponowanego członka lub wymiany pewnych członków; zmiany składu organu zarządzającego, aby zapewnić odpowiedniość indywidualną i zbiorową organu zarządzającego.

5.2.3.2.

W razie negatywnej oceny zbiorowej odpowiedniości organu dokonywanej w ramach oceny wniosku o zgodę na utworzenie/rozpoczęcie działalności przez podmiot nadzorowany/zmianę zasięgu terytorialnego lub rzeczowego zakresu działalności...

- organ nadzoru wydaje decyzję odmawiającą zgody na utworzenie/rozpoczęcie działalności przez podmiot nadzorowany/zmianę zasięgu terytorialnego lub rzeczowego zakresu działalności.

5.2.3.3.

W razie negatywnej oceny zbiorowej odpowiedniości organu dokonywanej w ramach oceny zawiadomienia o zamiarze nabycia kwalifikowanego pakietu akcji lub stania się podmiotem dominującym...

- organ nadzoru wydaje decyzję sprzeciwiającą się transakcji wskazanej w zawiadomieniu.

[357] Pkt 191 Wytycznych EBA/ESMA.

[358] Art. 335 ust. 2 pkt 1 UDUiR.

[359] Art. 30 ust. 1 pkt 2 UPB.

[360] Art. 170 ust. 1 pkt 2 UDUiR, art. 188 ust. 1 pkt 2 UDUiR.

[361] Art. 25h ust. 2 pkt 2 UPB.

[362] Art. 90 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 3 i 4 UDUiR.

5.2.3. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z WYNIKAMI OCENY ZBIOROWEJ ODPOWIEDNIOŚCI

5.2.3.4.

W razie negatywnej oceny wtórnej organów systemu ochrony w zakresie stwierdzenia niere-alizowania zaleceń, wykonywania działalności z naruszeniem prawa, umowy systemu ochrony lub statutu, lub stwarzania zagrożenia dla interesów uczestników systemu ochrony...

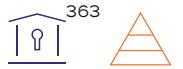

- organ nadzoru może wystąpić do właściwego organu z wnioskiem o odwołanie albo odwołać prezesa, wiceprezesa lub innego członka organu zarządzającego systemem ochrony odpowie-dzialnego za stwierdzone nieprawidłowości;

- organ nadzoru może zawiesić w czynnościach członków organu zarządzającego systemem ochrony do czasu podjęcia uchwały w sprawie wniosku o ich odwołanie przez odpowiedni organ na najbliższym posiedzeniu (zawieszenie w czynnościach polega na wyłączeniu z podejmowania decyzji);

- organ nadzoru może uchylić decyzję o uznaniu systemu ochrony.

5.2.3.5.

W razie stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących funkcjonowania komitetu audytu oraz nie-przestrzegania przepisów dotyczących powołania, składu i funkcjonowania komitetu audytu...

- organ nadzoru stosuje sankcje nadzorcze, tj. nakłada kary administracyjne (kara pieniężna lub zakaz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego w JZP przez osoby odpowiedzialne za naruszenie przepisów UBRiNP lub rozporządzenia nr 537/2014 przez okres od roku do 3 lat).

[363] Art. 22n ust. 5 pkt 1 UFBS.

[364] Art. 22n ust. 5 pkt 2 UFBS.

[365] Art. 22n ust. 5 pkt 3 UFBS.

[366] Art. 192 ust. 1 pkt 5 i art. 193 ust. 1 UBRiNP.

6. NARZĘDZIA WSPIERAJĄCE OCENĘ

6.1. FORMULARZE OCENY

6.1.1. Formularze oceny pierwotnej

Nieodłączną częścią Metodyki są – wymienione niżej – wzorcowy formularz oceny indywidualnej członka organu podmiotu nadzorowanego, wraz z załącznikami – formularzami pomocniczymi. Formularz ma na celu ułatwienie przeprowadzenia oceny przez podmiot nadzorowany zgodnie z niniejszą Metodyką. Formularz może także zostać przekazany organowi nadzoru w ramach udokumentowania przeprowadzonej oceny oraz załączony do wniosku składanego do organu nadzoru, jeżeli przepisy wymagają złożenia takiego wniosku.

Formularz wraz załącznikami do pobrania znajduje się na stronie internetowej KNF, pod adresem www.knf.gov.pl

- Formularz oceny indywidualnej pierwotnej
  - Załącznik P.A – wykształcenie
  - Załącznik P.B – życiorys zawodowy
  - Załącznik P.C – pozycja w życiorysie
  - Załącznik P.D – kompetencje
  - Załącznik P.E(b) – niekaralność (banki)
  - Załącznik P.E(e) – niekaralność (towarzystwa emerytalne)
  - Załącznik P.E(u) – niekaralność (zakłady ubezpieczeń)
  - Załącznik P.F(b) – rękojmia (banki)
  - Załącznik P.F(e) – rękojmia (towarzystwa emerytalne)
  - Załącznik P.F(u) – rękojmia (zakłady ubezpieczeń)
  - Załącznik P.G(b) – sytuacja finansowa i konflikt interesów (banki)
  - Załącznik P.G(u) – sytuacja finansowa i konflikt interesów (zakłady ubezpieczeń)
  - Załącznik P.H – niezależność osądu
  - Załącznik P.I – łączenie funkcji
  - Załącznik P.J – poświęcanie czasu
  - Załącznik P.K – wymogi specyficzne dla banków spółdzielczych

6.1.2. FORMULARZE OCENY WTÓRNEJ

Nieodłączną częścią Metodyki są – wymienione niżej – wzorcowy formularz oceny indywidualnej członka organu podmiotu nadzorowanego, wraz z załącznikami – formularzami pomocniczymi. Formularz ma na celu ułatwienie przeprowadzenia oceny przez podmiot nadzorowany zgodnie z niniejszą Metodyką. Formularz może także zostać przekazany organowi nadzoru w ramach udokumentowania przeprowadzonej oceny oraz załączony do wniosku składanego do organu nadzoru, jeżeli przepisy wymagają złożenia takiego wniosku.

Formularz wraz załącznikami do pobrania znajduje się na stronie internetowej KNF, pod adresem www.knf.gov.pl

- Formularz oceny indywidualnej wtórnej
  - Załącznik W.A – wykształcenie
  - Załącznik W.D – kompetencje
  - Załącznik W.E(b) – niekaralność (banki)
  - Załącznik W.E(e) – niekaralność (towarzystwa emerytalne)
  - Załącznik W.E(u) – niekaralność (zakłady ubezpieczeń)
  - Załącznik W.F(b) – rękojmia (banki)
  - Załącznik W.F(e) – rękojmia (towarzystwa emerytalne)
  - Załącznik W.F(u) – rękojmia (zakłady ubezpieczeń)
  - Załącznik W.G(b) – sytuacja finansowa i konflikt interesów (banki)
  - Załącznik W.G(u) – sytuacja finansowa i konflikt interesów (zakłady ubezpieczeń)
  - Załącznik W.H – niezależność osądu
  - Załącznik W.I – łączenie funkcji
  - Załącznik W.J – poświęcanie czasu
  - Załącznik W.K – wymogi specyficzne dla banków spółdzielczych

6.1.3. FORMULARZE OCENY ZBIOROWEJ

Nieodłączną częścią Metodyki jest również formularz mający na celu wsparcie prowadzonej przez podmiot oceny zbiorowej odpowiedniości organu. Formularz może także zostać przekazany organowi nadzoru w ramach udokumentowania przeprowadzonej oceny.

Formularz do pobrania znajduje się na stronie internetowej KNF, pod adresem www.knf.gov.pl

- Formularz oceny zbiorowej odpowiedniości organu

6.1.4. KOMITET AUDYTU

Nieodłączną częścią Metodyki są formularze oceny osób powoływanych do komitetu audytu, a także oceny zbiorowej odpowiedniości komitetu audytu, które mogą wesprzeć ocenę w tym zakresie.

Formularze do pobrania znajdują się na stronie internetowej KNF, pod adresem www.knf.gov.pl

- Formularz oceny indywidualnej członka komitetu audytu
- Formularz oceny zbiorowej odpowiedniości komitetu audytu

7. WZORCOWE PROCESY OCENY

7.1. WZORCOWY PROCES OCENY PIERWOTNEJ KANDYDATA NA CZŁONKA ORGANU PODMIOTU NADZOROWANEGO

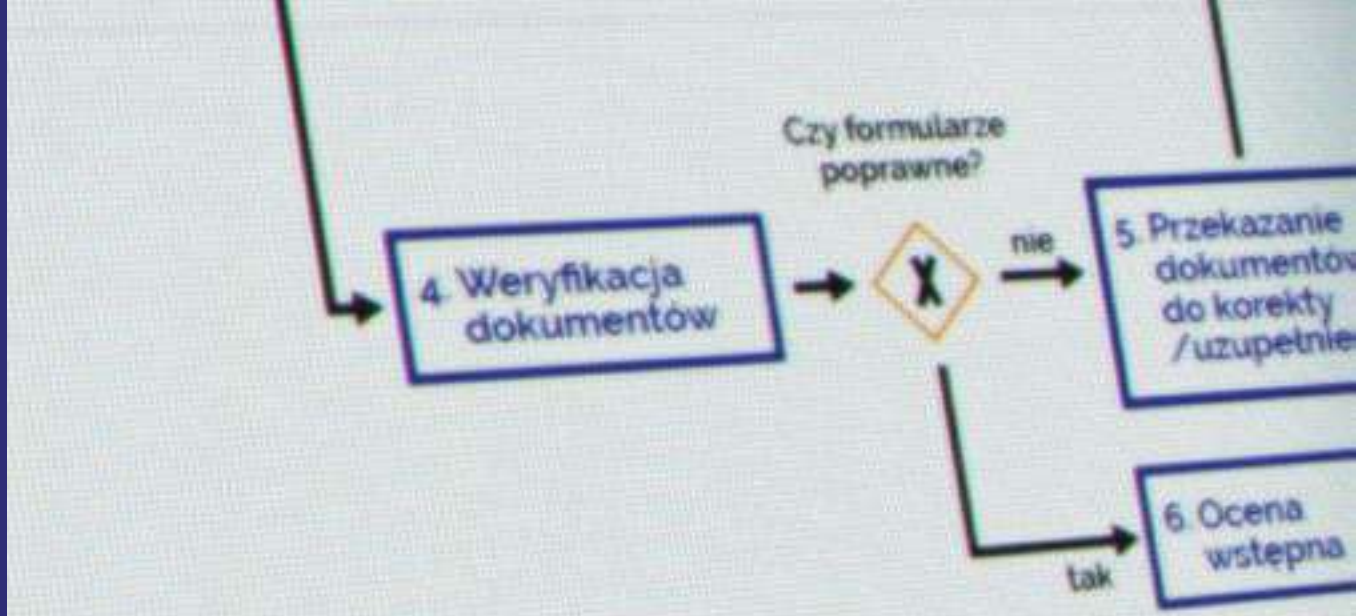

WZORCOWY PROCES OCENY PIERWOTNEJ KANDYDATA NA CZŁONKA ORGANU PODMIOTU NADZOROWANEGO

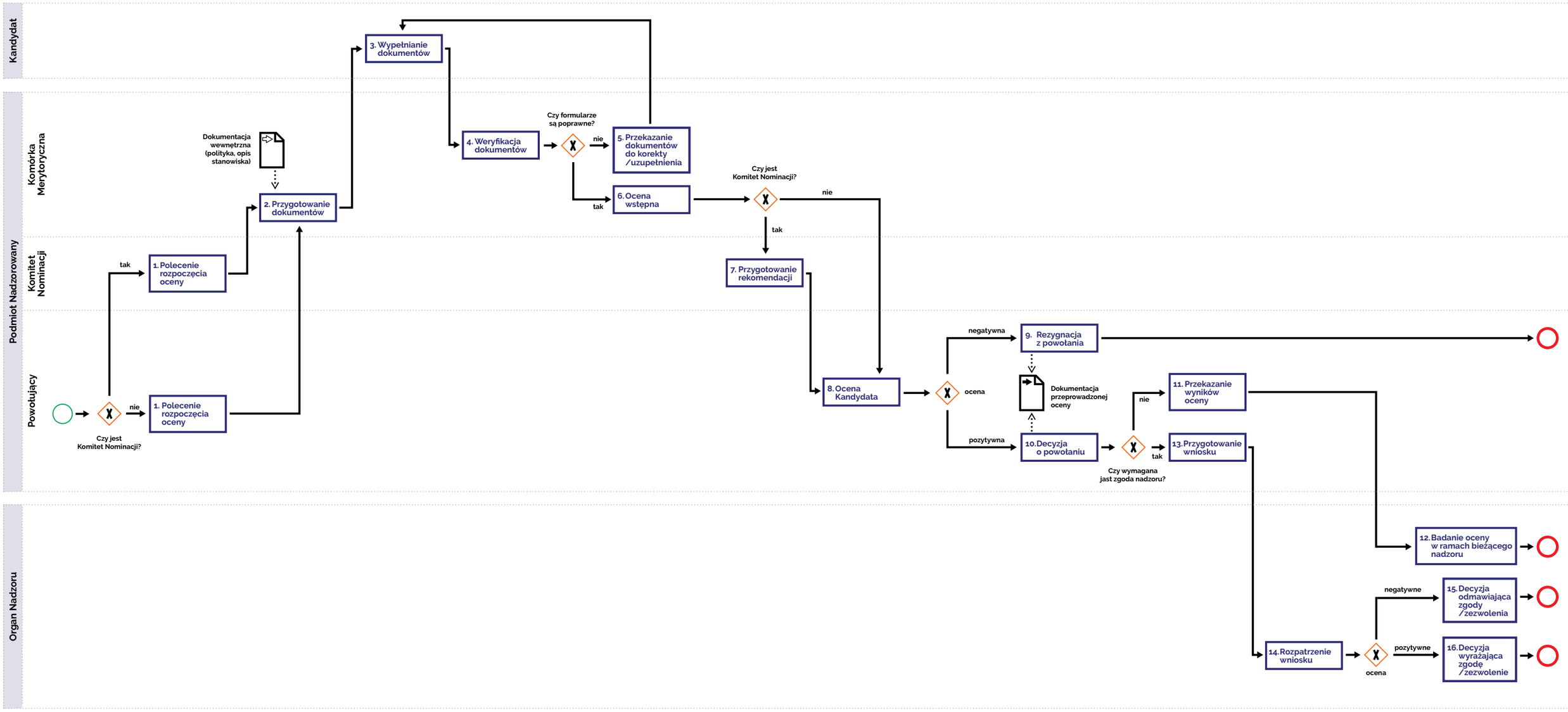

ROLE:

Kandydat	osoba podlegająca ocenie, wskazana w wyniku przeprowadzonego postępowania na stanowisko członka organu podmiotu nadzorowanego
Komórka Merytoryczna	jednostka organizacyjna podmiotu nadzorowanego, wskazana we właściwych regulacjach wewnętrznych jako właściwa do przeprowadzenia czynności technicznych związanych z oceną Kandydata (może to być np. komórka właściwa ds. zgodności, ds. zarządzania zasobami ludzkimi lub ds. obsługi rady nadzorczej)
Komitet Nominacji	komitet Rady Nadzorczej odpowiedzialny za rekomendowanie kandydatów do organów z uwzględnieniem wyników oceny odpowiedniości (o ile taki komitet został powołany[367])
Rada Nadzorcza	podmiot lub organ zgodnie z przepisami prawa oraz aktów wewnętrznych kompetentny do powoływania członków organów podmiotu nadzorowanego[368]
Organ Nadzoru	Komisja Nadzoru Finansowego

[367] Powołanie Komitetu Nominacji, zgodnie z art. 9cd ust. 1 ustawy Prawo bankowe, jest obowiązkowe w banku istotnym. W innych podmiotach powołanie takiego komitetu jest fakultatywne.

[368] Zgodnie z art. 22a ust. 1 ustawy Prawo bankowe, w bankach rolę Powołującego pełnić może jedynie Rada Nadzorcza.

CZYNNOŚCI W RAMACH PROCESU OCENY

1. Polecenie rozpoczęcia oceny

Powołujący (lub Komitet Nominacji, o ile został ustanowiony) po otrzymaniu informacji o wskazaniu w wyniku przeprowadzonego postępowania rekrutacyjnego Kandydata na stanowisko członka organu podmiotu nadzorowanego lub w związku z innymi zdarzeniami wskazanymi w „Metodyce oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego" (dalej: „Metodyka") jako przesłanki przeprowadzenia pierwotnej oceny odpowiedniości indywidualnej Kandydata, podejmuje decyzję w sprawie rozpoczęcia procesu oceny Kandydata i zwraca się do właściwej Komórki Merytorycznej o przeprowadzenie niezbędnych czynności w tym zakresie, inicjując tym samym **Działanie 2 (Przygotowanie dokumentów).**

2. Przygotowanie dokumentów

Komórka Merytoryczna przygotowuje wykaz informacji i oświadczeń, które powinien przedstawić Kandydat. Zalecane jest wykorzystanie do tego celu zestawu formularzy załączonych do Metodyki (w takiej sytuacji Komórka Merytoryczna wybiera formularze właściwe dla sektora rynku finansowego, na którym działa podmiot nadzorowany). Możliwe jest jednak zastosowanie innych rozwiązań, przewidzianych w przyjętej przez podmiot nadzorowany wewnętrznej metodyce odpowiedniości, o ile gwarantują one, że przedstawione zostaną wszystkie informacje niezbędne do przeprowadzenia oceny. Następnie Komórka Merytoryczna przekazuje Kandydatowi wykaz/formularze, inicjując tym samym **Działanie 3 (Wypełnienie dokumentów).**

3. Wypełnienie dokumentów

Kandydat przygotowuje informacje i oświadczenia wskazane w wykazie przekazanym przez Komórkę Merytoryczną. W przypadku skorzystania z formularzy załączonych do Metodyki Kandydat wypełnia formularze w sekcjach oznaczonych do wypełnienia przez Kandydata, pomijając sekcje przeznaczone do wypełnienia przez podmiot nadzorowany. Do formularzy Kandydat załącza wskazane w nich dokumenty potwierdzające prawdziwość zawartych w nich informacji.

CZYNNOŚCI W RAMACH PROCESU OCENY

Kandydat przekazuje wypełnione dokumenty podmiotowi nadzorowanemu, inicjując tym samym **Działanie 4 (Weryfikacja dokumentów).** W przypadku skorzystania z formularzy dobrą praktyką jest przekazanie podpisanych formularzy wraz z edytowalną wersją elektroniczną. Możliwe jest również przeprowadzenie działań 3-6 w siedzibie podmiotu, przy jednoczesnym udziale Kandydata i upoważnionych pracowników Komórki Merytorycznej.

4. Weryfikacja dokumentów

Komórka Merytoryczna weryfikuje, czy dokumenty zostały wypełnione i czy zawierają wszystkie niezbędne informacje. W przypadku skorzystania z formularzy Komórka Merytoryczna weryfikuje w szczególności, czy wypełnione zostały właściwe pola i czy załączone zostały wymagane załączniki. W zależności od wyników weryfikacji Komórka Merytoryczna:

a) identyfikuje braki wymagające korekty lub uzupełnienia, inicjując tym samym **Działanie 5 (Przekazanie dokumentów do korekty/uzupełnienia);**

b) przystępuje do wstępnej oceny Kandydata na podstawie otrzymanych informacji, inicjując tym samym **Działanie 6 (Wstępna ocena).**

5. Przekazanie dokumentów do korekty/uzupełnienia

Komórka Merytoryczna zwraca dokumenty Kandydatowi, wskazując, w jakim zakresie powinny zostać uzupełnione lub skorygowane, tym samym ponownie inicjując **Działanie 3 (Wypełnienie dokumentów).**

6. Wstępna ocena

Komórka Merytoryczna dokonuje wstępnej oceny dokumentów i informacji przedstawionych przez Kandydata, zgodnie z przyjętą przez podmiot nadzorowany polityką odpowiedniości, która powinna uwzględniać co najmniej kryteria wskazane w Metodyce, lecz może uwzględniać także kryteria dodatkowe, takie jak np. potrzeba zapewnienia różnorodności lub wymogi wynikające z innych przepisów prawa.

CZYNNOŚCI W RAMACH PROCESU OCENY

Komórka Merytoryczna dokumentuje proces oceny. W przypadku skorzystania z formularzy udokumentowanie może polegać na wypełnieniu i parafowaniu w formularzach sekcji zastrzeżonych do wypełnienia przez podmiot nadzorowany. Następnie Komórka Merytoryczna przekazuje dokumentację:

- jeżeli został powołany Komitet Nominacji – Komitetowi Nominacji, inicjując tym samym **Działanie 7 (Przygotowanie rekomendacji);**
- jeżeli nie został powołany Komitet Nominacji – Powołującemu, inicjując tym samym **Działanie 8 (Ocena Kandydata).**

7. Przygotowanie rekomendacji

Komitet Nominacji przygotowuje rekomendację dla Powołującego odnośnie do powołania Kandydata na stanowisko członka organu podmiotu nadzorowanego. W przypadku gdy wynik oceny jest pozytywny, Komitet Nominacji rekomenduje powołanie Kandydata na stanowisko. W przypadku gdy wynik oceny jest negatywny, lecz zastrzeżenia wobec Kandydata mogą zostać usunięte w wyniku zastosowania środków naprawczych, Komitet Nominacji może rekomendować zastosowanie środków naprawczych i wstrzymanie się z powołaniem Kandydata na stanowisko do czasu ich wdrożenia i przeprowadzenia ponownej, pozytywnej oceny. W pozostałych przypadkach Komitet Nominacji rekomenduje odstąpienie od powołania Kandydata na stanowisko. Swoją rekomendację Komitet Nominacji przekazuje Powołującemu, inicjując tym samym **Działanie 8 (Ocena kandydata).**

8. Ocena Kandydata

Powołujący dokonuje oceny Kandydata i podejmuje decyzję w sprawie jego powołania. Jeżeli Powołujący jest organem kolegialnym, decyzja podejmowana jest w formie uchwały. W przypadku głosowania niezgodnie z rekomendacją Komitetu Nominacji członek Powołującego będącego organem kolegialnym powinien przedstawić pisemnie lub do protokołu uzasadnienie takiego działania. W zależności od podjętej decyzji Powołujący inicjuje **Działanie 9 (Rezygnacja z powołania),** lub **Działanie 10 (Decyzja o powołaniu).**

CZYNNOŚCI W RAMACH PROCESU OCENY

9. Rezygnacja z powołania

W przypadku decyzji o rezygnacji z powołania na stanowisko proces rekrutacji Kandydata zostaje zakończony bez jego powołania na stanowisko. Powołujący analizuje środki niezbędne w celu zapewnienia ciągłości działania organu i podejmuje odpowiednie czynności w kierunku ich wdrożenia. W szczególności, gdy jest to niezbędne dla zapewnienia zbiorowej odpowiedniości organu, Powołujący inicjuje proces rekrutacji nowego kandydata na dane stanowisko.

10. Decyzja o powołaniu

Powołujący analizuje, czy powołanie Kandydata na dane stanowisko wymaga uprzedniej zgody Organu Nadzoru. Jeżeli uprzednia zgoda jest wymagana, Powołujący podejmuje warunkową decyzję o powołaniu Kandydata na stanowisko (pod warunkiem uzyskania zgody Organu Nadzoru) i przystępuje do przygotowania wniosku, inicjując tym samym **Działanie 15 (Przygotowanie wniosku).**
Jeżeli uprzednia zgoda organu nadzoru nie jest wymagana, Powołujący podejmuje (bezwarunkową) decyzję o powołaniu Kandydata na stanowisko z określonym dniem. Informacja o wyniku oceny i podjętej decyzji zostaje przygotowana do przekazania Organowi Nadzoru, inicjując tym samym **Działanie 11 (Przekazanie wyników oceny).**

11. Przekazanie wyników oceny

Powołujący przekazuje informacje o przeprowadzonej ocenie, jej wynikach i podjętej decyzji Organowi Nadzoru. Przekazanie oceny umożliwia Organowi Nadzoru jej weryfikację, inicjując **Działanie 12 (Badanie oceny w ramach nadzoru bieżącego).**

12. Badanie oceny w ramach nadzoru bieżącego

Organ Nadzoru może przeprowadzić w ramach nadzoru bieżącego weryfikację oceny Kandydata. W wyniku przeprowadzonej oceny Organ Nadzoru może podjąć dalsze działania, w tym w szczególności wskazane w Metodyce.

CZYNNOŚCI W RAMACH PROCESU OCENY

13. Przygotowanie wniosku

Podmiot nadzorowany przygotowuje wniosek do Organu Nadzoru o wyrażenie zgody/zezwolenia na powołanie Kandydata na stanowisko członka organu. Do wniosku załącza się pełną dokumentację przeprowadzonego procesu oceny. Podmiot nadzorowany przekazuje wniosek Organowi Nadzoru, inicjując **Działanie 14 (Rozpatrzenie wniosku).**

14. Rozpatrzenie wniosku

Wniosek wszczyna postępowanie administracyjne, w ramach którego Organ Nadzoru dokonuje oceny. W zależności od wyniku przeprowadzonej oceny Organ Nadzoru inicjuje **Działanie 15 (Decyzja odmawiająca zgody/zezwolenia)** lub **Działanie 16 (Decyzja wyrażająca zgodę/zezwolenie).**

15. Decyzja odmawiająca zgody/zezwolenia

W przypadku gdy wynik oceny przeprowadzonej przez Organ Nadzoru jest negatywny, Organ Nadzoru wydaje decyzję odmawiającą zgody/zezwolenia na powołanie Kandydata na stanowisko członka organu podmiotu nadzorowanego i doręcza ją podmiotowi nadzorowanemu. Powołujący analizuje środki niezbędne w celu zapewnienia ciągłości działania organu i podejmuje czynności w kierunku ich wdrożenia. W szczególności, gdy jest to niezbędne dla zapewnienia zbiorowej odpowiedniości organu, Powołujący inicjuje proces rekrutacji innego kandydata na dane stanowisko.

16. Decyzja wyrażająca zgodę/zezwolenie

W przypadku gdy wynik oceny przeprowadzonej przez Organ Nadzoru jest pozytywny, Organ Nadzoru wydaje decyzję wyrażającą zgodę/zezwolenie na powołanie na stanowisko członka organu podmiotu nadzorowanego i doręcza ją podmiotowi nadzorowanemu.

7.2. WZORCOWY PROCES WTÓRNEJ OCENY CZŁONKA ORGANU PODMIOTU NADZOROWANEGO

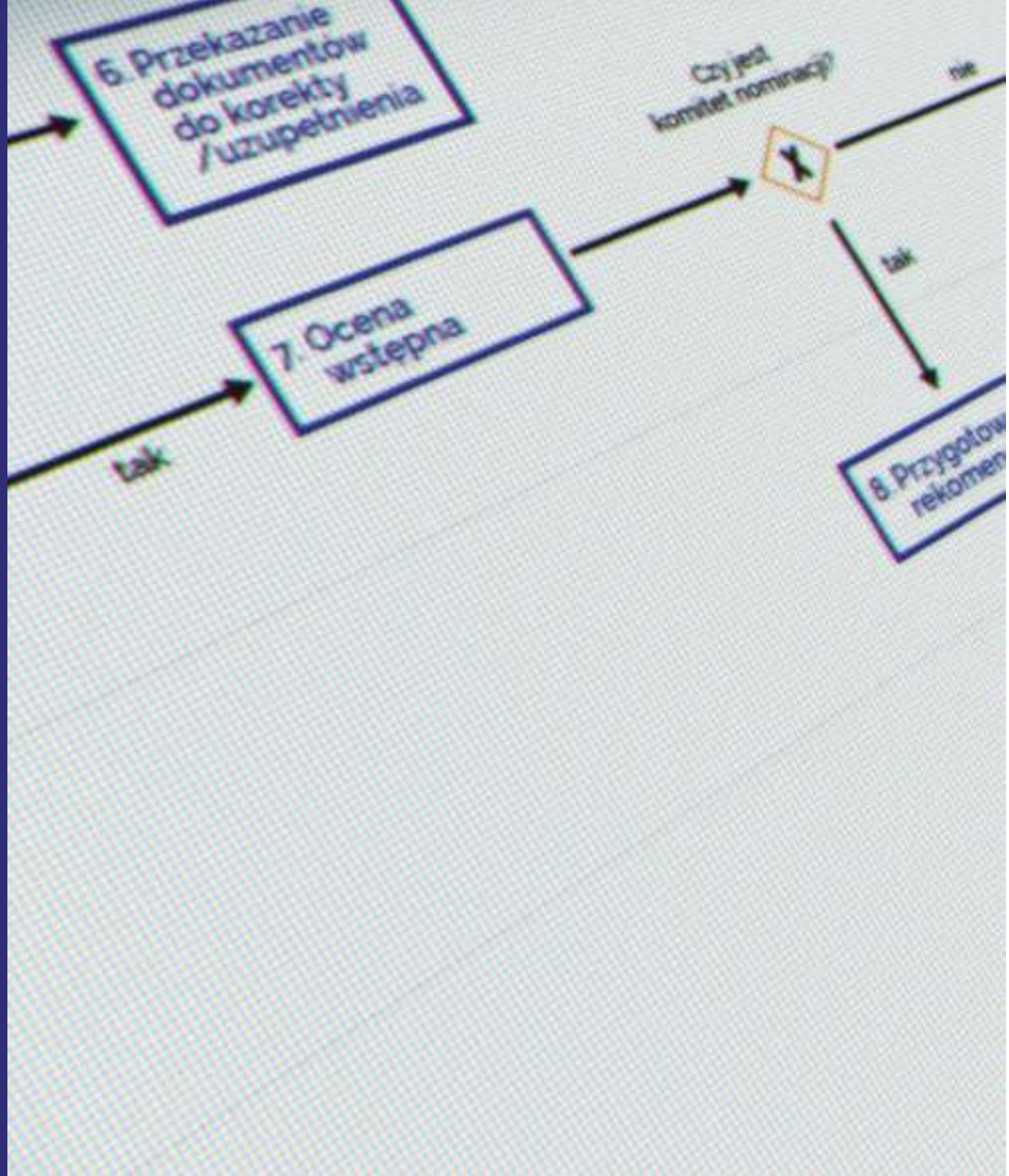

WZORCOWY PROCES OCENY WTÓRNEJ CZŁONKA ORGANU PODMIOTU NADZOROWANEGO

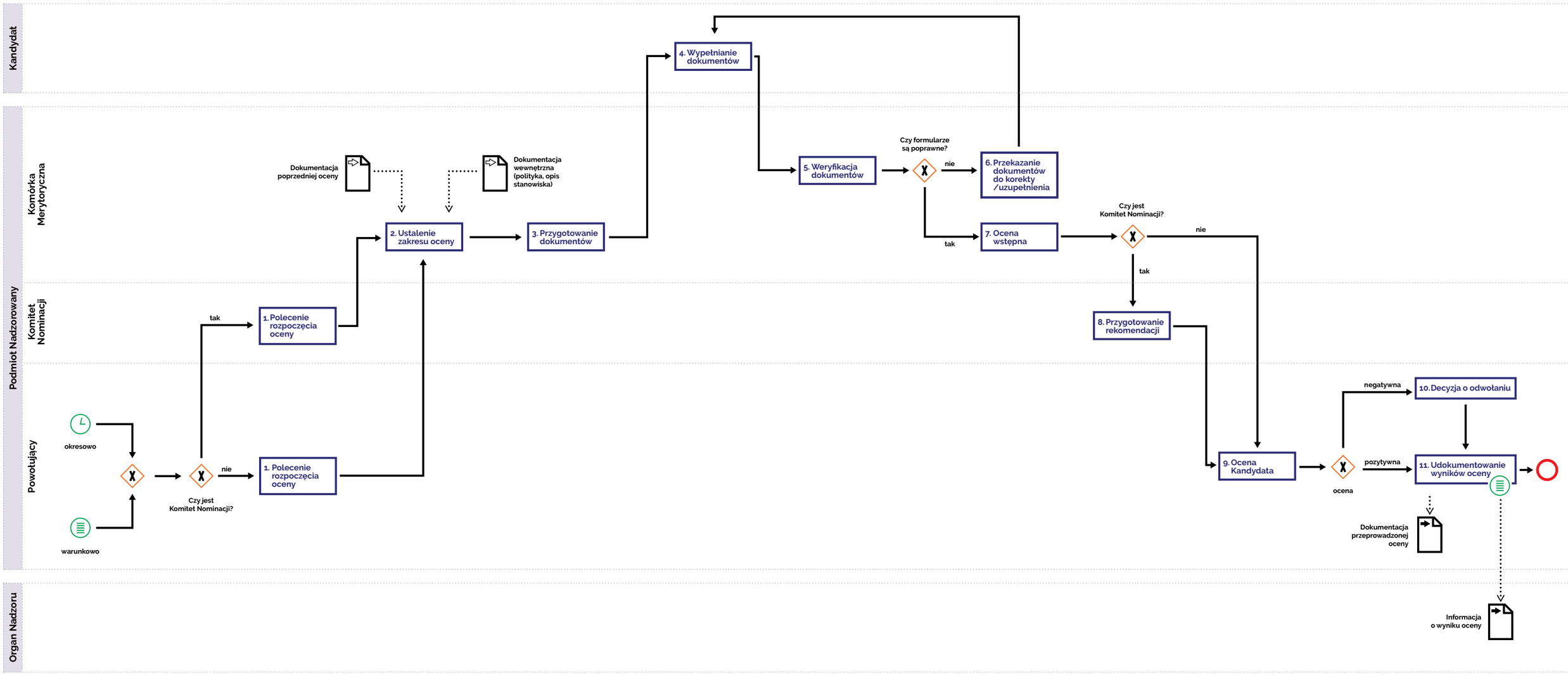

ROLE:

Członek Organu	członek organu podmiotu nadzorowanego podlegający ocenie
Komórka Merytoryczna	jednostka organizacyjna podmiotu nadzorowanego, wskazana we właściwych regulacjach wewnętrznych jako właściwa do przeprowadzenia czynności technicznych związanych z oceną Kandydata (może to być np. komórka właściwa ds. zgodności, ds. zarządzania zasobami ludzkimi lub ds. obsługi rady nadzorczej)
Komitet Nominacji	komitet Rady Nadzorczej odpowiedzialny za rekomendowanie kandydatów do organów z uwzględnieniem wyników oceny odpowiedniości (o ile taki komitet został powołany[369])
Rada Nadzorcza	podmiot lub organ zgodnie z przepisami prawa oraz aktów wewnętrznych kompetentny do powoływania i odwoływania członków organów podmiotu nadzorowanego[370]
Organ Nadzoru	Komisja Nadzoru Finansowego

[369] Powołanie Komitetu Nominacji, zgodnie z art. 9cd ust. 1 ustawy Prawo bankowe, jest obowiązkowe w banku istotnym. W innych podmiotach powołanie takiego komitetu jest fakultatywne.

[370] Zgodnie z art. 22a ust. 1 ustawy Prawo bankowe, w bankach rolę Powołującego pełnić może jedynie Rada Nadzorcza.

CZYNNOŚCI W RAMACH PROCESU OCENY

1. Polecenie rozpoczęcia oceny

W przypadku wystąpienia jednego ze zdarzeń wskazanych w „Metodyce oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego" (dalej: „Metodyka") jako przesłanki przeprowadzenia wtórnej oceny odpowiedniości indywidualnej Członka Organu, w tym również w związku z harmonogramem prowadzenia oceny okresowej, Powołujący (lub Komitet Nominacji, o ile został ustanowiony), podejmuje decyzję w sprawie rozpoczęcia procesu oceny Członka Organu i zwraca się do właściwej Komórki Merytorycznej o przeprowadzenie niezbędnych czynności w tym zakresie, inicjując tym samym **Działanie 2 (Ustalenie zakresu oceny).**

2. Ustalenie zakresu oceny

Komórka Merytoryczna, uwzględniając:

- zdarzenie skutkujące koniecznością przeprowadzenia oceny wtórnej;
- regulacje wewnętrzne dotyczące oceny;
- dokumentację wcześniejszej oceny Członka Organu

ustala w jakim zakresie powinna zostać przeprowadzona ocena wtórna.

Co do zasady ocena wtórna obejmuje pełen zakres kryteriów. Jednakże, w przypadku gdy konieczność przeprowadzenia oceny wynika z:

- otrzymania informacji o przedstawieniu członkowi organu podmiotu nadzorowanego zarzutów w postępowaniu karnym lub w postępowaniu w sprawie o przestępstwo skarbowe lub spowodowaniu znacznych strat majątkowych;
- wyjścia na jaw nowych okoliczności mogących wpływać na ocenę, w szczególności w odniesieniu do zidentyfikowanych przypadków potencjalnego konfliktu interesów

ocena może ograniczać się do wyjaśnienia ww. okoliczności.

Po ustaleniu zakresu oceny Komórka Merytoryczna przystępuje do przygotowania dokumentacji, inicjując tym samym **Działanie 3 (Przygotowanie dokumentów).**

CZYNNOŚCI W RAMACH PROCESU OCENY

3. Przygotowanie dokumentów

Komórka Merytoryczna, uwzględniając zakres oceny ustalony w ramach wcześniejszego działania, przygotowuje wykaz informacji i oświadczeń, które powinien przedstawić Członek Organu. Zalecane jest wykorzystanie do tego celu zestawu formularzy załączonych do Metodyki (w takiej sytuacji Komórka Merytoryczna wybiera formularze właściwe dla sektora rynku finansowego, na którym działa podmiot nadzorowany). Możliwe jest jednak zastosowanie innych rozwiązań, przewidzianych w przyjętej przez podmiot nadzorowany wewnętrznej metodyce odpowiedniości, o ile gwarantują one, że przedstawione zostaną wszystkie informacje niezbędne do przeprowadzenia oceny.

Następnie Komórka Merytoryczna przekazuje Członkowi Organu wykaz/formularze, inicjując tym samym **Działanie 4 (Wypełnienie dokumentów).**

4. Wypełnienie dokumentów

Członek Organu przygotowuje informacje i oświadczenia wskazane w wykazie przekazanym przez Komórkę Merytoryczną. W przypadku skorzystania z formularzy załączonych do Metodyki Członek Organu wypełnia formularze w sekcjach oznaczonych do wypełnienia przez Członka Organu, pomijając sekcje przeznaczone do wypełnienia przez podmiot nadzorowany. Do formularzy Członek Organu załącza wskazane w nich dokumenty potwierdzające prawdziwość zawartych w nich informacji.

Członek Organu zobowiązany jest przedstawić informacje dotyczące poszczególnych kryteriów oceny, o ile od czasu poprzedniej oceny uległy one zmianie, aktualizacji lub dezaktualizacji. Jeżeli informacje z poprzedniej oceny pozostają aktualne, Członek Organu może złożyć w tym zakresie oświadczenie. W zakresie oceny rękojmi (w tym niekaralności) oraz poświęcania czasu Członek Organu jest każdorazowo zobowiązany do przedstawienia pełnych informacji, chyba że takie informacje zostały przedstawione w okresie ostatnich 12 miesięcy.

Członek Organu przekazuje wypełnione dokumenty podmiotowi nadzorowanemu, inicjując tym samym **Działanie 5 (Weryfikacja dokumentów).** W przypadku skorzystania z formularzy dobrą praktyką jest przekazanie podpisanych formularzy wraz z edytowalną wersją elektroniczną. Możliwe jest również przeprowadzenie działań 3-6 w siedzibie podmiotu, przy jednoczesnym udziale Członka Organu i upoważnionych pracowników Komórki Merytorycznej.

CZYNNOŚCI W RAMACH PROCESU OCENY

5. Weryfikacja dokumentów

Komórka Merytoryczna weryfikuje, czy dokumenty zostały wypełnione i czy zawierają wszystkie niezbędne informacje. W przypadku skorzystania z formularzy Komórka Merytoryczna weryfikuje w szczególności, czy wypełnione zostały właściwe pola i czy załączone zostały wymagane załączniki. W zależności od wyników weryfikacji Komórka Merytoryczna:

a) identyfikuje braki wymagające korekty lub uzupełnienia, inicjując tym samym **Działanie 6 (Przekazanie dokumentów do korekty/uzupełnienia);**

b) przystępuje do wstępnej oceny na podstawie otrzymanych informacji, inicjując tym samym **Działanie 7 (Wstępna ocena).**

6. Przekazanie dokumentów do korekty/uzupełnienia

Komórka Merytoryczna zwraca dokumenty Członkowi Organu, wskazując, w jakim zakresie powinny zostać uzupełnione lub skorygowane, tym samym ponownie inicjując **Działanie 4 (Wypełnienie dokumentów).**

7. Wstępna ocena

Komórka Merytoryczna dokonuje wstępnej oceny dokumentów i informacji przedstawionych przez Członka Organu, zgodnie z przyjętą przez podmiot nadzorowany polityką odpowiedniości, która powinna uwzględniać co najmniej kryteria wskazane w Metodyce, lecz może uwzględniać także kryteria dodatkowe, takie jak np. potrzeba zapewnienia różnorodności lub wymogi wynikające z innych przepisów prawa. Komórka Merytoryczna dokumentuje proces oceny. W przypadku skorzystania z formularzy udokumentowanie może polegać na wypełnieniu i parafowaniu w formularzach sekcji zastrzeżonych do wypełnienia przez podmiot nadzorowany.

CZYNNOŚCI W RAMACH PROCESU OCENY

Następnie Komórka Merytoryczna przekazuje dokumentację:

- jeżeli został powołany Komitet Nominacji – Komitetowi Nominacji, inicjując tym samym **Działanie 8 (Przygotowanie rekomendacji);**
- jeżeli nie został powołany Komitet Nominacji – Powołującemu, inicjując tym samym **Działanie 9 (Ocena członka organu).**

8. Przygotowanie rekomendacji

Komitet Nominacji przygotowuje rekomendację dla Powołującego odnośnie do oceny członka organu podmiotu nadzorowanego. W przypadku gdy wynik oceny jest pozytywny, Komitet Nominacji rekomenduje pozytywną ocenę Członka Organu i pozostawienie go na stanowisku. W przypadku gdy w wyniku oceny pojawią się zastrzeżenia wobec członka organu, które mogą zostać usunięte w wyniku zastosowania środków naprawczych, Komitet Nominacji może rekomendować zastosowanie środków naprawczych. W przypadku oceny negatywnej Komitet Nominacji rekomenduje odwołanie Członka Organu ze stanowiska. Swoją rekomendację Komitet Nominacji przekazuje Powołującemu, inicjując tym samym **Działanie 9 (Ocena członka organu).**

9. Ocena członka organu

Powołujący dokonuje oceny Członka Organu. Jeżeli Powołujący jest organem kolegialnym, ocena wyrażana jest w formie uchwały. W przypadku głosowania niezgodnie z rekomendacją Komitetu Nominacji członek Powołującego będącego organem kolegialnym powinien przedstawić pisemnie lub do protokołu uzasadnienie takiego działania.
Wynik oceny może również zawierać rekomendacje dotyczące działań naprawczych, jakie powinny zostać podjęte w celu usunięcia zidentyfikowanych zastrzeżeń lub nieprawidłowości.
W zależności od podjętej decyzji Powołujący inicjuje **Działanie 10 (Decyzja o odwołaniu)** lub **Działanie 11 (Udokumentowanie wyników oceny).**

CZYNNOŚCI W RAMACH PROCESU OCENY

10. Decyzja o odwołaniu

W przypadku negatywnej oceny Powołujący odwołuje Członka Organu z pełnionej funkcji, a także analizuje środki niezbędne w celu zapewnienia ciągłości działania organu i podejmuje odpowiednie czynności w kierunku ich wdrożenia. W szczególności gdy jest to niezbędne dla zapewnienia zbiorowej odpowiedniości organu, Powołujący inicjuje proces rekrutacji nowego Kandydata na dane stanowisko.

Powołujący dokumentuje podjętą decyzję, inicjując tym samym **Działanie 11 (Udokumentowanie wyników oceny).**

11. Udokumentowanie wyników oceny

Powołujący dokumentuje przebieg procesu oceny wtórnej oraz jej wynik. Informacja wynikająca z oceny przekazywana jest organom podmiotu nadzorowanego oraz ew. innym jednostkom organizacyjnym podmiotu nadzorowanego zgodnie z regulacjami wewnętrznymi. W przypadku odwołania Członka Organu z pełnionej funkcji, powołania lub niepowołania na kolejną kadencję powołujący przekazuje informacje wynikające z oceny również Organowi Nadzoru.

7.3. WZORCOWY PROCES OCENY ODPOWIEDNIOŚCI ZBIOROWEJ CZŁONKÓW ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ PODMIOTU NADZOROWANEGO

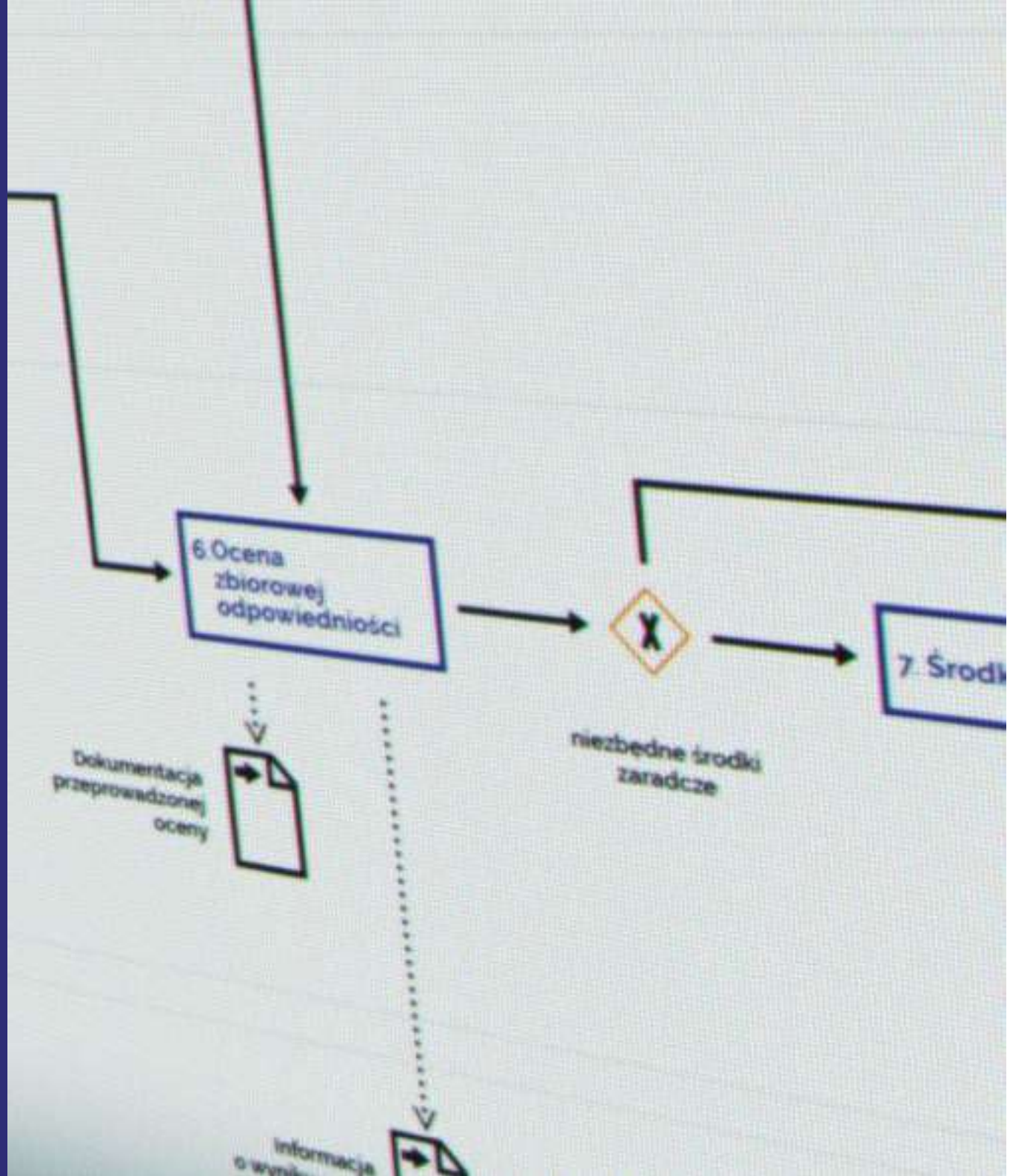

WZORCOWY PROCES OCENY ZBIOROWEJ ODPOWIEDNIOŚCI ORGANU PODMIOTU NADZOROWANEGO

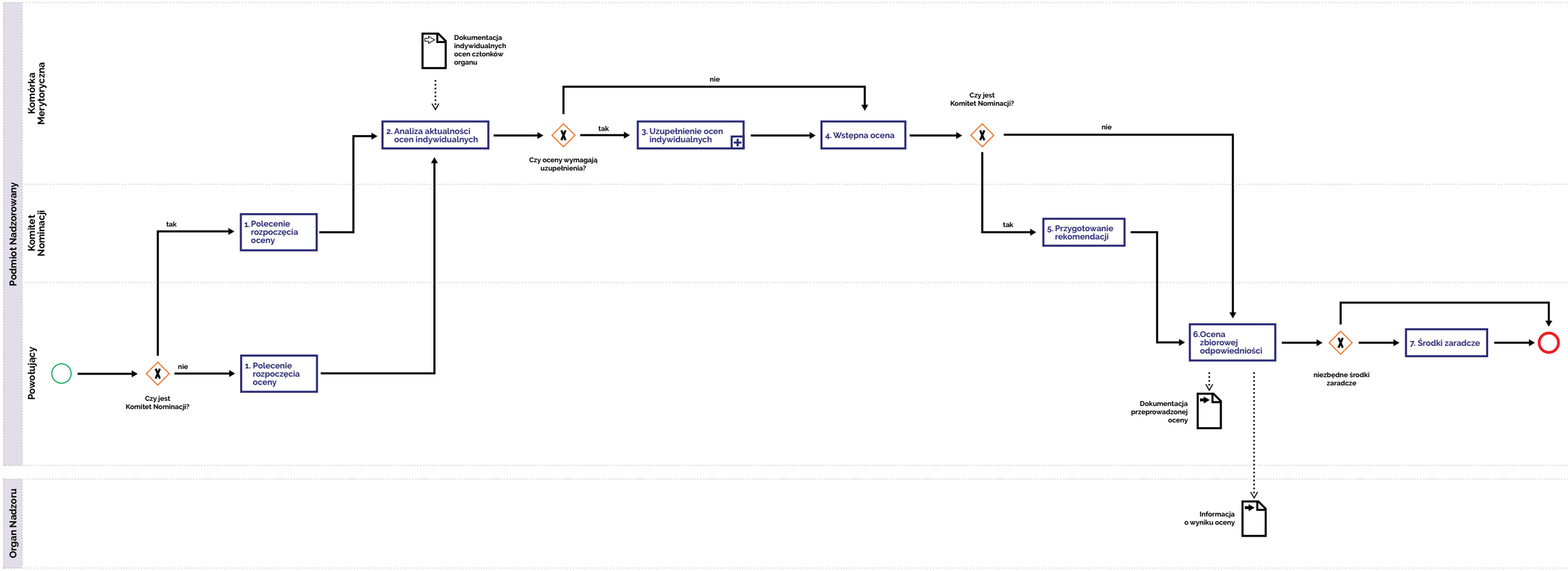

ROLE:

Organ Kolegialny	organ podmiotu nadzorowanego – Zarząd lub Rada Nadzorcza – podlegający ocenie zbiorowej, w celu zapewnienia: odpowiedniego łącznego poziomu kompetencji w ramach organu, a także udziału osób spełniających odpowiednie kryteria
Komórka Merytoryczna	jednostka organizacyjna podmiotu nadzorowanego, wskazana we właściwych regulacjach wewnętrznych jako właściwa do przeprowadzenia czynności technicznych związanych z oceną odpowiedniości zbiorowej członków organu kolegialnego (może to być np. komórka właściwa ds. zgodności, ds. zarządzania zasobami ludzkimi)
Komitet Nominacji	komitet nominacji odpowiedzialny za przygotowanie raportu i wyników oceny odpowiedniości[371] członków zarządu i rady nadzorczej podmiotu nadzorowanego
Powołujący	podmiot lub organ zgodnie z przepisami prawa oraz aktów wewnętrznych kompetentny do powoływania i odwoływania członków organów podmiotu nadzorowanego[372]
Organ Nadzoru	Komisja Nadzoru Finansowego

[371] Powołanie Komitetu Nominacji, zgodnie z art. 9cd ust. 1 ustawy Prawo bankowe, jest obowiązkowe w banku istotnym. W innych podmiotach powołanie takiego komitetu jest fakultatywne.

[372] Zgodnie z art. 22a ust. 1 ustawy Prawo bankowe, w bankach rolę Powołującego pełnić może jedynie Rada Nadzorcza.

CZYNNOŚCI W RAMACH PROCESU OCENY

1. Polecenie rozpoczęcia oceny

W przypadku wystąpienia jednego ze zdarzeń, wskazanych w „Metodyce oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego" (dalej: „Metodyka") jako przesłanki przeprowadzenia oceny zbiorowej odpowiedniości Organu Kolegialnego, Powołujący (lub Komitet Nominacji, o ile został ustanowiony) podejmuje decyzję w sprawie rozpoczęcia procesu oceny odpowiedniości zbiorowej i zwraca się do właściwej Komórki Merytorycznej o przeprowadzenie niezbędnych czynności w tym zakresie, inicjując tym samym **Działanie 2 (Weryfikacja aktualności ocen indywidualnych).**

2. Weryfikacja aktualności ocen indywidualnych

Komórka Merytoryczna weryfikuje aktualność ocen indywidualnych członków Organu Kolegialnego w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia oceny zbiorowej odpowiedniości (tj. w zakresie kompetencji oraz parametrów istotnych dla oceny kryteriów ilościowych specyficznych dla poszczególnych sektorów rynku). W przypadku stwierdzenia, że przynajmniej część niezbędnych informacji nie jest dostępna lub stała się nieaktualna, Komórka Merytoryczna przystępuje do uzupełnienia brakujących informacji, inicjując tym samym **Działanie 3 (Uzupełnienie ocen indywidualnych).** W przeciwnym wypadku Komórka Merytoryczna przystępuje do wstępnej oceny zbiorowej odpowiedniości Organu Kolegialnego, inicjując tym samym **Działanie 4 (Wstępna ocena).**

3. Uzupełnienie ocen indywidualnych

Komórka Merytoryczna inicjuje ocenę indywidualną członków Organu Kolegialnego, których informacje są niepełne lub nieaktualne – zgodnie z procesem/procedurą oceny odpowiedniości indywidualnej. Po zakończeniu ocen indywidualnych Komórka Merytoryczna przystępuje do wstępnej oceny zbiorowej odpowiedniości Organu Kolegialnego, inicjując tym samym **Działanie 4 (Wstępna ocena).**

CZYNNOŚCI W RAMACH PROCESU OCENY

4. Wstępna ocena

Komórka Merytoryczna dokonuje wstępnej oceny zbiorowej odpowiedniości Organu Kolegialnego, zgodnie z przyjętą przez podmiot nadzorowany polityką odpowiedniości, która powinna uwzględniać co najmniej kryteria wskazane w Metodyce, lecz może uwzględniać także kryteria dodatkowe, takie jak np. zapewnienie różnorodności. Zalecane jest wykorzystanie do tego celu formularza załączonego do Metodyki, możliwe jest jednak zastosowanie innych rozwiązań, przewidzianych w przyjętej przez podmiot nadzorowany wewnętrznej metodyce odpowiedniości, o ile gwarantują one, że przedstawione zostaną wszystkie informacje niezbędne do przeprowadzenia oceny. Komórka Merytoryczna dokumentuje proces oceny. Następnie Komórka Merytoryczna przekazuje dokumentację:

- jeżeli został powołany Komitet Nominacji – Komitetowi Nominacji, inicjując tym samym **Działanie 5 (Przygotowanie rekomendacji);**
- jeżeli nie został powołany Komitet Nominacji – Powołującemu, inicjując tym samym **Działanie 6 (Ocena zbiorowej odpowiedniości).**

5. Przygotowanie rekomendacji

Komitet Nominacji przygotowuje rekomendację dla Powołującego odnośnie do oceny zbiorowej odpowiedniości Organu Kolegialnego. W przypadku gdy wynik oceny jest pozytywny, Komitet Nominacji rekomenduje pozytywna ocenę odpowiedniości zbiorowej Organu Kolegialnego w aktualnym składzie. W przypadku gdy wynik oceny jest negatywny, Komitet Nominacji rekomenduje środki zaradcze obejmujące w szczególności: dostosowanie podziału obowiązków pomiędzy członków organu, rekrutację nowych członków Organu Kolegialnego w celu zastąpienia niektórych jego obecnych członków lub rozszerzenia jego składu, podjęcie ewentualnych środków w celu zminimalizowania konfliktu interesów lub organizację szkolenia dla pojedynczych członków albo organu jako całości, aby zapewnić odpowiedniość indywidualną i zbiorową organu. Swoją rekomendację Komitet Nominacji przekazuje Powołującemu, inicjując tym samym **Działanie 6 (Ocena zbiorowej odpowiedniości).**

CZYNNOŚCI W RAMACH PROCESU OCENY

6. Ocena zbiorowej odpowiedniości

Powołujący dokonuje oceny zbiorowej odpowiedniości Organu Kolegialnego. Jeżeli Powołujący jest organem kolegialnym, ocena wyrażana jest w formie uchwały. W przypadku głosowania niezgodnie z rekomendacją Komitetu Nominacji członek Powołującego będącego organem kolegialnym powinien przedstawić pisemnie lub do protokołu uzasadnienie takiego działania.

Wynik oceny może również zawierać rekomendacje dotyczące środków zaradczych, jakie powinny zostać zastosowane w celu usunięcia zidentyfikowanych zastrzeżeń lub nieprawidłowości. W przypadku oceny negatywnej zawarcie tego rodzaju rekomendacji jest obligatoryjne.

Powołujący dokumentuje przebieg procesu oceny zbiorowej oraz jej wynik. Informacja wynikająca z oceny przekazywana jest organom podmiotu nadzorowanego oraz ew. innym jednostkom organizacyjnym podmiotu nadzorowanego zgodnie z regulacjami wewnętrznymi. Powołujący przekazuje Organowi Nadzoru informacje o wyniku oceny, a w przypadku oceny negatywnej – również informacje dotyczące rekomendowanych działań zaradczych.

Jeżeli została sformułowana rekomendacja dotycząca środków zaradczych, Powołujący inicjuje **Działanie 7 (Środki zaradcze).** W przeciwnym razie proces oceny zbiorowej zostaje zamknięty.

7. Środki zaradcze

Jeżeli w wyniku oceny zbiorowej odpowiedniości Organu Kolegialnego sformułowane zostały rekomendacje dotyczące środków zaradczych, Powołujący niezwłocznie podejmuje i dokumentuje działania zmierzające do ich wdrożenia.

ZESPÓŁ PROJEKTOWY

Prace Zespołu miały charakter interdyscyplinarny, a sam Zespół składał się z ekspertów o różnorodnych profilach kompetencyjnych i reprezentujących różne obszary nadzoru finansowego: licencjonowania, nadzoru analitycznego, nadzoru inspekcyjnego, postępowań sankcyjnych.

ZESPÓŁ PROJEKTOWY

Skład zespołu (Metodyka 1.0):

Zarządzająca Projektem:

Katarzyna Seweryniak – Dyrektor Departamentu Licencji Bankowych

Kierownik Projektu:

Marek Grajek – ekspert w Departamencie Licencji Bankowych

Członkowie Zespołu:

Brzeska-Kozerska Monika
Chwiejczak Dorota
Erb Maciej
Frączkowska Jolanta
Gajda Katarzyna
Goljanek Piotr
Kusiński Marcin
Leśniak Dorota
Łopaciński Michał
Makagon Maciej
Niewiadomska Małgorzata
Olszak Maciej
Opoka Maciej
Pionke-Wolińska Izabela
Przybylińska Edyta
Staniszewska Anna
Ulicka-Wąsowicz Aleksandra
Wilczek Anna
Wojtowicz Emilia
Wrona Damian
Żaboklicki Jarosław

Wsparcie merytoryczne:

Dagmara Wieczorek-Bartczak – Zastępca Przewodniczącego KNF
Wojciech Kiziński – Dyrektor Departamentu Licencji Ubezpieczeniowych
Ewa Krajewska – Zastępca Dyrektora Departamentu Licencji Ubezpieczeniowych
Bartosiewicz Edyta – Departament Nadzoru Ubezpieczeniowego i Monitorowania Ryzyk
Piotr Koziński – Dyrektor Departamentu Funduszy Inwestycyjnych i Funduszy Emerytalnych
Furtak Bogdan – Dyrektor Departamentu Bankowości Spółdzielczej
Marta Kłosińska – Zastępca Dyrektora Departamentu Firm Inwestycyjnych
Katarzyna Kamińska – Kierownik Zespołu Licencyjnego w Departamencie Firm Inwestycyjnych
Sławomir Pomarański – p.o. Zastępcy Dyrektora Departamentu Inspekcji Ubezpieczeniowych
Wojciech Konopka – Zastępca Dyrektora Departamentu Licencji Bankowych
Renata Muszyńska-Budziszewska – Kierownik Zespołu Oceny Odpowiedniości w Departamencie Licencji Bankowych
Piotr Pawłowski – Kierownik Zespołu Zarządzania Projektami w Departamencie Licencji Bankowych
Jacek Barszczewski – Dyrektor Departamentu Komunikacji Społecznej
Anna Malesa – Kierownik Zespołu w Departamencie Komunikacji Społecznej
Anna Smyk-Latoszek – Departament Komunikacji Społecznej

KNF

KOMISJA
NADZORU
FINANSOWEGO

© Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

ul. Piękna 20
00-549 Warszawa
www.knf.gov.pl